

23.5.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

10 – 2012

Kokousaika: 23.5.2012 klo 18.00 – 22.40

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

10 – 2012

Mötestid: 23.5.2012 kl 18.00 – 22.40

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

23.5.2012

173 §.....	6
Esityslistan asia nro 3	6
KYSELYTUNTI	6
Kysymys 25	6
Valtuutettu Muurinen.....	6
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	6
Valtuutettu Muurinen.....	8
Valtuutettu Vapaavuori	9
Valtuutettu Karhuvaara	10
Valtuutettu Koulumies.....	10
Valtuutettu Karhu	11
Valtuutettu Luukkainen	11
Valtuutettu Koskinen.....	12
Valtuutettu Moisio	12
Valtuutettu Brax	12
Valtuutettu Peltola.....	13
Valtuutettu Mäki.....	13
Valtuutettu Hakanen	13
Valtuutettu Rantanen.....	14
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	15
174 §.....	15
Esityslistan asia nro 4	15
STRATEGIAOHJELMAN 2013-2016 VALMISTELUN LÄHETEKESKUSTELU	15
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	15
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava.....	18
Valtuutettu Rauhamäki	19
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Ylikahri	22
Ledamoten Wallgren.....	25
Valtuutettu Peltola.....	27
Ledamoten Oker-Blom.....	30
Valtuutettu Valpas.....	32
Valtuutettu Vuorinen	35
Valtuutettu Ebeling.....	37
Valtuutettu Hakanen	39
Valtuutettu Karhuvaara	41
Valtuutettu Ingervo.....	43
Valtuutettu Pakarinen	44
Valtuutettu Asko-Seljavaara	45
Valtuutettu Hellström	46
Valtuutettu Sademies.....	47

23.5.2012

Valtuutettu Holopainen	48
Valtuutettu Koskinen	49
Valtuutettu Puoskari	50
Valtuutettu Muurinen	51
Valtuutettu Näre	52
Valtuutettu Helistö	53
Valtuutettu Virkkunen	54
Valtuutettu Puhakka	56
Valtuutettu Vikstedt	57
Valtuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	58
Valtuutettu Bergholm	59
Valtuutettu Huru	60
Valtuutettu Hakanen	61
Valtuutettu Skoglund	63
Valtuutettu Tenkula	64
Valtuutettu Ojala	65
Valtuutettu Valpas	66
Valtuutettu Ingervo	67
175 §	67
Esityslistan asia nro 5	67
LAINAN MYÖNTÄMINEN NUORISOJÄÄKENTTÄ OY:LLE	67
Valtuutettu Hakola	67
Valtuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	68
176 §	69
Esityslistan asia nro 6	69
VUODEN 2012 TALOUSARVIOON MERKITYN MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN PÄÄOMALAINAN MYÖNTÄMISEKSI HELSINGIN BUSSILIIKENNE OY:LLE	69
Valtuutettu Ebeling	69
Valtuutettu Koskinen	70
Valtuutettu Hakanen	70
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare	71
Valtuutettu Luukkainen	72
Valtuutettu Rantanen	73
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Peltola	75
Valtuutettu Hakanen	75
Valtuutettu Rauhamäki	76

23.5.2012

Valtuutettu Hakanen	76
Valtuutettu Peltola.....	76
178 §.....	77
Esityslistan asia nro 8	77
KAUPUNGINHALLITUKSEN JA SEN KONSERNIJAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA.	77
Valtuutettu Rauhamäki	77
179 §.....	77
Esityslistan asia nro 9	77
KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA.....	77
Valtuutettu Rauhamäki	77
181 §.....	78
Esityslistan asia nro 11	78
AMMATTIOPETUKSEN LISÄTILOJEN RAKENTAMINEN MERITALOON, HANKESUUNNITELMA.....	78
Valtuutettu Hakanen	78
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	78
185 §.....	79
Esityslistan asia nro 15	79
LÄNSISATAMAN KORTTELEIDEN NRO 20080 JA 20081 YM. ALUEIDEN (LAPINLAHDEN SAIRAALA-ALUE) ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN JA SUOJAVIHERALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12046).....	79
Valtuutettu Holopainen	79
Valtuutettu Hakanen	79
Valtuutettu Virkkunen.....	80
Valtuutettu Ingervo.....	80
186 §.....	81
Esityslistan asia nro 16	81
OULUNKYLÄN KORTTELEIDEN NRO 28218, 28236, 28237, 28239 - 28243, 28272, 28275 - 28287, 28289 - 28291 YM. ALUEIDEN (MAUNULAN ETELÄOSA) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN	81
Ledamoten Torvalds	81
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	82
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare.....	82

23.5.2012

Valtuutettu Hakanen	83
Valtuutettu Huru	84
Valtuutettu Ojala	85
188 §.....	85
Esityslistan asia nro 18	85
LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	85
Valtuutettu Hakanen	85
Apulaiskaupunginjohtaja Rätty	86
Valtuutettu Näre	87
Valtuutettu Peltola.....	87
Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	89
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	89
Ledamoten Torvalds	89
Ledamoten Wallgren.....	90
Valtuutettu Ingervo.....	90
Valtuutettu Puhakka.....	91
Valtuutettu Ikävalko	91
Valtuutettu Holopainen	92
Valtuutettu Urho	93
Valtuutettu Peltola.....	93
Valtuutettu Ikävalko	94

23.5.2012

173 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 25

Valtuutettu Muurinen

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Helsingissä on useita 60- ja 70-luvuilla rakennettuja lähiöitä, joissa kerrostaloissa on vain kolme kerrosta. Nämä talot ovat usein myös hissitömiä, minkä vuoksi esimerkiksi ikääntyvät ihmiset eivät voi asua niissä, kun toimintakyky heikkenee. Hissien rakentaminen ei aina ole kannattavaa näin mataliin taloihin. Tuohon aikaan rakennetut asunnot eivät yleensä ole myöskään esteettömiä.

Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuissa on ilmoitettu, että työn alla on joitakin asemakaavamuutoksia, joissa taloyhtiöille annetaan lupa rakentaa matalien kerrostalojen päälle yksi tai kaksi lisäkerrosta. Uusi menetelmä mahdollistaa jopa kolmen lisäkerroksen rakentamisen ja korotuksen toteuttamisen rakennuksen vanhaa runkorakennetta ja vanhoja perustuksia kuormittamatta. Ratkaisu mahdollistaa asumisen alemmissa asunnoissa koko korotushankkeen ajan. Tässä yhteydessä hissien rakentaminen tulee kannattavaksi taloyhtiöille ja uusien kerrosten tilat voidaan rakentaa esteettömiksi.

Kysynkin, aikooko Helsingin kaupunki tiivistää edelleen kaupunkiasumista vauhdittamalla lisäkerrosten rakentamista mataliin kerrostaloihin, myöntää lisärakennusoikeutta vanhoille matalille kerrostaloalueille talojen korottamiseksi ja edistää esteettömien tilojen rakentamista ja talojen kerrosten lisäämisen kautta kannattavaksi muuttuvien hissien rakentamista.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

23.5.2012

Valtuutettu Muurisen kysymys koskee erittäin tärkeää asuntoalueiden kehittämisen ja täydennysrakentamisen tapaa, rakennusten korottamista lisärakentamisen yhtenä vaihtoehtona. Sen etuja verrattuna muihin ratkaisuihin ovat piha-alueen säilyminen väljempänä ja hissien rakentaminen. Vaikka asuttavana olevaan taloon puuttuminen toisikin jonkin verran rakennusaikaista haittaa, menetelmää voidaan pitää kokonaisuutena arvostellen erittäin kannatettavana.

Rakennusten korottamiseksi ryhdytään kaavan muuttamiseen tai poikkeamisratkaisuin valmistelemiseen välittömästi, kun kyseinen asunto tai kiinteistöyhtiö sellaista esittää. Taloyhtiö näissä tapauksissa teettää ensin rakennushankkeesta niin sanotun viitesuunnitelman, joka sisältää muun muassa asemapiirroksen lähialueineen, julkisivuhahmotelmat, uusien asuntojen pohjaratkaisut ynnä muut osana asemakaavan muutosprosessia, ja tekee sitten kaupungille asemakaavan muutoshakemuksen. Hakemisivaiheessa tulee olla selvitettyä myös korottamiseen liittyvät tekniset seikat.

Tunnetuin onnistuneista ja jo toteutetuista korotushankkeista on kaupungin oman Heka-Laajasalo Oy:n valmistunut täydennysrakennushanke Gunillantiellä. Myllypuron Alakivientiellä puolestaan on eräs yksityinen asunto-osakeyhtiö, ja sen korotushankkeen kaavamuutos on tulossa valtuustoon käsiteltäväksi vielä toivottavasti kesäkuussa. Tässä tapauksessa kuusikerroksista asuinrakennusta korotetaan kahdella kerroksella.

On oletettavaa, että pysäköinnin järjestäminen muodostuu haasteelliseksi joissakin täydennysrakennustilanteissa. Kaupungin asuntotonttien 7. helmikuuta tänä vuonna hyväksytyn uuden autopaikkamäärien laskentaohjeen mukaan pysäköinnin suunnittelussa otetaan huomioon muun muassa nykyinen paikkojen määrä, pysyväisluontoisesti alhainen autonomistus ja joukkoliikenteen palvelutaso. Näitä tekijöitä on otettu huomioon muun muassa edellä kuvatussa Myllypuron kaavahankkeessa.

Kaupunki tukee täydennysrakentamista myös maankäyttösopimusnettelyllä ja täydennysrakentamiskorvauksella. Omistustonteilla maankäyttösopimusneuvotteluihin ryhdytään vasta, kun kaavamuutoksesta saatava hyöty ylittää 1 miljoonan euron. Normaalissa asunto-osakeyhtiön tapauksessa ei näin käy. Vastaavasti vuokratonteilla kaupunki maksaa vuokralaiselle korvauksen, jonka suuruus vaihtelee kolmasosasta kahteen kolmasosaan kaavamuutoksen tuomasta rakennusoikeuden nettoarvon noususta.

23.5.2012

Viimeisten kolmen vuoden aikana taloyhtiöt ovat tiedustelleet lähes sadan kerrostalotontin rakennusoikeuden lisäämismahdollisuuksia. Yksityisistä yhtiöistä kymmenkunta on jättänyt kaavamuuoshakemuksen, jonka perusteella niiden tonteilla ollaan laatimassa nyt asemakaavamuutosta. Näistä osa on korottamishankkeita, muun muassa Konalassa ja Mellunmäessä. Jotta lisärakentamishankkeiden aikataulua voidaan nopeuttaa, on kaupunkisuunnitteluvirastossa valmisteltu mahdollisuutta käsitellä nämä hankkeet asemakaavamuutosten asemasta poikkeamismenettelyissä, mihin laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta antaa mahdollisuuden. Tätä menettelyä tukeva kaupunkisuunnittelun johtosäännön muutos on tulossa kaupungin hallituksen ja valtuuston käsittelyyn alkusyksystä.

Kaupunki haluaa auttaa täydennysrakentamiseen ryhtyviä ohjeilla kaa-voitukseen ja poikkeamiseen liittyviin periaatteisiin ja menettelytapoihin, taloyhtiöiden tarvittaviin päätöksiin ja rakentamista vauhdittamaan tarkoitettuun täydennysrakentamiskorvaukseen. Ne toimivat yhtiöiden sisällä käytävän keskustelun tukena. Kaupunki suunnittelee myös infopakettia täydennysrakentamista käsitteleville nettisivuilleen. Infopakettiin kootaan yhteistyössä Kiinteistöliiton kanssa tietoa asunto-osakeyhtiöiden juridisista, verotuksellisista ja kirjanpitoon liittyvistä reunaehdoista oman tonttinsa lisärakentamiseen. Korotushankkeissa lisäkerrokset voidaan tehdä joko erillisenä uutena asunto-osakeyhtiönä tai saman yhtiön laajennuksena. Sen sijaan rakennuttamiseen ei asunto-osakeyhtiön tulisi Kiinteistöliiton suositusten mukaan ryhtyä.

Kevään aikana on ideoitu uusia toimintatapoja, ja tavoitteena on järjestää kaupungin täydennysrakentamisprojektin, hissiprojektin ja lähiöprojektin toimesta alueellisia infotilaisuuksia lähiötalojen peruskorjaamisen, lisärakentamisen ja esteettömien ratkaisujen edistämiseksi. Tilaisuudet suunnataan alueiden asukkaille ja taloyhtiöiden hallituksille.

Lopuksi haluan todeta, että Helsingin maankäytön ja asumisen toteutamisohjelma 2012, joka on valmiina päätöksentekoon, korostaa täydennysrakentamista kestävästä kaupunkikehityksestä edistäjänä. Siinä on asetettu tavoitteeksi, että asuntorakentamista 30 % toteutuu täydennysrakentamisena.

Valtuutettu Muurinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitokset apulaiskaupunginjohtajalle erittäin kattavasta vastauksesta. Oli hyvä kuulla, että kaupunki suhtautuu tällaiseen ehdotettuun lisära-

23.5.2012

kentamiseen myönteisesti ja pitää sitä tärkeänä ja että tällaisia rakennushankkeita on jo meneillään. Erityisen hyvältä kuulosti se, että kaupunki auttaa tässä rakentamisprosessissa näitä rakentajia antamalla tukea ja apua monella tavalla.

Vielä ehkä tähän ajatukseen siitä, että lisäkerrosten rakentamisessa on ensisijaisesti kyse näiden vanhojen kerrostaloalueiden tiivistämisestä ja elävöittämisestä sekä asukasmäärän lisäämisen avulla myös palvelujen parantamisesta, mutta tätä asiaa voi tarkastella myös siitä näkökulmasta, että tämä lisäkerrosten rakentaminen on hyödyllistä myös tämän väestön vanhenemisen suhteen. Jos me edelleenkin haluamme pitää kiinni tavoitteesta, että ikäihmiset asuvat mahdollisimman pitkään kiinni, me tarvitsemme tulevaisuudessa lisää esteettömiä asuntoja ja hissillisiä taloja. Arvioiden mukaan tämä tarve on oikeastaan hyvin merkittävä. Näihin vanhoihin rakennettavien lisäkerrosten esteettömiä asuntoja on mahdollista tarjota näissä taloissa tai sillä alueella ja lähiympäristössä jo asuville ikääntyville ja liikuntaesteisille ihmisille ja näin mahdollistaa heille asuminen tutussa ympäristössä ja yksityisasunnossa. Samalla sitten näitä alempia, vanhoja kerroksia vapautuu nuorempien ikäluokkien käyttöön. Tämä on minun mielestäni sekä näiden kaupungin asukkaiden että kaupungin etu.

Kiitos.

Valtuutettu Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyydän saada kiittää valtuutettu Muurista aivan erinomaisesta kysymyksestä, eikä apulaiskaupunginjohtajankaan vastauksessa mitään vikaa ollut, varsinkin kun hän piti tätä aloitetta erittäin kannatettavana, mistä ei voi muuta päätellä kuin että kaupunki ryhtyy mitä moninaisimpiin toimenpiteisiin tämän asian edistämiseksi. Aivan erityisen iloinen olin apulaiskaupunginjohtajan vastauksesta, jossa viitattiin tähän nopeutettuun menettelyyn, ja huomaan ilokseni, että kaupunki ajantasaisesti seuraa muuttunutta lainsäädäntöä ja käyttää sen mahdollisuuksia hyväkseen.

Helsingissä on viime aikoina ihan ymmärrettävistä syistä kiinnitetty paljon huomiota kokonaan uusien asuinalueitten rakentamiseen. Vähintään yhtä tärkeää on se, että jatkuvasti etsitään uusia ja parempia kohteita täydennysrakentamiselle. Täydennysrakentaminen ennen kaikkea eheyttää yhdyskuntarakennetta, joka on paitsi ilmastopoliittisesti viisasta myös paras turva sille, että palvelut eri kaupunginosissa jatkossakin

23.5.2012

säilyvät. Tässä nimenomaisessa tavassa täydennysrakentaa on vielä se etu, että se mahdollistaa tavanomaista selvästi kustannustehokkaamman tavan edistää myös esteettömyyttä, joka väestön ikääntyessä on erinomaisen hieno asia.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Seija Muuriselle hyvästä kysymyksestä. Olen erittäin iloinen ollut kaupunkisuunnittelulautakunnassakin siitä, että siellä on yleinen ilmapiiri nimenomaan täydentämisrakentamista tukeva. Tässä samalla toteutuu myös sitten se mahdollisuus, että voimme noudattaa sitä entisen asumisohjelman mukaista sukupolvirakentamista myös tällä ylöspäin tiivistämisellä, ei pelkästään maantasolla tiivistämisellä.

Haluaisin vielä tuoda esiin yhden huolen tässä siitä, että mikä on museoviraston kanta ja rooli siinä vaiheessa, kun kaava-alueelle haetaan muutosta normaalia korkeampien rakennusten rakentamiseen. Olen huomannut, että se on useassa paikassa ollut ehdotuksia torpedoiva tekijä. Toinen asia ovat esteettömyys ja autopaikat, jotka eivät kuitenkaan saa enää nostaa asumisen kustannuksia tässä kaupungissa.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Seija Muurinen nosti esiin tosi tärkeän kysymyksen, ja tietysti olisi hyvä, jos tämä aloite tai ehdotus toteutuisi. Olen ollut vähän skeptinen noiden täydennysrakennushankkeiden käytännön toteutumisen suhteen, kun niin monet alueiden asukkaat itse vastustavat niitä henkeen ja vereen. Aina, kun on joku hyväkin hanke meneillään, niin kyllä sieltä äänestä vastustusta löytyy. Jotenkin ajattelisin, että ehkä realistisinta olisi kuitenkin saada hissejä lisääntymään niin, että julkisilla varoilla tuettaisiin matalampienkin kerrostalojen hissirakentamista. Niitähän tuetaan nykyään esimerkiksi nelikerroksisiin taloihin aika voimakkaasti verovarosta, ja silti monet talot eivät niitä suostu rakentamaan, vaikka varsinkin ensimmäisen kerroksen asukkaille se olisi yllättävänkin edullista. Tiedottamista näistä tuista ja tukien lisäämistä toivoisin kyllä. Se olisi kaupungin intressi, että ihmiset pystyisivät asumaan kotona mahdollisimman pitkään.

23.5.2012

Kiitos.

Valtuutettu Karhu

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Minä myös pidän aloitetta erinomaisena ja käytyä keskustelua ja puheenvuoroja täällä hyvinkin tyydyttävänä. Apulaiskaupunginjohtajan puheenvuoro myös toi selkeyttä asiaan, mutta syy käytännössä, miksi niinkin harva taloyhtiö on lähtenyt ajamaan tätä asiaa sen lisäksi, että se on yksittäiselle taloyhtiölle haastava juridinen ja taloudellinen ponnistus, on se että yksinkertaisesti tämä taloudellinen yhtälö tämän autopaikkapysäköintivelvoitteen kanssa ei tuotu yksittäiselle taloyhtiölle etua. Jos me haluamme tässä kaupungissa edistää tätä täydennysrakentamista ja tiivistymistä ja palveluille saatavia lisäasukaspohjaa, niin meidän täytyy miettiä uusiksi, miten tässä täydennysrakentamistilanteessa suhtaudutaan autopaikkannormiin. Onko mahdollisuutta jollain tavalla joustaa, korvata yhteiskäyttöautopaikoilla perinteisiä autopaikkoja tai sitten vapauttaa nämä täydennysrakentamiskohteet autopaikkavelvoitteesta ja asunnon hinta siitä autopaikasta.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kerrokorkeuden nostaminen on kyllä loistava keino lisätä täydennysrakentamista, ja monilla kiinteistöyhtiöillähän on jo valmiiksi käyttämätöntä rakennusoikeutta. Oikeasti on todellakin parempi nostaa kolme kerrosta talon korkeutta vaikka viiteen kerrokseen asti kuin rakentaa viisi kolmekerroksista taloa. On parempi, että näin säästetään sitä pihaluettua ja tonttia sitten viihtyvyyteen ja oleskeluun.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilän vastaus oli kyllä minusta tosi hyvä, ja siitä kävi selkeästi ilmi, että tästä asiasta on jo otettu koppi. Uskon ja toivon siihen, että tämä valmistelu näiltä osin etenee. Toivoisin myös, että tässä rinnalla sitten jatkuisi tai kehittyisi myös tämä vanhojen talojen vintti- ja ullakkorakentaminen, koska niitä moniakaan ei pystytä korottamaan, mutta siellä vinteillä voi olla hyvinkin joutavaa tai sellaista tarpeetonta tilaa, jonka voisi hyödyntää asuntokäyttöön.

Kiitos.

23.5.2012

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Luonnollisesti kannatan tehtyä kysymystä, mutta kysymyksessä kerrotaan menettelystä, jossa rakennusten korottaminen toteutetaan vanhaa runkorakennetta ja vanhoja perustuksia kuormittamatta. Olisi mukava kuulla, että missä päin Suomessa tällaisia hankkeita on toteutettu ja miten talon ulkoarkkitehtuurissa on tällöin onnistuttu. Kovapohjaisilla tonteilla se on helppo tehdä vanhoille perustuksille, ja jos on kova maa, niin silloinhan se ilman muuta onnistuu. Itse ajattelin myös, että tällainen lisärakentaminen saattaa herättää vastustusta varsinkin silloin, jos sitä yritetään tehdä useammalla tontilla yhtä aikaa. Parhaiten se onnistuu silloin, kun se tehdään tontikohtaisesti.

Valtuutettu Moisio

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia omasta puolestani hyvästä kysymyksestä. Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä viittasikin tähän autopaikkanormikysymykseen, joka tässä tapauksessa on este monessakin kohtaa täydennysrakentamiselle, koska se taloudellinen yhtälö tulee sen kautta mahdottomaksi. Muisteltiin tässä valtuutettu Holopaisen kanssa Vuosaaren kaava, jonka mukaan oli tarkoitus rakentaa kauppa, ja jossain vaiheessa suunnitelmassa oli myös, että tämän kaupan päälle tulisi kerrostalo, eli ikään kuin tämä kauppa olisi kivijalassa, mutta näitä autopaikkanormeja ei pystytty toteuttamaan, koska niitä autoja ei saatu mihinkään siihen alueelle, minkä seurauksena siihen rakennettiin pelkästään se kauppa ilman tätä kerrostaloa. Jos todella halutaan tätä täydennysrakentamista edistää, niin tätä asiaa täytyy kyllä vakavasti pohtia. Muutenkin täydennysrakentamisen pitää olla laadukasta, ja täytyy pystyä katsomaan myös nämä rakennussuojelulliset arvot ja tehdä täydennysrakentamista yhdessä asukkaiden kanssa, jotta se olisi sitten myös kestäväällä pohjalla.

Valtuutettu Brax

Arvoisa puheenjohtaja.

Autopaikoista sanottiinkin jo niin monta kertaa, että en käy toistamaan sitä. Olin itse ajatellut myös varoittaa, että läheskään kaikki talorakenteet eivät todennäköisesti kestä kahta kerrosta ainakaan lisää ilman

23.5.2012

merkittäviä ja jo aika kustannuksia vievää tekoa. Kolmanneksi ajattelin, kun apulaiskaupunginjohtaja niin viisaasti puhui korkeudesta ja siitä että säästetään mahdollisesti vihreätä tilaa, että tämä sama logiikka täydennyskaavoituksessa olisi erittäin hyvä ottaa käyttöön muun muassa Urheilukadun ja Lääkärikadun kulmassa ja kaavoittaa reilusti Laakson sairaalaa vastapäätä yksi iso korkea rakennus eikä nakertaa pikkuisille paikoille Keskuspuistoon.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Tämä kerrosrakentaminen on teoriassa hirveän hyvä asia. Minä en oikein usko siihen, että sitä olisi kovin helppo toteuttaa yksittäisille tonteille. Ainoa sellainen kannattava menetelmä olisi varmaankin se, että kaupunginosissa jotkut tietyt alueet, joilla asukkaat ovat kiinnostuneita tästä asiasta, todella pitkään ja hartaasti opiskeltaisiin sitä, miten tämä homma voisi toteutua. Ihmiset voisivat osallistua myös sitten sen ulkoasun suunnitteluun. Näissä ratkaisuissa tehdään helposti varsin kirjavaa kaupunkia ja aiheutetaan naapureiden asumisolosuhteille ongelmia, mistä he eivät ollenkaan tykkää. Sen takia nämä pitäisi suunnitella yhteisöpohjaisesti.

Valtuutettu Mäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Seija Muurinen toi erittäin tärkeän asian esille. Apulaiskaupunginjohtaja mielestäni antoi tällaista konkreettista toivoa sille, että Helsinki ryhtyisi tätä ihan oikeasti toteuttamaan eri kaupunginosissa. Tämä mahdollistaa tulevaisuuden ihmisten kotona asumisen pidempään inhimillisissä olosuhteissa, ei kodin vankina hissittömien talojen ylimmissä kerroksissa niin kuin tällä hetkellä. Otan esimerkkinä Myllypuron ja Herttoniemen, missä on paljon kolmekerroksisia taloja ilman hissiä. Näillä alueilla asuu paljon vanhuksia, jotka pääsevät ulkoilemaan ehkä kerran tai kaksi vuodessa. Tämä on ihan mahtava asia näille ihmisille.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

23.5.2012

Minusta on tärkeä tehdä ero kahden eri asian välillä. Puhummeko me nyt siitä, että helpotetaan vanhusten ja muiden asumista esteettömästi rakentamalla hissejä vai puhummeko me siitä, että kaupunkiin halutaan täydennysrakentamista? Monessa tapauksessa kerrosten lisääminen on huomattavan kallis ja hankala asia, niin kuin täällä on jo esille tullut, ja paljon kalliimpi kuin se, että rakennetaan hissejä ja haetaan siihen myös valtion tukea. Monesti nämä talot, joista me tässä keskustelemme, sijaitsevat alueilla, jotka on aikoinaan suunniteltu aika hyvin, joilla on tietynlainen matalan rakentamisen ilme ja ihmisläheinen mittakaava ja joissa tämä yhden, kahden tai kolmen lisäkerroksen laittaminen kolmekerroksisiin taloihin ei välttämättä ole sen alueen luonteen kannalta järkevää.

Helsingissä ongelma on se, että tällainen luonnollinen mahdollisuus vaihtaa asuntoa on lähes tuhattu sen takia, että täältä puuttuu kohtuuhintaisia asuntoja. Niitä Helsingissä voitaisiin rakentaa myös tyhjälle tontille eikä pelkästään ylöspäin. Minun mielestäni tämä kysymys on tärkeä. Minäkin pidän tärkeänä sitä, että ketään ei teljetä hissittömään taloon, mutta keinoja ratkoa tätä ongelmaa pitää katsoa monipuolisesti.

Valtuutettu Rantanen.

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Tämän tyyppisiä ideoita, joita on toki ollut aikaisemminkin esillä ja kaupunkisuunnitteluvirastossa koko ajan selvityksen alla, on ihan hyvä nostaa esiin, kannatan itsekin – monissa paikoissa se saattaa olla hyväkin ratkaisu - mutta niin kuin tästä keskustelustakin kävi ilmi, ja tietenkin valtuutettu Koskisen puheenvuoro oli minusta tähdellinen ja muistuttaa siitä, että harvan talon tekniikka on rakennettu sellaiseksi, että se kestää lisäkerroksia. Meillä tulee tällaiset asiat helposti vastaan, ja siinä suhteessa se, minne saakka voidaan näitä tehdä, varmaan moneen kertaan mietitään. Totta kai se menee normaalin kaavoitusmenettelyn kautta, ja sitten usein naapurit ryhtyvät valittelemaan sitä, koska katsovat, että heidän näköalansa heikkenee. En halua olla nyt ilonpilaaja, mutta tämä on se seuraava vaihe. Näin kävi silloin Laajasalon kohteessakin, mutta se saatiin lopulta läpi, mistä apulaiskaupunginjohtaja kertoi. Olin silloin kaupunkisuunnittelulautakunnassa itse sitä vierestä katsomassa.

Täällä tuli moneen kertaan myös se, että ei se ympäröivä tonttiala pelkästään viihtymiseen jää, kuten Luukkainen sanoi, koska tässä tulee se ongelma, että mihin ne parkkipaikat sitten tehdään. Tästä puhuttiin tääl-

23.5.2012

lä paljon aikaisemminkin. Museovirasto ei näihin yleensä puutu - Karhuvaara viittasi tähän – vaan ne kuuluvat kaupunginmuseon alaan. Tietysti jossain Suomenlinnassa, minkä Karhuvaara itse hyvin tuntee, lisäkerrosten tekeminen ei varmaankaan kävisi, niin kuin kaikki me ymmärrämme täällä, tietenkin sen takia, että se on Unescon suojelukohde tällä hetkellä, ja kaupunki ja museovirasto tietysti tällaisissa kohteissa tarkastelevat näitä asioita. Et kai sinä nyt Kimmo oikeasti tarkoita, että Suomenlinnaan ryhdyttäisi asuntorakentamisella korottamaan?

Tämä on hyvä hanke muuten, mutta täytyy nyt muistaa nämä reunaehdot, ettei nyt ruveta tämän varaan laskemaan näitä asioita. Kyllä se täydennysrakentaminen vaatii suunnittelua kokovaltaisesti eikä pelkkiin kikkoihin luottamista.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kiitos keskustelusta. Tässä tuli jo oikeastaan tämän asian eri puolet valotettua valtuuston keskustelun kautta. Kyse täydennysrakentamisesta ylöspäin ei ole absoluuttinen eikä kaikkialla mahdollinen. Se ei ole teknisesti kaikissa hankkeissa mahdollinen, se ei ole olosuhteiden tai naapuritilanteen kannalta mahdollinen, mutta eräissä tapauksissa kyllä, ja silloin kun se on mahdollista, kaupunki kaikilla niillä keinoillaan pyrkii edistämään tätä asiaa. Niin kuin sanottu, lopussa viittasin tuohon maankäytön ja rakentamiseen tavoiteohjelmaan, ja tätäkin asiaa tullaan sitten kokonaisvaltaisesti käsittelemään siinä ohjelmassa, kunhan se valtuustoon pääsee.

174 §

Esityslistan asia nro 4

STRATEGIAOHJELMAN 2013-2016 VALMISTELUN LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

23.5.2012

Lähetekeskustelun alkuun tässä muutaman sanan haluaisin sanoa en niinkään valmisteltavan strategian sisällöstä vaan siitä prosessista tai oikeastaan tämänhetkisestä valtuustostrategiasta ja tämän valtuustostrategian valmisteluprosessista.

Lyhykäisyydessään ensin. Tämän valtuusto oman strategiaohjelman tilanne on se, että sehän käytännössä valmisteltiin ja päätettiin keväällä 2009 niin, että varsinainen valtuuston päätös oli huhtikuussa 2009. Sen jälkeen se on ollut ohjaamassa toiminnan ja talouden suunnittelua ennen kaikkea osana talousarvioprosessia, ja talousarviokirjastahan se on löytynyt kokonaisuudessaan. Strategiaohjelmaa on seurattu ja siitä on raportoitu kaupunginhallitukselle kaksi kertaa vuodessa iltakoulussa. Sen lisäksi helmikuussa 2011 oli strategiaohjelman kaupunginvaltuustostrategiaseminaari.

Mitä kokemuksia sitten näin viittauksina strategiaohjelmista on ollut, niin siihen on kaupunginvaltuuston monissa puheenvuoroissa ja aloitteissa, samoin lauta- ja johtokuntien päätöksissä viitattu. Voi sanoa, että sitä on myös virastojen ja liikelaitosten valmistelutyössä hyödynnetty. Voi myös sanoa, että strategiaohjelma on osaltaan jännevöittänyt strategiakeskustelua. Toteamuksena myös se, että nykyisen strategiaohjelman sisältö on ollut varsin laaja, ja tuskin paljon liioittelee, jos sanoo, että keskeinen tavoite tulevalle valtuustostrategialla on, että sen vaikutavuutta, ohjausvaikutusta tulisi parantaa entisestään, ja varmaankin se tarkoittaisi se, että strategia olisi lyhyempi ja ytimekkäämpi.

Sitten valmistelun aikataulu tulevalle valtuustostrategialle ja lähtötiedot. Tuossa kuvassa käytännössä vuodelle 2012 ajoittuu se tälle valtuustolle loppusyksystä, ennen joulua valtuustoseminari, jossa nykyinen valtuusto arvioi strategian vaikuttavuutta ja eräällä tavalla antaa viestinsä tulevalle valtuustolle, joka vuosien 2013–2016 strategiaohjelman tulee valmistelemaan. Tuossa näkyy otsikossa olevan vuosilukuvirhe. Sitten tulevan valtuustostrategian valmistelu todellakin lähtee nyt virallisesti liikkeelle tästä lähetekeskustelusta. Seuraavana vaiheena on kaupunkilaisten kuuleminen strategia-asiasta, ja siihen palaan hetken päästä. Kesälomien jälkeen strategiaohjelman sisältövaihtoehtojen valmistelu ja strategialuonnos. Varsinainen valtuustostrategian muotoutuminen ja sen sisältö tulee ensi vuoden puolella silloin, kun uusi valtuusto on aloittamassa toimintaansa, ja ajatuksena on nimenomaan, että valtuustoseminaarissa lähtölaukaistaan sitten usean kuukauden pituinen valtuustoryhmien neuvotteluvaihe, josta hioutuu sitten se valtuustostrategia, jonka Helsingin kaupungin valtuusto haluaa asettaa Helsingin kaupungin toimintaa ohjaamaan.

23.5.2012

Moni asia vaikuttaa tietenkin tulevan valtuustokauden strategiaan. Monet asiat ovat meidän vaikutusvaltamme ulkopuolelle, kuten globaalin toimintaympäristön tilanne, maailmantalouden kehitysarviot, Euroopan talous, ilmastonmuutos. Valtiovallan toimenpiteillä on tietenkin oma vaikutuksensa. Pitkälti voi varmaankin lähtöoletuksena pitää, että nykyinen hallitusohjelma tulee toteutumaan. Kuntauudistusten tilannetta sitten on parempi arvioida ehkä itse kunkin. Niiden puitteiden sisällä tietenkin valmistelu ja strategia tulee olla, mitä valtiolta asettaa.

Seudun tilanne. Tietenkin tuntuu siltä, että moni asia odottaa vielä päätöstään, mutta ehkä vuorovaikutus on myös niin, että sillä mitä valtuusto päättää strategiassaan on myös vaikutusta siihen, mitä seudulla tapahtuu, eikä pelkästään niin, että se olisi ulkoa annettu asia.

Kaupungin omaa strategiaan vaikuttavaa valmistelua on monilla tahoilla. Ehkä kaikkein suurin on sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuudistus, ja se todellakin tarkoittaa, että kaupunkiimme syntyy erittäin mittava uusi virasto tai oikeastaan kaksi virasto, mutta sosiaali- ja terveysvirasto tietenkin ylivoimaisen suurena. MA-ohjelma on tulossa käsittelyyn. Uutta yleiskaavaa on alettu valmistella, ja mitä demokratiatyöryhmän jatkotoimenpiteistä tulee näitä puitetekijöitä.

Sitten demokratia ja kaupunkilaisten kuuleminen strategiaohjelman valmistelussa. Eri tasoilla tietenkin edetään, ja varmasti kaikkein keskeisin taso on se, miten strategiasta, sen sisällöstä ja eri asioista keskustellaan liittyen kunnallisvaaleihin ja kunnallisvaalien tulos tietenkin keskeisenä tekijänä muodostamassa meidän päätöksentekopuitetta strategiaohjelmalle.

Kaupunkilaisten vuorovaikutuksesta jo mainitsinkin, ja todellakin verkkokysely on lähdössä nyt ensi maanantaina liikkeelle. Siitä seuraava kalvo taitaa olla. Tässä pienenä eräänlaisena mainoskatkona se, että todellakin ensi maanantaina avautuu osoitteessa www.hel.fi/vaikutahelsinkiin-sivusto, jossa uudenlaisen tekniikan kautta etsitään vuorovaikutteista yhteyttä strategiavalmisteluun kaupunkilaisten kanssa. Kannattaa huomata se, että tämä on uusi tekniikka ja kokeilu etsiä uusia tapoja tehdä asioita, ja sitten siitä, miten tämä etenee, tietenkin otamme oppia, mutta toivon, että mahdollisimman monella on mahdollisuus tutustua jo heti ensi maanantaina tähän aineistoon.

On myös paljon tausta-aineistoja, joita on valmisteltu: palvelustrategia, tasa-arvosuunnitelma, tietotekniikkaohjelma, Helsingin Energian kehitysohjelma, turvallisuussuunnitelma, kulttuuristrategia, hankintastrategia. Valmisteilla on monia tausta-aineistoja, tietokeskus tietenkin keskeisenä tiedonlähteenä, sen tiedot kaupungin tilasta ja kehityksestä,

23.5.2012

aiemmin mainittu strategiaohjelman arviointi. Sitten koko se työ, mitä virastoissa ja liikelaitoksissa tehdään tämän vuoden aikana. MA-ohjelma, ympäristöpolitiikan tarkistaminen, ja globaalin vastuun strategiahan on tulossa nyt seuraavalle valtuustolle aikataulutettuna - sekin tausta-aineistona strategiatyölle.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä lyhykäisyydessään strategiavalmistelun prosessi ja se, miten sen kanssa on tarkoitus edetä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuskatsaus 2/2012 on nimeltään Kohti aurinkoista tulevaisuutta – Suurten kaupunkien strategiat. Katsaus muuten löytyy netistä, ja sen ovat kirjoittaneet Heikki Helin ja Sakari Möttönen, ja siinä käsitellään 11 suurimman kaupungin strategioita. Hyödynnän nyt tässä omassa puheenvuorossani tätä katsausta ja otan sieltä muutamia aivan suoria lainauksia.

Ensimmäinen lainaus: "Laadintaprosesseihin liittyy monia mielenkiintoisia kysymyksiä. Keitä laadintaan osallistuu? Minkälaisia menetelmiä strategioiden tekemisessä käytetään? Miten kuntalaiset ja muut sidosryhmät ovat laadinnassa mukana? Miten henkilöstö osallistuu strategian laadintaan? Mitkä ovat luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suhteet ja vastuut strategioiden tekemisessä?"

Lisää: " Tehdään elinkeinopoliittisia strategioita, palvelustrategioita, tuotantostrategioita, hankintastrategioita, ympäristöstrategioita, liikunta-, kulttuuri-, terveys-, vanhus-, vammais- ja mielenterveysstrategioita ja vielä paljon muita strategioita. Kaikessa, mikä liikkuu, nähdään tarvetta tehdä strategia. On toki myönnettävä, että kunnan tehtäväalue on niin laaja, että on aitoa tarvetta erilaisten ohjelmien ja strategisten linjausten tekemiseen. Strategioita tehdään kuitenkin niin paljon, että kyse on myös jostain muusta. Halu tehdä strategioita syntyy usein haluttomuudesta tehdä päätöksiä. Asia voidaan sivuuttaa ja siirtää sillä perusteella, että siitä voidaan päättää vasta sitten, kun on luotu strategiset linjaukset. Toivotaan, että päätöksenteko ei ole enää ajankohtainen, kun aikaa on käytetty strategian tekemiseen. Monien strategioiden laatimisesta syntyy viidakko eikä tiekartta. Ollaan eksyksissä eikä

23.5.2012

matkalla päämäärään. Erilaisissa strategioissa on ristiriitaisia linjauksia. Kuntaorganisaation poliittinen ohjautuvuus ja poliittisten näkemysten yhteensovittamistehtävä eivät näy strategioissa. Uuteen strategiseen toimintakulttuuriin kuuluu mielestämme sen pohdinta, miksi strategioita tehdään. Pitää myös oppia siitä, mistä yleensä strategioita tehdään eli mitkä asiat ovat strategisia. Myös strategioiden tekotapa vaatii uudistamista. On myös arvioitava kriittisesti sitä, ohjaavatko strategiat toimintaa ja päätöksentekoa.”

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mielestäni Helin ja Möttönen ovat tässä meidän oman kaupunkimme tietokeskuksen katsauksessa päässeet asian ytimeen muun muassa edellä olevilla kysymyksillään ja ajatuksillaan. Varmaan nämäkin ovat niitä asioita, joita me joudumme pohtimaan monta kertaa, kun tänään virallisesti avataan keskustelu seuraavan valtuustokauden strategiasta.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

Helsingin strategiatyö on ottanut tällä valtuustokaudella jo aimo harppauksia eteenpäin, ja nyt käytävä lähetekeskustelu on yksi hyvä esimerkki siitä. Usein kuulee sanottavan, että strategiatyössä itse prosessi on tärkeämpi kuin lopputulos. Eihän näin voi olla, ei ainakaan Helsingissä, jossa suurin itse strategian valmistelusta tapahtuu virkamiesveitosesti, eikä myöskään pidä olla, sillä strategiassaan uusi valtuusto määrittelee tulevan neljän vuoden toimintalinjoja ja painopisteitä.

Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä strategiassa on eniten parantamista siihen sitoutumisessa ja strategian ohjaavuudessa niin virkakoneiston kuin luottamushenkilöiden osalta. Uudelta strategialta odotamme nykyistä selvästi vahvempia painopisteitä ja asioiden ja tekemisten asettamista tärkeysjärjestykseen. Valtuutettujen osalta tärkein strategiaproessin ajankohdista on kauden aloittava valtuustoseminaari. Sen työskentelytapaa ja ajankohtaa pitää harkita. Kaksi arkipäivää vievä seminaari ei ole kaikille valtuutetuille töidensä puolesta mahdollinen eikä tehokas.

Toinen parantamisen paikka on työryhmätyöskentelyssä. Kun valmistelemme valtuustokauden yhtä tärkeintä asiakirjaa, on poliittisten ryhmien kannatuserojen näyttävä myös eri työryhmissä. Näin ei ole ollut, vaan joidenkin työryhmien kokoonpano on poikennut merkittävästi kuntavaalien tuloksesta. Tämä asia on tavalla tai toisella korjattava.

23.5.2012

Kokoomuksen ryhmä haluaa nostaa muutamia keskeisinä näkemiään asioita seuraavan valtuustokauden strategiaan. Ensimmäiseksi: keskitytään peruspalveluihin. Kaupunki rönsyilee liian monessa mukana. Kaupungin hoidettavaksi on tullut monia sellaisia asioita ja tehtäviä, jotka eivät oikein sille kuulu. Jokainen valtuusto jättää pysyviä uusia lisätehtäviä kaupungille eikä mistään vanhoista samalla luovuta. Haluamme strategian virkamiesvalmistelusta selkeitä ja ennakkoluulottomia priorisointiehdotuksia poliittikotyön pohjaksi.

Palveluiden tuotantotapoja on rohkeasti uudistettava. Kunnianhimon pitää olla erityisen korkea, sillä myös haasteet ovat suuret. Nykyisellä palvelutuotantomallilla ajaudumme väistämättä ongelmiin. Tuottamisen mallit on pohdittava kokonaan uusiksi. Helsingin on aika aloittaa muutos tuottajakaupungista vastuunkantokaupungiksi, jossa kaupunki kantaa kokonaisvastuun palveluiden saatavuudesta mutta tuotantotapoja voi olla hyvinkin monenlaisia.

Palvelustrategian on oltava osa kaupungin kokonaisstrategiaa. Palvelusetelijärjestelmä tulee vakinaistaa ja laajentaa kokeilun päättymisen jälkeen. Yksityinen ja kolmas sektori pitää saada innovoimaan parempia palveluita. Kaupungin tuottamia palveluita tulee tuotteistaa, saada niiden hyödyt ja kustannukset läpinäkyvämmiksi. Tätä kautta ja vain tätä kautta meidän poliitikkojen on mahdollista ottaa niihin kantaa ja pohdita priorisointia.

Seuraavan valtuustokauden painopiste tulee kokoomuksen näkemyksen mukaan olla ennen kaikkea peruspalvelujen kuntoon laittamisessa. Muutama esimerkki: Päivähoitopaikoista on pulaa lasten määrän kasvaessa. Myös alueellinen tilanne vaihtelee aivan liikaa. Lisäksi esimerkiksi leikkipuistoja on jouduttu sulkemaan niiden rapistuessa, vaikka investointitarve olisi melkoisen pieni suhteessa hyötyyn ja iloon.

Väestön ikääntyminen on Helsingin, kuten muidenkin kuntien, haasteista suurimpia. Uusi vanhuspalvelulaki tullee velvoittamaan kuntia laatimaan osana kunnan strategiaa suunnitelman toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi sekä ikääntyneiden tarvitsemien palveluiden järjestämiseksi. Tämä työ on Helsingissä syytä aloittaa mahdollisimman pian, sisältyypä tuo vaade aikanaan hyväksyttävään lakiin tai ei.

Kokoomus uskoo mahdollisuuksien tasa-arvoon. Se pohjautuu ennen kaikkea laadukkaaseen koulutukseen. Helsingin tarjoamat opetuspalvelut ovat yhdet maan parhaimmista ja monipuolisimmista. Näin tulee olla myös jatkossa.

23.5.2012

Helsingfors har full möjlighet att vara landets bästa på utbildning, på båda språk. Den här möjligheten måste också ses som en positiv plikt. Utveckling av skolorna på både finskt och svenskt håll måste sikta på mer lockande alternativ och kvalitativt hög nivå på service.

Toiseksi haluamme korostaa kaupungin talouden tasapainottamistarvetta. Lisävelanotto on saatava pysähtymään. Vuosikate pitää saada käännettyä pysyvästi positiiviseksi. Myös toimintamenot on oikeasti sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Valitettavasti voimassa olevan strategian vastaavasta tavoitteesta ollaan jäämässä. Helsinki tarvitsee talouskasvua. Yritysten luottamus kaupunkiin on ansaittava meidän omilla teoilla. Kaupungin tehtävä on tukea kasvua. Kasvu on keskeisin tekijä, kun haluamme kehittää hyvinvointipalvelujamme. Kaupungin tehtävä on luoda elinkeinoelämän menestymiselle parhaat mahdolliset puitteet. Vain niin syntyy uusia työpaikkoja ja hyvinvointia. Kieltämättä Helsingin kilpailukyky on jo nyt kohtuullinen, mutta hyvä kysymys on, kuinka paljon siitä on omaa ansiotamme ja kuinka paljon sijaintimme, asemamme, korkeakouluverkon, työvoimatarjonnan ja niin edelleen mukanaan automaattisesti tuomaa vahvuutta.

Helsingiläisiä ei voida jatkuvasti rasittaa uusilla verojen ja maksujen korotuksilla. Eläminen, erityisesti asuminen, on täällä jo nyt kohtuuttoman kallista. Kokoomuksen mielestä vuonna 2010 päätetty kunnallisveron nosto pitää kaupungin taloustilanteen yhtään niin salliessa purkaa. Olemme täysin vakuuttuneita, että helsinkiläisten hyvinvointi nousee aivan muilla keinoilla kuin verotuksen ja erilaisten maksujen korottamisella.

Kolmanneksi näemme, että tulevalle valtuustokaudella on syytä ryhtyä uudistamaan kaupungin johtamisjärjestelmää. Tämä työ on väistämättä sidoksissa hallituksen valmistelemaan kuntarakenneuudistukseen Helsingin seudulla. Kävi näille kuntaliitoksille, joita me kannatamme, tai seutuhallinnolle, jota emme siis kannata, miten tahansa on johtamisjärjestelmämme uudistaminen edessä. Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamistyö ei kokoomukselle tarkoita vain kaupunginjohtajien kausien pituuksiin, valitsemistapaan tai määrään liittyvää keskustelua. Johtamisjärjestelmää uudistettaessa on myös yhtä paljon kyse luottamushenkilöjohtamisen ja sen resursoinnista sekä virastojen ja muiden yksiköiden johtamisesta ja työnjaosta.

Johtamisjärjestelmän uudistamiseen liittyy myös kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja demokratian kehittäminen. Näistä asioista olemme vastikään nyt käyneet täällä valtuustossa laajan keskustelun. Yhden tähän asiaan liittyvän asian haluamme kuitenkin nostaa

23.5.2012

esiin. Open Helsinkiä on vietävä tarmokkaasti eteenpäin. Tiedon, jota kaupungissa tuotamme, tulee olla avoimesti kaikkien käytettävissä. Syytä on siinä myös huomioida eri kieliryhmien tarpeet.

Lopuksi vielä yksi asia. Helsinki on muuttunut edukseen viime vuosina. Kotikaupungistamme on tullut viihtyisämpi, tapahtumarikkaampi ja vetovoimaisempi. Tätä työtä on jatkettava suurella antaumuksella. Meillä on vielä paljon tehtävää siinä, että hyvälle alulle saatu positiivinen kierre saadaan jatkumaan. Sijaintimme meren ääressä on yksi valttimme. Helsinkiläiset rakastavat mertansa, mutta merellisyys ja rannat ovat edelleen käyttämätön mahdollisuus.

Toinen viime ajoilta tutuksi tullut asia on julkisen tilan käyttö. Kaupunkimme kaipaa kokonaisnäkemyistä siitä, miten voimme paremmin hyödyntää julkisen tilan käyttöä iloisemman ja tapahtumarikkaan Helsingin rakentamisessa.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Ylikahri

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja myös Arto Bryggare.

Tulevan valtuustokauden strategiaohjelma tulee olemaan Helsingin ja todennäköisesti koko Suomen lähivuosien tärkeimpiä poliittisia asiakirjoja. Helsingin tavoitteilla ja valinnoilla myös muun maan ja välillisesti koko maailman tulevaisuuden kannalta. Vihreä valtuustoryhmä suhtautuu strategiaan erittäin vakavasti. Se on tapa, jolla valtuusto käyttää linjaavaa strategista valtaansa. Ilman sitä valtuuston tehtävä kutistuu muualla valmisteltuihin esityksiin reagoimiseksi. Strategiaohjelmaa on vahvistettava, jotta se toimisi kaupungin toimintaa konkreettisesti ohjaavana hallitusohjelmana. Tämän valtuustokauden ohjelmassa on ollut näitä linjaavia elementtejä, mutta se on ollut aivan liian laaja ja yleinen, jotta sen ohjausvaikutus olisi ollut riittävä.

Strategian sitovuutta pitää siis lisätä. Monissa kaupungeissa laaditaan valtuustokauden alussa valtuustososopimus. Tämä tarkoittaa sitä, että eri valtuustoryhmät sitoutuvat yhdessä viemään tietyt asiat, myös ikävät päätökset, läpi valtuustokauden aikana. Vihreiden mielestä tähän suuntaan on Helsingissäkin edettävä sillä uhallakin, että kaupunginhallitukseen ja -valtuustoon saattaa syntyä hallitus-oppositio-asetelma. Tarvitsemme selkeitä tavoitteita emmekä vesitettyjä, kaikille kelpavia julkistuksia.

Seuraavaksi nostan esiin vihreille seuraavassa strategiassa keskeisiä tavoitteita. Meidän tulee rakentaa urbaania kaupunkia kaupunkilaisille.

23.5.2012

Helsingille on suuri mahdollisuus se, että ihmiset, erityisesti lapsiperheet, haluavat asua entistä enemmän kaupungissa ja käyttää kaupungin palveluja. Siksi meidän tulee rakentaa uusia kohtuuhintaisia asuntoja eri puolille kaupunkia ja panostaa lähipalveluihin. Tarvitsemme tiivistä ja matalaa townhouse-rakentamista Östersundomiin, mutta myös lisää kerrostalokortteleita. Satamilta vapautuville alueille nousevat hienot asuinalueet, mutta se ei yksin riitä. On Helsingin, koko seudun ja ilmaston etu, että ihmiset asuvat tiiviisti. Tämä ei kuitenkaan saa tarkoittaa kaupunkilaisille tärkeiden lähimetsien kaatamista, vaan uusia tontteja on kaavoitettava esimerkiksi nykyisten moottoriteiden reunoille. Esimerkiksi Länsiväylän muuttaminen kaduksi Lauttasaassa toisi valtavasti erinomaista tonttimaata. Asuntotuotanto on säilytettävä monipuolisena ja tonttipolitiikalla on tasattava eri kaupunginosien välisiä eroja. Vuokra-asuntotuotantoa on kasvatettava ja Hitas-järjestelmä säilytettävä. Liian suuret ja sitovat autopaikkannormit eivät saa rajoittaa rakentamista.

Edellä mainittu lapsiperheiden määrän kasvu ja samalla väestön ikääntyminen tarkoittavat myös uusia käyttäjiä kaupungin palveluille. Kaupungin tuleekin varautua nykyistä paremmin palvelutarpeiden muutoksiin ja varata riittävät resurssit päiväkodeille, kouluille ja vanhushuoneistoihin, ja myös rakennusten korjausvelka tulee huomioida.

Keskeiseksi tavoitteeksi kaupungin kaikissa palveluissa tulee ottaa segregaaion torjunta. Erityisesti lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointierojen kasvu on pysäytettävä. Eri väestöosien terveyseroja on kaivennettava, kouluissa lisättävä erityisrahoitusta oppimisvaikeuksista kärsiville ja sosiaalipalveluissa panostettava ongelmien ennaltaehkäisyyn. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseksi tarvitaan hallintokuntien yhteistyötä ja resursseja. Koulupudokkuuden ehkäisy on eri hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tässä segregaaion ehkäisyssä ja ekologisen kaupungin rakentamisessa keskeistä on myös pääkaupunkiseudun kuntien yhdistyminen. Helsingin tulee edelleen olla aktiivinen asiassa ja jatkaa neuvotteluja valtion ja muiden kuntien kanssa.

Sitten liikenteestä. Joukkoliikenteen käyttäjäosuus on saatava valtuustokauden aikana selkeään nousuun. Helsinki ei voi kehua joukkoliikenteen panostuksillaan verrattuna muihin Pohjoismaiden pääkaupunkeihin. Seuraavalla valtuustokaudella on käynnistettävä Pisaran rakentaminen, tehtävä panostuksia poikittaisliikenteeseen ja pidettävä lippujen hinnat edullisina. Kruunuvuoren sillan rakentaminen on aloitettava. Sen sijaan uusien moottoriväylien rakentamiseen meillä ei ole tarvetta.

23.5.2012

Joukkoliikenneinvestointeja voidaan rahoittaa ruuhkamaksuilla. Kaupungin tulee olla aktiivinen ministeriöön päin ruuhkamaksujen käytönotossa. Selvityksiä on tehty jo tarpeeksi.

Pyöräilyn osuus liikkujista on vihdoin kaksinkertaistettava. Strategiaan on kirjattava selkeä ohjelma ja sille riittävä rahoitus pyöräilyn edistämiseksi. Tällainen on tehty esimerkiksi Tukholmassa erinomaisin tuloksin. Jos Brysselin kaltaisessa monista pikkukunnista koostuvassa kaupungissa on onnistuttu maalaamaan joka kadulle pyöräkaistat, on todella kummallista, ettei sama asia etene Helsingissä.

Ilmastonmuutoksen torjunnassa Helsingin on nostettava rimaa. Tavoitteita on tiukennettava. Hanasaaren hiilivuoret eivät todellakaan ole maailman parhaalle kotikaupungille kunniaksi.

Helsingillä on vahva talous, mutta kaupungin velkaantuminen on saatava aisoihin. Strategisena tavoitteena tulee olla tasapainoinen talouskehitys. Siihen tarvitaan sekä menokasvun hillintää että uuden taloudellisen toimeliaisuuden luomista. Tarvitaan yrityksiä ja työpaikkoja. Siksi kaupungin on tuettava erityisesti ruohonjuuritason yrittäjyyttä sekä tapahtuma- ja kulttuurituotantoa. Ne luovat kaupunkiin elämää ja toimeleliaisuutta. Kaupunki, jossa tapahtuu, houkuttelee myös matkailijoita ja tuottaa kaivattuja verotuloja. Kulttuuri on nostettava yhdeksi strategiseksi kivijalaksi ja sen vetonaulaksi on rakennettava keskustakirjasto.

Lopuksi palaan puheeni alkuun. Tarvitsemme siis selkeitä valtuuston linjaamia tavoitteita. tarvitsemme myös välineitä viedä niitä eteenpäin. Nykyisessä järjestelmässämme ei äänestäjien tahto eikä valtuuston voimasuhteet näy valmistelukoneistossa, eikä luottamushenkilöillä ole riittävästi resursseja tehdä työtään. Vihreiden ehdoton vaatimus on, että ensi valtuustokauden alussa ratkaistaan se, miten edustuksellista demokratiaa vahvistetaan. On malli sitten pormestarimalli tai kaupunginhallituksen roolin vahvistaminen ja valtuustoryhmien työn resursoiminen nykyistä paremmin, on jotain tehtävä. Odotamme syksyllä valmistuvaa selvitystä aiheesta, mutta nykymallilla emme voi jatkaa emmekä toteuttaa minkäänlaista valtuustostrategiaa.

Samalla tulee muistaa, että kaikki viisaus ei ole meillä luottamushenkilöillä eikä kaupungin viranhaltijoilla. Aasukkaat osaavat ja pystyvät osallistumaan tiedon ja ehdotusten tuottamiseen. Tämä edellyttää sitä, että kaikki kaupungin tuottama tieto tehdään vapaasti käytettäväksi ja sovellettavaksi ja kaupunkilaisten ideoita ja aloitteita oikeasti hyödynnetään. Demokratian vahvistamista on jatkettava myös tällä tasolla. Tarvitsemme siis sitovia tavoitteita strategiaan, toimivaa edustuksellista demokratiaa ja uudenlaista kaupunkilaisten osallistumista, jotta kau-

23.5.2012

punkilaisten tahto oikeasti muuttuu myös konkreettisiksi toimiksi kaupungissamme.

Täsmällistä.

Ledamoten Wallgren

Ärade ordförande, bästa fullmäktige, arvoisa valtuusto.

Käsittelen kolme asiaa: poliittista tilannetta, strategiaa valtuuston ohjausinstrumenttina ja strategian sisällöllisiä painotuksia, josta minulla on 11 kohtaa.

Ensin vähän taustaa siitä, missä tilanteessa strategiaa tehdään. Me teemme sitä hyvin leimallisesti epävarmuuden oloissa, hallitsemattomalta tuntuvien muutosten oloissa. Lyhyellä aikavälillä eurokriisi, pidemmällä aikavälillä ilmastokriisi aiheuttaa politiikasta vieraantumista ja epävarmuutta. Mikä silloin on meidän tehtävämme tässäkin kaupungissa? Meidän tehtävämme on luoda uskoa politiikkaan ja oman elämän mahdollisuuksiin. Meidän tehtävämme on olla mukana luomassa uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Tässä työssä strategia on yksi mahdollisuus. Se edellyttää sitä, että siinä on selkeä ydin, ja ydin muodostaa kahdesta asiasta.

För det första är det finländska systemet, politiska systemet, sådant att ansvaret för grundtryggheten, som är också ytterst ett ansvar för våra mänskliga rättigheter, vilar tungt på kommunerna. Så därför frågar jag hur vi sköter våra uppgifter i välfärdspolitik, strategins centrum. För det andra... Toiseksi meillä on tarvetta panostaa pitkän aikavälin ohjaukseen suhteessa ilmastoon, finanssijärjestelmään, demokratiaan ja kestävään kehitykseen eli näihin uusiin kysymyksiin. Mitä ei pidä tehdä: ei pidä strategiaa, joka lietsoo pelon ilmapiiriä ja jossa koko ajan korostetaan leikkausten ja säästämisen tarvetta. Vastuullista taloudenpitoa tarvitaan, mutta ei pelon ilmapiiriä. Sen takia on tärkeää nähdä, mihin suuntaan ei pidä mennä. Pitää muistaa, että euron kriisi on ylenpalttisen markkinauskon aiheuttama. Sen takia meillä on täällä johdonmukaisesti korostettava julkisen sektorin merkittävää roolia meidän perustehtävissä. Väärä strategia on se, että markkinaehtoisuutta lisätään kilpailuttamalla ja siirtymällä tällaiseen PPP:n eli public-private partnershipin mukaiseen toimintaan.

Siirryn ohjausinstrumenttikysymykseen: miten strategia voi toimia valtuuston työtä ohjaavana esimerkkinä. Yksi kysymys koskee tehokkuutta. On tärkeää – tässä yhdyn vihreiden puheenvuoroon ja kokoomuk-

23.5.2012

senkin – että strategia ei saa olla vain ylevää puhetta, vaan sen on fokusoitava meidän työtä painopisteiden, tavoitteiden, keinomäärittelyjen ja seurannan kriteerien pohjalta. Meille ei riitä tällainen ylevä konsensusjulistus, jossa kaikki poliittiset kiistakysymykset ohitetaan selvitetävinä asioina. Meille ei myöskään riitä se, että valtuusto tekee strategian, joka valtuustokauden alussa sitoo uuden valtuuston kädet kovin voimakkaasti. Meidän ratkaisumme täytyy olla se, että me sanomme kyllä kriittiselle valituspolitiikalle ja kehitämme strategiaa ja sen menetelmiä sillä tavalla, että tätä potentiaalia tuetaan.

Tässä on pohdittavaksi yksi malli. Malli voisi olla sellainen, että strategiatyössä keskeisten tavoitteiden ja seurantakriteerien kohdalla laaditaan dialogisen ja kriittisen seurannan menettely, jossa käytetään empiiristä dataa, parhaita asiantuntijoita ja osallistavia menetelmiä. Asiantuntijoita ei tarvitse lukita neutraalin tarkkailijan rooliin, vaan eri kantoja edustavilta asiantuntijoilta voidaan pyytää erilaisia politiikkasuosituksia ja perusteluja näille. Tällaisen kriittisen ja osallistavan seurannan pilottiprojekti voidaan toteuttaa valtuustokauden alussa siten, että sen tuloksia voidaan hyödyntää heti toisena ja viimeistään kolmantena vuotena. Tällaisen projektin kohteeksi voisi ottaa jonkun keskeisen hyvinvointikysymyksen, ehkä ennen kaikkea Suomen pahimman ongelmakysymyksen eli terveyserojen kohdalla tapahtuvat muutokset.

Sitten vielä toinen pointti strategian ohjaavan roolin vahvistamisesta. Se koskee aikataulua. Tässä Jussi Pajusella on ollut kiinnostavia esityksiä. Pitäisin tärkeänä, että kun aloitteleva valtuusto tekee sen strategiatyön, se saa mahdollisuuden parantaa ja tarkistaa se aikaisemmin ja ehkä vähän profiloitummin kuin aiemmin. Tämä edellyttää tai voisi tapahtua niin – ei edellytä vaan voisi tapahtua esimerkiksi niin – että meillä on ensimmäisen valtuustovuoden jälkeen tarkistushetki ja että se tarkistus tapahtuu kahdella eri tavalla kuin tähän saakka on tehty. Ensinnäkin niin, että strategian tarkistus tehdään budjettikäsittelystä erillään, jotta tämä poliittinen puhe ei huku budjettipäätösten alle, ja toiseksi niin, että strategian tarkistus tehdään teemoittain eli eriytetysti eri valtuuston kokouksissa. Tällä tavalla voitaisiin lisätä tämän strategian ohjaavaa vaikutusta ja sen kautta lisätä valtuuston merkitystä suhteessa virkamieskoneistoon, mikä on ollut tämän valtuustokauden yhteinen tavoite meillä kaikille.

Tämän jälkeen totean lyhyesti joitakin strategian sisällöllisiä kohtia. Minulla on tässä 11 sellaista, ja mainitsen ne kaikki lyhyesti. Ensinnäkin taloudellisen seurannan kriteeristön kehittäminen on tärkeä asia. Tässä seurannassa pitää laajentaa seurantaa käsittelemään entistä enemmän sosiaalisen ja ekologisen kestävyyskriteerejä.

23.5.2012

Toiseksi kaikkein tärkein asia: strategian avulla pitää kehittää menetelmiä ja seurata hyvinvointipolitiikan kehitystä entistä tarkemmin. Tällaisia merkittäviä kriittisen seurannan kysymyksiä Helsingissä ovat ainakin kysymys nuorten koulutuspaikkojen määrästä, ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisystä. Tämä on yksi kakku. Toinen on vanhuspalvelun laadun kehitys ja eriarvoistamisen ehkäisy. Kolmas on asunnottomuuden kehitys ja neljä on mainitsemani terveyserojen kehitys.

Kolmas tärkeä paketti ja ulottuvuus on tämä asuminen. Miten varmistetaan kohtuuhintainen, urbaani, tiivis ja samalla viihtyisä asuminen Helsingissä? Neljänneksi joukkoliikenteen suosiminen, kevyen liikenteen edellytysten parantaminen ja isojen strategisten panostusten mahdollistaminen joukkoliikenteen kehittämisessä tai ylipäänsä liikenteen kehittämisessä.

Viidenneksi, tämä on uusi asia. On tärkeää, että valtuusto paneutuu kilpailutusten ja todellisten kustannusten arviointiin strategisen kehittämisen pohjaksi. Kuudenneksi: tarvitaan panostusta laadulliseen kehittämiseen maahanmuuttajien kotouttamisessa ja segregaaation ehkäisyssä. Sitten globaalin vastuun strategian edelleen kehittäminen tiiviissä vuorovaikutuksessa kansalaisyhteiskunnan, asiantuntijoiden ja elinkeinoelämän kanssa.

Minulla on kirjaimia tässä paperissa eikä numeroita, mutta jatkan listan loppuun. Tasa-arvotavoitteiden seurannan tehostaminen muun muassa mutta ei ainoastaan sukupuolisen tasa-arvon kohdalla on tärkeä strateginen tekijä. Demokratiatyön jatkaminen tehdyn demokratia raportin perusteella on tärkeä ulottuvuus. Tähän liittyy osallistavan demokratian kokeilujen kehittäminen.

Kaksi viimeistä...den svenska äldreomsorgen, hur tryggar vi tillgång till svensk personal i äldreomsorgen, på andra kritiska områden i välfärden, och det sista: hur utvecklar vi omhändertagandet av naturens mångfald i Helsingfors.

Tack så mycket.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Heikki Helin ja Sakari Möttönen arvostelevat meille jaetussa Kohti aurinkoista tulevaisuutta -tutkimuksessaan valtion ja kuntien hallinnon

23.5.2012

strategiaähkyä. Monien strategioiden laatimisesta syntyy viidakko eikä tiekartta. Ollaan yksityksissä eikä matkalla päämäärään. Helsingissä nyt voimassa olevan strategian aurinkoisuudesta huolimatta miesten terveyserot ovat kasvaneet, lasten ja nuorten syrjäytyminen ei ole vähentynyt ja vanhusten hoivapalvelu on alituisessa kriisissä. Uudessa strategiassa tarvitaan päätös näiden alojen määrärahojen asiallisesta budjetoinnista ja naisten työn arvostamisesta kohtuullisilla palkoilla. Tämä antaa tilaa sekä riittävälle palvelulle että työn tarpeelliselle uudistamiselle.

Vasemmistoliitto haluaa Helsingille strategian, joka keskittyy kaupungin tärkeimpiin tehtäviin. Kaupungin pitää tuottaa asukkailla yhteisiä palveluita, jotka vahvistavat ihmisten yhdenvertaisuutta. Sen toteuttaminen vaatii uusia välineitä kuntalaisten itsehallintoon ja erilaisten ihmisten yhteistyöhön.

Valtaosa helsinkiläisistä hyväksyy varmasti nykyisen tavoitteen, jonka mukaan metropolialuetta pitää kehittää yhtenäisesti toimivana alueena, jossa on luonnonläheinen ympäristö ja hyvä asua, opiskella, työskennellä sekä yrittää. Monet näistä tavoitteista riitelevät kuitenkin jatkuvasti keskenään valtuuston päätöksissä ja niiden toteutuksessa. Luonto, asuminen ja liiketoiminta tai hyvät palvelut kilpailevat samoista maa-alueista ja samojen ihmisten työvoimasta. Kaupungista on kasvanut monimutkainen organisaatio, jossa asukkaat, päättäjät ja kaupungin työntekijätkin tietävät varsin vähän siitä, mitä eri hallintokunnissa tapahtuu. Tiedon lisääminen vaatii nykyistä paljon selvempiä palvelukokonaisuuksia. Vasemmistoliitto pitää tärkeimpänä muutoksena lähipalvelujen vahvistamista ja asukkaiden oikeutta osallistua niistä päättämiseen omilla asuinalueillaan.

Helsinkiläisethän tahtovat kaupungiltaan kunnollista päivähoidtoa, hyvää koulutusta kaikille lapsille, nuorille ja aikuisillekin, joilta puuttuu riittävä perus- tai toisen asteen koulutus. Terveyspalvelut halutaan vihdoinkin kuntoon, ja vanhuuden, sairauksien tai vammaisuuden takia huolenpitoa tarvitseville on saatava asialliset asunnot sekä tarpeelliset erityispalvelut.

Monissa kaupungin palveluissa työntekijät ja palvelujen käyttäjät neuvottelevat jo palvelujen toteuttamisesta. Tämä arkinen yhteistyö on paras lähtökohta myös palvelurakenteiden uudistamiselle, kunhan kehittämiseen varataan työntekijöiden työaika ja välineitä. Muodollinen johdon toteuttama tiedotus ja työntekijöiden kuulemiset turhauttavat enemmän kuin edistävät tarpeellisia muutoksia. Kuitenkin esimerkiksi uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa ehdotetaan, että hallinnon työntekijät kerätään kolmeen eri hallinto-osastoon, joissa kehittämisestä

23.5.2012

vastaavat työntekijät ovat pakostakin kaukana palvelua toteuttavista työntekijöistä ja vielä paljon kauempana asukkaista. Helsingissä on perustettu myös irrallisia innovaatioyksiköitä, joiden omituisia nimiäkään niiden ulkopuoliset työntekijät tai valtuutetut, asukkaista puhumatta-kaan, eivät opi.

Palvelujen yksityistäminen tai pilkkominen yritysmallisiin yksiköihin heikentää asukkaiden ja myös heidän valitsemiensa poliittisten päättäjien vaikutusvaltaa. Vasemmistoliitto haluaa kaupungin tuottavan itse lakisääteiset peruspalvelut. Sosiaali- ja terveysasemat, peruskoulut ja kirjastot, joukkoliikenne, valtion tukema vuokra-asuntotuotanto ja pääosa vanhusten ja vammaisten kotihoidosta ja palveluasumisesta sekä koko verovaroin tuettu terveydenhuolto on oltava kuntien tuottamia.

Kulttuurin, nuorisotyön ja liikunnan alueella kaupungin on tuotettava omia kaikille avoimia palveluja, mutta tehtävä myös hyvää yhteistyötä järjestöjen ja pienten palvelutuottajien kanssa. Yhteistyön periaatteet on kuitenkin tehtävä läpinäkyviksi. Eniten tukea on annettava niille, jotka eivät löydä omin konstein itselleen sopivia kulttuuri- ja liikuntamuotoja.

Yksinäisyydestä kärsiviä tai muuten syrjäytettyjä nuoria ja vanhoja eivät auta kulttuuri- ja liikuntapalatsit. Kaljabaarien kisastudioiden kilpailijoiksi tarvitaan myös monenlaisia avoimia yhdessä ja erikseen tekemisen kulttuuri- ja liikuntapaikkoja, joita helsinkiläiset ovatkin ruvenneet keksimään ja levittämään uudella innolla ja myöskin kaupungin hyvällä tuella.

Helsingin kaupungin johdossa monet ajavat tiiviisti ajatusta, jonka mukaan kaupungin palvelut saa paremmiksi luopumalla niistä. Porvaripuolella muodissa on valinnan vapaus, joka merkitsee palvelusetelien ja kamista niille palvelun tarvitsijoille, jotka pystyvät maksamaan lisärahaa ja etsimään itse yksityisiä palveluja. Kunnan palveluihin jäisivät ne, jotka eivät selviä yksityisillä palvelumarkkinoilla. Toinen perinteinen porvariajatus on tiivis kumppanuus yksityisen sektorin tuottajien kanssa. Siinä on koko ajan riskinä eriasteinen korruptio. Mitä tiiviimpi yhteistyö kaupungin viranhaltijoiden ja ostopalvelujen tuottajien välillä on, sitä vaikeampi asukkaiden ja vaaleilla valittujen päättäjien on nähdä, mitä näissä suhteissa oikeasti tapahtuu. Joskus koira haistaa suuren setelikäärön, mutta useimmiten väärinkäytöksiä on vaikea havaita.

Helsingin keskeiseksi tehtäväksi on nyt määritelty maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskuksen rakentaminen. Euroopan Unionin ja muun maailman jatkuvat taloudelliset kriisit osoittavat, että liiketoiminnan ja innovaatioiden määrittely elämän perustehtäväksi ei ihan toteuta

23.5.2012

ihmisten hyvinvointia. Kestävä elinkeinopolitiikka vaatii eri elinkeinojen sosiaalisten ja ympäristövaikutusten seuranta ja kestävä tuotannon suosimista kaupungin suunnittelussa ja maapolitiikassa.

Globaalin kilpailun ykkössijat saavutetaan vain käyttämällä hyväksi kilpailussa hävinneitä. Se näkyy selvästi esimerkiksi EU:n kriisivaltioissa, joiden asukkaat ovat erehtyneet uskomään ulkomaisen rahan ja esteettömän kilpailun hyödyllisyyteen. Helsingin pitäisikin asettaa kansainvälisen yhteistyönsä tavoitteeksi Itämeren alueen luonnonolojen ja yhteiskuntien kehittäminen ja taloudellinen kestävyys. Se vahvistaisi myös tämän maailmansyrjän myönteistä vaikutusta Euroopan Unionissa ja maailmanlaajuisesti.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja, bästa fullmäktige ledamöter.

Käydessämme strategiaohjelman 2013–2016 valmistelun lähetekeskustelua on Euroopan taloudellinen ja poliittinen kriisi sellaisessa mittakaavassa, ettei edes tarvitse puhua epävarmuudesta, vaan voidaan todeta, ettei kaikkea tulla saamaan järjestykseen tämän strategiakauden aikana. Euroopan taloudellinen palautuminen vie vähintään vuosikymmenen loppuun, ja nähtäväksi jää miten poliittinen järjestelmä sekä unioni selviävät.

Utöver den kris vi upplever i ett överskuldssatt Europa har vi en demografisk kris som tar sig uttryck i en kraftigt försämrad relation mellan andelen i arbetslivet och andelen utanför arbetslivet, som på ett eller annat sätt skall skötas av den arbetande befolkningen. Vår strategi måste i högre grad basera sig på att förlänga – och i viss mån förbättra – helsingforsarnas arbetskarriärer och göra mer för en fungerande arbetskraftsinvandring. Som bekant är utbildningen i en helt central roll beträffande utvecklingen av arbetskarriärer, liksom den är i hela strategin. SFP upprepar sitt krav på fler utbildningsplatser i andra stadiet. Vi behöver arbetstagare med dessa kvalifikationer, och våra unga behöver dessa utbildningar.

För SFP är det också viktigt att Helsingfors har ett starkt fokus på att motarbeta marginaliseringen av unga i samhället, en fråga som tyvärr har blivit alltför aktuell under de senaste åren. Det mänskliga och ekonomiska priset för varje utslagen ungdom är helt enkelt för högt för att tolereras.

23.5.2012

Keskustelu Guggenheimin tulosta Helsinkiin osoitti myös, että strategioista voi olla mukavaa päättää, mutta strategioitten toteuttamisessa törmäämmekin ongelmiin. Jos tämä olisi päätöksen aikaa, esittäisimme varmasti ponnin, jossa kaupunginvaltuusto edellyttäisi kaupunginhallitukselta strategian täsmentämistä kulttuurin tavoitteiden osalta. Tuomme siis palamaan muissa yhteyksissä tähän asiaan.

Muiden Suomen suurten kaupunkien visiot ovat lyhyitä. Niissä sanoja on kuudesta kahdeksaantoista. Helsingin visio vaatii paljon enemmän sanoja. Se joko tarkoittaa, että meillä on paljon laajemmat päämäärät tai mitä todennäköisemmin: me emme keskity tarpeeksi. Helsingin arvot ovat kylläkin kunnossa. Niiden noudattamisessa on toki aina parantamisen varaa. Hieman voisi ehkä strategiassa keskittyä enemmän niihin kohtiin, joissa Helsinki poikkeaa muista. Kaikki kunnat ajavat ja edustavat tietenkin hyvää asumista ja hyviä peruspalveluita.

RKP:n ryhmä nostaisi tehokkuuden suurempaan arvoon. Haluamme kaupungin, jossa tehokkaasti saa hoidettua asiansa kuntaan päin, muun muassa sähköisiä palveluita hyödyntäen. Haluamme kaupungin, jossa liikutaan tehokkaasti kaikilla kulkuvälineillä. Haluamme korjata nykyisiä rakennuksia ja tehostaa nykyisten alueiden käyttöä mieluummin kuin vallata puistoja, metsiä tai naapureiden maita. Haluamme kaupungin, joka käyttää omia resurssejaan, kuten luonnonresurssejakin, tuhlailematta.

SFP:s grupp anser att Helsingfors har redan i praktiken vuxit ihop med Vanda och Esbo och att ett ytterligare fördjupat samarbete i syfte att hitta synergier och inbesparingar är befogat. Det behöver inte nödvändigtvis betyda kommunfusioner, men det viktiga är att eliminera osund konkurrens.

Riippumatta kuntauudistuksesta on pääkaupunkiseudun asumista tiivistettävä. RKP puoltaa täydennysrakentamista sekä jo nyt rakennettujen alueiden tehokkaampaa käyttöä uusien rakennuspaikkojen sijasta. Tämä on infrastruktuurin kannalta helpompaa ja ympäristön kannalta parempaa. Luonnollisesti nämä alueet keskittyvät raideliikenteen varteen. Näistä asioista toki enemmän MAL-ohjelmassa sekä lukuisissa muissa strategioissa.

SFP:s grupp hoppas på en fördomsfri och objektiv beredning av stadens strategi för nästa fullmäktigeperiod. Vi ser hellre en kortare och kraftigare strategi än en världsomfamnande där man räknar upp allt det Helsingfors också är. Denna strategi skall huvudsakligen skapa goda levnadsförutsättningar för den tvåspråkiga stadens egna invånare, vilket dock inte betyder negligering av turister, nationella intressen eller

23.5.2012

övriga språkgrupper. Vad vi nu gör är ett framtidsdokument som skall kunna försvara sin plats långt framöver i miljö-, invånar- och ekonomiskt hänseende. Kiitos, tack.

Kiitos, tack.

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja virkamiehet.

Helsingiläisten hyvinvoinnin ja riittävien palveluiden turvaaminen on kenties tärkein syy, miksi Helsingin kunta on olemassa. Samasta syystä me puhumme täällä strategiasta, joka linjaa kaupungin toimintaa tuleville vuosille. Seuraavaksi kerron perussuomalaisten ajatuksia strategian valmistelun evääksi.

Ensinnäkin me emme usko, että Helsingin tiettyjen ongelmien ratkaisuna on Helsingin naapurikuntien liittäminen Helsinkiin. Eivät metropoli-alueen maankäyttöön, liikenteeseen, asumiseen, ghettoutumiseen taikka terveystalouteen liittyvät ongelmat sillä ratkea. Helsingin seudulla tarvitaan laajempia ja kokonaisvaltaisempia malleja, joista metropolihallinto valtuustoihin on oikea ratkaisu. On melko selvää, että Helsinki on kuntaliitoshallinnon melko yksin, kun taas metropolihallinto saa kuntarajat ylittävää kannatusta. Tämä on syytä huomioida myös strategian valmistelussa.

Kaupungin tulee jatkaa kaupunkilaisten osallisuutta ja omaa vastuuta lisääviä toimenpiteitä. Kaupungin tulee edelleen edistää aitoa esteettömyyttä vammaisille ja ikäihmisille. Kaupunki, jossa osa sen asukkaista syrjäytetään esimerkiksi puuttuvien hissien, liian korkeiden katukivetysten tai palvelujen nettiin siirtämisen takia, ei ole hyvä kaupunki. Perussuomalaiset haluavat, että Helsinki tehostaa ensi valtuustokaudella toimenpiteitä, joilla näihin arkielämän esteisiin puututaan. Lisäksi meidän tulee poistaa ynseä palvelu, joka aiheuttaa kitkaa asukkaiden ja kaupungin välille. Mielestämme johtavaksi periaatteeksi kaupungin hallintoa kehitettäessä tulee omaksua tämän kitkan poistaminen. Mikäli kitka aiheutuu vanhentuneista ohjeista tai työtapoista, on ne hylättävä ja siirryttävä dynaamisempaan toimintamalliin. Jos kitka aiheutuu huonosta johtamistaidosta tai tulehtuneista henkilösuhteista, täytyy koulutukseen ja työhyvinvointiin kiinnittää erityistä huomiota.

Kaupungin tulee jatkaa asukkaiden yhteisöllisyyden kehittämistä. Perussuomalaiset kannattavat kaupunginosissa toimivia asukastiloja, kuten esimerkiksi Mellunmäen ostarilla kaupungin tukemaa Mellaria. Sen

23.5.2012

sijaan vastustamme sellaisia kaupungin virkamiesten, poliitikkojen ja rakennuttajien suunnitelmia, jotka uhkaavat näitä kaupunkilaisten olohuoneita. Esimerkiksi Mellunmäen ostoskeskuksen tilalle suunnitellaan kolmesta neljään kerrostaloa, ja samalla saisi kaupungin vilkkaimpiin kuuluva asukkaiden tila kyytiä ilman tietoa uudesta sijoituspaikasta. Tämä ei ole hyväksyttävää politiikkaa, ja asukastilat tuleekin turvata strategiassa.

Hyvät kuulijat.

Maahanmuuttajien osalta meillä on ongelma siinä, että Helsinki joutuu kantamaan suhteettoman suuren taakan kotouttamisessa ja asuttamisessa muun maan ollessa pääasiassa muuttotappioaluetta. Olisi kaikkien kannalta parempi, jos koko maa ottaisi osaa pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden asuttamiseen. Perussuomalaiset peräänkuuluttavatkin kaupungin johdolta aktiivisia toimia vaikuttamisessa valtiovallan suuntaan sen puolesta, että Helsingistä ei tule yhtä suurta maahanmuuttajakeskusta. Lisäksi toistamme vaatimuksemme yksin kansiin kootun maahanmuutto-ohjelman tekemiseksi Helsinkiin. Jos muutaman kymmenen tai sadan maahanmuuttajan kunnassa on aikaansaatu sellainen, miksi ei meillä?

Haluamme kaupungin pitävän kiinni linjauksestaan, että Itä-Euroopan romanien tai minkä tahansa muun Euroopassa kiertävän joukkion, kuten Brittein saarten kiertolaisten, majoittaminen, ruokkiminen tai kouluttaminen ei kuulu Helsingin kaupungin tehtäviin. He pääsevät Suomeen käytännössä sillä edellytyksellä, että heillä on jo tullessaan riittävät varat maassaoleilua varten ja he majoittavat itse itsensä. Koska näin ei selvästikään ole päätellen siitä, että joka nurkalla on mummo rahakipon kanssa ja esitetään pöyristyttäviä vaatimuksia ilmaisen majoituksen saamiseksi, olisi syytä myös kaupungin virkamieskoneiston ja osan valtuutetuista ottaa nenältään punavihreät lasit ja tunnustaa tosiasiat, jotka kaikki muut jo näkevät. Ratkaisu romanien ongelmiin ei ole helsinkiläisten kukkarossa.

Kaupungin tasa-arvotoiminnassa tulee näkyä kaupunkilaisten tasavertainen kohtelu palveluissa. Nyt itähelsinkiläiset ovat huonommassa asemassa kuin muualla asuvat. Esimerkiksi Vuosaaren sosiaali- ja terveyspalveluja kuormittavat suurempi työttömyysaste, suuri maahanmuuttajaväestö ja Sipoon alueiden liittäminen kyseisen terveysaseman piiriin. Myös vanhuspalveluja tarvitaan idässä enemmän kuin lännessä. Voidaankin todeta, että sosiaali- ja terveyspalveluiden kohdentaminen siten, että se lisää tasa-arvoa kaikkien kaupunkilaisten välillä, on Helsingin tulevan valtuustokauden suurimpia haasteita. Itään tarvitaan siis kaiken kaikkiaan enemmän resursseja lähes joka sektorille, mutta ei si-

23.5.2012

ten, että se kohdistetaan vain yhden väestönosan hyväksi niin sanottuna positiivisena diskriminaationa. Tämän periaatteen tulee koskea myös kaupungin työhönottoa. Henkilön ihonväri tai tausta ei saa olla peruste, jolla ihminen palkataan. Kyllä koulutuksen ja osaamisen tulee olla palkkauksen peruste. Jos näin ei ole, mitä hyötyä on kouluttautua?

Nuorisotyöttömyys on vakava asia, joka johtaa hoitamattomana vakaviin häiriöihin niin yhteiskunnallisesti kuin yksilökohtaisestikin. Yhden nuoren työelämästä ja kaikesta normaalista yhteiskunnallisesta toiminnasta syrjäytymisen hinnaksi on laskettu jopa miljoona euroa. Meillä ei ole varaa tällaiseen kehitykseen, ei nyt eikä tulevana vuosina. Siksi meidän on laadittava oma strategia nuorisotyöttömyyden torjumiseksi.

Jotta Helsinki olisi kansainvälisesti houkutteleva ja kilpailukykyinen kaupunki, edellyttää se aktiivista markkinointia, jossa molemmat osapuolet voittavat. Guggenheimin kaltaiset taidepläjäykset ovat ajatuksellisesti kannatettavia, mutta kun hommat sössitään tarjoamalla yksipuolista maksajan roolia, eivät helsinkiläisten veronmaksajien rahoista aidosti vastuuta kantavat puolueet voi sellaiseen suostua.

Se, mitä perussuomalaiset erityisesti haluavat seuraavan valtuustokauden elinkeinopolitiikalta, on panostusta uuteen teknologiaan ja nousuun aloihin. Tampereesta on tullut lyhyessä ajassa suorastaan kaidehdittava kansainvälinen toimija niin kansainvälisten indie-elokuvien kuin videopelibisneksen edelläkävijänä. Kysymme, miksi Helsingistä ei ole tullut vastaavanlaista tulevaisuuden alojen keskittymää. Olisiko syytä tehdä asialle jotain? Kansainvälisyyttä meillä ainakin piisaa.

Puheenjohtaja.

Lopuksi vielä muutama sana energiasta ja asumisesta. Kannatamme rakennusten energiatehokkuuden kehittämistä ja yleensäkin energian säästöä. Samalla pidämme välttämättömänä, että Helsingin kaupunki pitää kiinni Helsingin Energiasta riippumatta siitä, mitä Euroopan Unioni asiasta lausuu. Unioni, jonka tilejä ei ole voitu hyväksyä 17 vuoteen, ei ole uskottava taho sanomaan mitä me saamme tehdä omalla omaisuudellamme.

Pidämme myös välttämättömänä asumisen hinnan alentamista. Osalle asumisen kustannuksista Helsingin kaupunki ei voi mitään, mutta osaan kokonaiskustannuksista voimme hyvinkin vaikuttaa. Esimerkiksi kaupungin maasta perimää vuokraa voidaan hyvin kohtuullistaa, samoin kaupunki voisi vallan hyvin edistää edullista asumista vaikkapa omalla rakennusyhtiöllä, joka rakentaisi tähän kaupunkiin kipeästi tarvittuja asuntoja suomalaisille.

23.5.2012

Kiitos.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Me olemme nyt vuosien 2009–2012 strategiaohjelman loppusuoralla. Vain joitain kuukausia, ja sitten tämän matkan maali on saavutettu. Samaan aikaan on kuitenkin jo luotava uusi strategia seuraavan neljän vuoden matkaa varten. Aiemmin hyvin tehtyä strategiaa ei ole viisasta hyljätä siksi, että on alkamassa uusi kausi, vaan on kyettävä pitämään se, mikä on hyvä, ja muuttamaan sitä, mikä muutosta tarvitsee.

Keskusta on tyytyväinen moniin strategiaohjelman toteutuneisiin kohtiin ja antaa siitä kaupungin toimihenkilöille sekä kaupunginhallitukselle kiitoksen, muun muassa pyrkimys asuntotuotannon lisäämiseen ja uusien rakennuskohteiden aloittamiseen. Vaikka tavoitteeseen ei ole aina päästy, henki ja yritys on ollut hyvä.

Samaan hengenvetoon on kuitenkin todettava, että meillä on vielä paljon työtä päästäksemme niihin tavoitteisiin, joita olemme strategiasamme asettaneet. Monipuolinen ja nopea kaavoittaminen edistää merkittävästi asuntotuotantoa. Hyvä urheilijavalmentaja ei puutu vain urheilijan heikkouksiin vaan hänen vahvuuksiensa kehittämiseen. Keskustan valtuustoryhmällä on halu nähdä ne vahvuudet, joita kaupungillamme on ja joita strategiaan on kirjattu. Näin me kykenemme yhdessä rakentamaan tulevaisuuden Helsingin, jossa strategiamme arvot, asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus ja yrittäjämielisyys, toteutuvat. Erityisesti meidän mielestämme on panostettava mikroyrittäjyyttä tukeviin toimenpiteisiin. Kun aina välillä joudumme kovistelemaan virkamiehiä ja kaupungin johtoa asioiden ehkä saavuttamisen edistämiseksi, teemme sen pelkästään rakkaudesta kaupunkiamme kohtaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Strategian ohjelman toteuttamisen ja seurannan väline on ollut kaupungin talousarvio. Vuosittaisessa talousarviolähetekeskustelussa olemme voineet arvioida, miten strategian tavoitteet ovat edistyneet, ja näissä lähetekeskusteluissa on valtuustoryhmämme johdon mukaisesti pitänyt esillä keskustalle tärkeitä arvoja, joista muutaman mainitsen.

23.5.2012

Ensin nuorten syrjäytymisen estäminen. Keskustan Helsingin piiri antoi eilen kannanoton, jossa edellytetään, että Helsingin kaupunki ottaa nuorten yhteiskuntatakuun myös omaksi kärkihankkeekseen, ja jossa jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, työpaja-, opiskelu- tai kuntoutuspaikka viimeistään 3 kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Jotta nuorten työelämään siirtyminen tulisi sujuvammaksi, on kaupungin tehtävä ratkaisuja, joilla tuetaan nuorten työllistymistä. Ideaksi ehdotetaan niin sanottua yhden luukun periaatetta, jonka avulla nuori saa tarvitsemansa tuen ja palvelut yhdeltä ihmiseltä. Tähän kannanottoon on meidän keskustalaisten helppo yhtyä, ja toivomme että nuorten toiveet näkyvät myös selvästi uudessa strategiaohjelmassa.

Valtuustoryhmämme antaa vilpittömän tunnustuksen opetusvirastolle, joka on rakentanut OKM:n osarahoittamaa niin sanottua tuettua oppisopimuskoulutuksen mallia nuorille peruskoulunsa päättäneille ja ilman opiskelupaikkaa jääneille nuorille. Kuten tuosta seurantaraportista näemme, on hanke osoittautunut toimivaksi työmalliksi. Tämän suuntaisia toimivia hankkeita on syytä sisällyttää valmisteilla olevaan strategiakauteen.

Mainitsemisen arvoinen on myös vuonna 2011 tapahtunut työttömien työllistäminen palkkatukityön määrärahalla. Tuki auttoi yli 1 200 uutta henkilöä. Tukea saivat myös pitkäaikaistyöttömät, vajaakuntoiset, maahanmuuttajat ja muihin ryhmiin kuuluvat henkilöt, joiden lukumäärä nousi useisiin satoihin. Tulevaisuustiskillä asioi yhteensä 405 kohde-ryhmään kuuluvaa 15–17-vuotiasta nuorta. Puolen vuoden seurannan jälkeen suurin osa nuorista, noin 70 %, oli opiskelemassa. Tällaisia hankkeita pitää tukea ja laittaa myös tuleviin strategiaohjelmaan.

Hyvät valtuutetut.

Vanhuksista huolehtiminen. Keskustan arvoihin on aina kuulunut vanhuksista, sairaista, eläkeläisistä ja vähäosaisista huolehtiminen. Emme voi unohtaa niitä, jotka ovat meille tämän hyvinvoinnin rakentaneet. Helsingin hyvinvointia eivät ole rakentaneet vain paljasjalkaiset stadi-laiset vaan myös ne miehet ja naiset, joiden juuret ovat jossakin muual-la, mutta opiskelu, työ tai perhesuhteet ovat tuoneet heidät rakenta-maan Helsingin hyvinvointia. Meidän velvollisuutemme on taata jokai-selle helsinkiläiselle vanhukselle kunniallinen elämä ja tasavertaiset terveys- ynnä muut palvelut. Toki joudumme jatkuvasti arvioimaan pal-velujemme laatua ja hintaa, mutta toivottavasta olemme oppineet men-neiden vuosien aikana, että hyvää ja halpaa ei ole olemassa, joten val-tuustoryhmämme suosittelee hyvää ja kohtuuhintaista palvelua. Kat-somme edellä mainittujen periaatteiden sopivan myös erinomaisesti

23.5.2012

uuden sosiaali- ja terveysviraston organisaation ja johtosäännön perustukseksi. Helsingin keskustan kuntaohjelma on sisältänyt jo vuosien ajan maksuttoman joukkoliikenteen saamisen yli 70-vuotiaille. Toivomme tämän hankkeen etenevän seuraavan valtuustokauden aikana.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Paljon on Helsingissä tehty hankkeiden ja palveluiden etenemiseksi, mutta paljon on vielä tekemättä. Keskustan valtuustoryhmä ei kuitenkaan aio yhdessä lähetekeskustelussa kertoa kaikkea, mitä me tiedämme politiikasta, vaan edellä mainituilla saatesanoilla toivotamme menestystä tulevalle strategiaohjelmalle.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Yhteisen strategiaohjelman luominen on käsittääkseni ollut onnistunut ratkaisu. On olennaista, että kaupungin eri virastot yhdessä pyrkivät strategioiden toteuttamiseen. Erilliset strategiat johtavat helposti siihen, että vain se virasto, jolle tuo strategia on kaikkein läheisin, pyrkii täysimääräisesti sen toteuttamiseen, kun taas toiset eivät anna täyttä tukea. Voimassa oleva strategiaohjelma sisältää useita hyviä linjauksia. Strategiset suunnitelmat tulee laatia näköpiirissä olevassa toimintaympäristössä. Helsingin kaupungin toimintaympäristöön kuuluu ilmeisen vääjäämättömästi huoltosuhteen radikaali heikkeneminen ja monien Euroopan maiden ja kaupunkien ylivelkaantuminen. Huoltosuhteen radikaali heikkeneminen ja ylivelkaantuminen näyttävät kahdelta erilliseltä asialta, mutta tosiasiallisesti ne ovat molemmat seurausta ihmisen itsekkyydystä. Velkaantuminenhan pitkällä aikavälillä johtuu siitä, että halutaan tänään sitä, mihin on varaa huomenna, tai halutaan liian monia asioita yhtä aikaa tai asioita, joihin ei ole lainkaan varaa.

Me emme tiedä, mitä EU:ssa tapahtuu. Me emme tiedä, ottavatko kreikkalaiset tai muut erityisissä vaikeuksissa olevat itseään niskasta kiinni vai luhistuuko joidenkin maiden talous tai vaikka koko EU, mutta yhden asian me voimme tietää. Vaikka mahdollisuutemme vaikuttaa muihin on rajallinen, meidän tilanteemme on joka tapauksessa parempi siinä vaihtoehdossa, että oma taloutemme on kunnossa, verrattaessa sitä siihen, että taloutemme on retuperällä ja olemme velkaantuneet rajusti. Tämän johdosta taloudellisuuden ja talouden tasapainon tulee saada hyvin keskeinen asema strategiaohjelmassamme.

23.5.2012

On totta, että esimerkiksi alkoholi aiheuttaa monille ihmisille vakavan riippuvuuden, ja sen ylenmääräiseen käyttöön on syytä puuttua, niin kuin meidän aiemmassa ohjelmassa on ollut puhetta. Kuitenkin usein tällaisen tietynlaisen itsetuhokäyttäytymisen taustalla on sisäistä pahoinvointia, joka johtuu yksinäisyydestä, siitä että läheiset ihmissuhteet puuttuvat tai ovat hajallaan. Mielestäni kaupungin tulisi strategiassaan huomioida aiempaa paljon merkittävämmiin perheiden merkitys ihmisten henkiselle hyvinvoinnille. Kaupungin tulisi asettaa strategiseksi tavoitteeksi perheyhteyden vahvistaminen. Perheiden merkitys ei rajoitu lasten hyvinvointiin, vaan vahvoilla ja ehjillä perhesuhteilla on merkitystä myös aikuisten omalle henkiselle hyvinvoinnille.

Mielestäni Helsingin pitää olla aktiivinen kaupunki ja pyrkiä vaikuttamaan resurssiensa puitteissa kansainvälisenkin oikeudenmukaisuuden toteutumiseen. Viime aikoina on ollut maailmanlaajuisesti nähtävillä se positiivinen ilmiö, että diktaattorit tai verilöylyjä toteuttaneet sotilasjohtajat eivät ole voineet luottaa siihen, että he pääsevät pakenemaan vastuutaan edes ajallisen elämänsä aikana. Niinpä olemme nähneet tuomioita ihmisoikeusrikoksista, kansanmurhista ja jopa rikoksista ihmisyyttä vastaan. Kansainvälinen yhteisö on näitä tuomioita langettaessaan tunnustanut, että on olemassa vain kirjoitettuja lakeja korkeampia moraaliperiaatteita, joita on noudatettava. Näitä tuomioita langetettaessa on tietysti tosiasiallisesti tunnustettu, että nämä periaatteet koskevat myös meitä. Jos me syylistymme esimerkiksi rikokseen ihmisyyttä vastaan, myös meidät saa tuomita.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuntuu hienolta parantaa maailmaa. Voi kokea itsensä hyväksi ihmiseksi, kun pahuus on kaukana. Rikos ihmisyyttä vastaan tarkoittaa tietysti sitä, että ei kohtelee toista ihmistä tämän ihmisarvon mukaisella tavalla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Reilut kolme vuotta sitten strategiaseminaarissa nostin ääneni niiden ihmisten puolesta, joiden ihmisarvoa poljetaan äärimmäisen voimakkaasti, ihmislasten, jotka eivät vielä ole saaneet edes syntyä. Sain kokea pilkallista naureskelua, kuten viime vuoden väliseminaarissa, vaikka silloin tuo nauru vaikutti jo vähän tuskaisemmalta. Miettiessäni tätä kysymystä olen vakuuttunut yhdestä asiasta. Kyllä jokainen tässä salissa sisimmässään tietää, että kahden ihmisen jälkeläinen on ihminen. Se on päivänselvä asia. Toki voi olla, että moni ei haluaisi tietää, ja voi olla, että moni jopa väittää ettei tietäisi, mutta kyllä hän tosiasiaa tietää. Lisäksi me tiedämme, että toisen ihmisen elämän riistäminen on

23.5.2012

raskas rikos, ja mikäli meidän vallassamme on, meidän tulee antaa apumme hengenvaarassa olevan puolesta.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Rikos ihmisyyttä vastaan ei inhimillisen oikeudenkaan mukaan vanhene koskeen. Se ei vanhene tässä ajassa eikä tulevassa. Vetoan teihin, jotta Helsingin strategiaohjelmaan 2013–2016 otettaisiin ihmiselämän kunnioittaminen ja vaikeassa elämäntilanteessa raskaaksi tulleiden äitien tukeminen elämänmyönteiseen ratkaisuun.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut ja valmistelijat.

Olen puhunut, ja nyt vastuu on keskeisesti teillä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

Täällä jo viitatussa kuntatutkijoiden Heikki Helinin ja Sakari Möttösen arviossa, joka koskee suurten kaupunkien strategioita, todetaan että strategisen suunnittelun mallit kuntiin on omaksuttu yritystoiminnasta. Tämä näkyy ympäröivinä ja vaikeaselkoisina lauseina, ristiriitaisuuksina ja jopa hölynpölykielenä, josta ei ole juurikaan hyötyä kunnan toiminnan ohjaamisessa, kuten he arvioivat. Kun kuntien tehtävät on määritelty lainsäädännössä, voisiko strategian korvata jollain uudella ja yksinkertaisemmalla tavalla ohjata toimintaa, he kysyvät. Yritysmailmassa strategia on kilpailua muita vastaan ja yritysjohton keino sitouttaa työntekijöitä palkkatyöhön. Kunnallisen toiminnan lähtökohtana ei ole kuitenkaan kilpailu asiakkaista vaan palvelujen kehittäminen kaikille asukkaille kuuluvina perusoikeuksina, yhteistoiminnallisuus kaikilla tasoilla ja asukkaiden itsehallinto.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esitti tämän valtuustokauden alkaessa strategiaohjelmalle kuusi keskeistä tavoitetta. Ne olivat: Palvelujen asukaslähtöisyys, joka edellyttää alibudjetoinnin lopettamista ja jolla ehkäistään eriarvoistumista. Henkilöstön palkkojen tasokorotus, joka on tärkeä myös osaavan henkilöstön saamisen turvaamiseksi. Kaupungin tonttivuokrien ja sisäisten vuokrien kohtuullistaminen, kun korkeat vuokrat vaikeuttavat yhä enemmän sekä asukkaiden elämää että kaupungin kehitystä. Kaupungin oman palvelutoiminnan vahvistaminen vaihtoehtona kilpailuttamisen ja ulkoistamisen lisäämiselle. Energiatuo-

23.5.2012

tannon ja liikenteen ekologisen rakennemuutoksen toteuttaminen. Kuudenneksi, asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen ja vaihtoehtona Suur-Helsingille muun muassa vaaleilla valittava seutuvaltuusto ja lähidemokratia.

Valitettavasti nämä tavoitteet eivät saaneet niille kuuluvalla sijalla valtuuston strategiaohjelmassa. Toistamme ne. Nämä tavoitteet ovat tulevalla valtuustokaudella monesta syystä entistä tärkeämpiä. Finanssikriisi, työpaikkojen karsiminen ja euromaiden hallitusten harjoittama leikkauspolitiikka ajavat taloutta taantumaan. Palvelujen eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäiseminen vaativat lisää resursseja ja palvelujen tuottamista pääsääntöisesti kaupungin omana toimintana. Palvelujen tarpeet kasvavat Helsingissä muun muassa lasten päivähoidossa, koulujen oppilashuollossa ja vanhuspalveluissa. Myös kaupungin vastuut palvelujen järjestämisessä laajenevat muun muassa terveydenhuoltolain ja tulevan vanhuspalvelulain myötä. Suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle korostaa palkkojen jälkeensä jääneisyyden korjaamista. Asuntomenojen saaminen kuriin edellyttää kaupungin toimia, kuten rakentamisen liikelaitoksen perustamista ja tonttivuokrien kohtuullistamista. Ympäristötavoitteiden toteuttamiseksi tarvitaan siirtymistä kivihii-lestä uusiutuvaan energiaan ja suunnan ottamista Tallinnan tapaan kohti maksutonta joukkoliikennettä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin ei pidä olla vain sopeutuja, kun taloudellinen tilanne ja ympäristö muuttuvat. Helsingillä on vuosittain satojen miljoonien ylijäämät ja lähes miljardin kassatalletukset tätä nykyä. Niistä voidaan ohjata lisää rahaa palveluihin, työllisyyteen ja kaupunkilaisten hyvinvointiin. Vastuu siitä, että näin ei ole tehty, on kaikilla edellä puhuneilla valtuustoryhmillä, jotka ovat itse vuosi toisensa jälkeen ylimielisesti päättäneet alibudjetoida palveluja.

Strategian valmistelussa on tärkeä arvioida ongelmia, joita Jyrki Kataisen hallituksen ajama kuntien valtionosuuksien leikkaaminen, kuntasektorin työpaikkojen raju vähentäminen ja jättikuntien muodostaminen aiheuttavat. Helsingin pitää valvoa etujaan myös kunnallisia liikelaitoksia koskevan lainsäädännön valmistelussa niin, että esimerkiksi energialaitoksen erityinen rooli energiaverkostojen ylläpitäjänä otetaan huomioon eikä EU:ta käytetä keppihevosenä yhtiöittämisen ja yksityistämisen ajamisessa.

Strategiaohjelma ei saa olla korulauseita, joilla peitellään palvelujen heikentämistä. Jos täällä valtuustossa istuvat kuuden hallituspuolueen edustajat haluavat tosissaan turvata palveluja, niin miksi he ovat päät-

23.5.2012

täneet leikata kuntien rahoitusta tällä vaalikaudella yhteensä jo noin neljällä miljardilla eurolla? Tai miksi hallitus haluaa säilyttää pääomatu-
lojen verovapauden kunnallisverotuksessa? Esimerkiksi Palkansaajien
tutkimuslaitos ennustaa julkisen sektorin olevan Suomessa lähivuodet
ylijäämäinen. Näistä ylijäämistä pitää ohjata lisää rahaa kunnille eikä
pankkipelureille, kuten EU:n ja EKP:n kautta nyt tehdään.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nykyisen strategiaohjelman ensimmäiseksi tavoitteeksi nostettiin val-
tuuston keskustelujen tuloksena asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien
lisääminen. Tämä kansanvaltahanke tulee näkyä myös seuraavan stra-
tegiaohjelman valmistelussa. Virkamiesvetoisen strategiatyön sijaan
tarvitaan asukaslähtöistä, osallistuvaan demokratiaan perustuvaa stra-
tegiaa.

Uuden strategian valmistelu voi alkaa sillä, että kysytään suoraan
asukkailta, mitkä ovat tärkeimmät muutosta vaativat asiat ja mitkä ta-
voitteet tulee asettaa etusijalle. Tämä voi olla yksi demokratiaryhmän
esittämistä pilottihankkeista, jolla asukkaat evästävät valtuustoa niin
verkkokyselyillä kuin asukasfoorumeissa, erilaisissa aluefoorumeissa ja
muissa tilaisuuksissa. Uuden valtuuston edustajista muodostettava työ-
ryhmä voisi koota evästysten avulla ehdotuksen valtuuston strategia-
seminaarin keskustelujen pohjaksi. Se olisi siis valtuustoryhmävetoinen
valmistelutapa täällä valtuuston sisällä. SKP:n ja Helsinki-listojen ryh-
mä toivoo, että yhtenä tuloksena tästä on kansanvaltahankkeen konk-
retisoituminen muun muassa lähidemokratian, osallistuvan budjetoin-
nin, vuokralaisdemokratian ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien
kehittämiseksi.

Strategiaohjelman toteutus riippuu ratkaisevasti siitä, miten se ohjaa
budjettivalmisteluja. Nyt monet tavoitteet asukkaiden tarpeita vastaa-
vasta palvelujen kehittämisestä ovat jääneet vain budjetin peruste-
luosaan vuosittain kopioituiksi teksteiksi ja määrärahaesitykset ovat
tulleet muilla kriteereillä taloushallinnon kerta toisensa jälkeen liioitel-
luiksi osoittautuneista säästöpaketoista.

Näihin kysymyksiin toivon voivani vielä palata jatkokeskustelussa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

23.5.2012

Kuten Tatu Rauhamäki kokoomuksen puheenvuorossa sanoi, palvelustrategia on oltava läpi kaiken toiminnan. Valtuusto hyväksyi jo 2007 strategian, jonka mukaan kaupunki pyrkii erilaisin aktiivitoimin vahvistamaan yritysmyönteistä ilmapiiriä kaikissa hallintokunnissa. 2009 valtuusto vahvisti kaupunkistrategian toteutuksen yrittäjyyden näkökulmasta. Tähän yritysmyönteisyyteen liittyy myös vahva asiakas- ja asukasnäkökulma. Kaupungin strategiassa tulee vahvasti painottaa asiakkaan valinnanvapautta, mikä joka tapauksessa astuu valtakunnallisetikin voimaan kaikissa sote-palveluissa viimeistään vuoteen 2015 mennessä. Valinnanvapaus ja neuvonta on myös oltava esteetöntä. Palveluneuvonta on toteuttava myös muuten kuin sähköisessä muodossa.

Helsingin talouteen, yrittäjyyteen ja asiakkaan valinnanvapauteen liittyy vahvasti julkisen sektorin työn tuottavuus. Toisin kuin Hakasen äskeisessä puheessaan siteeraamissaan tilastoissa VM on vuonna 2010 julkaissut raportin Julkinen talous tienhaarassa, missä se kertoo julkisen talouden lähivuosien liikkumavarasta. Kestävyysvaje on siinä kirjassa vuoteen 2015 noin 5 % bruttokansantuotteesta, mikä tarkoittaa noin 9 miljardia euroa. Helsingin on myös ymmärrettävä tämä kaupungin näkökulmasta. Valmisteltavassa strategiassa on jatkettava talouden ja kaupungin palvelujen tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämistä.

Hyvät valtuutetut.

Se on ainoa keino varmistaa niidenkin ihmisten palvelut, joiden maksamin verotuloin tai omin varoin palveluja ei voida tuottaa lainkaan. Kokoomus toi puheessaan esiin myös kaupungin johtamisen. Kaupungin johtamisen tasosta ja mallista on hyvä keskustella. Johtamisella on merkitystä koko kaupungin julkikuvalle, toimivuudella ja koko brändille. Sillä voidaan uutta tai estää uudistuminen. Sillä voidaan innostaa tai lannistaa. Pelkästään kaupunginjohtajan rooli viestii turvallista, poliittista vakautta, jatkuvuutta ja pysyvyyttä odotusarvona. Tämä julkikuva on myös yksi houkutustekijä työpaikkojen ja ihmisten halussa sijoittua veronmaksajiksi Helsinkiin.

Helsinki ei sijaitse pelkästään meren äärellä vaan myös meren eristämänä. Helsingin ja koko Suomen etu on, että pystymme rakentamaan sujuvat kulkuyhteydet meren yli Manner-Eurooppaan. Nopea kulkuväylä tuo Euroopan ja eurooppalaiset, toivottavasti sen myötä myös yritykset, työpaikat ja asiakkaat lähemmäs pääkaupunkiseutua ja koko Suomea. Helsingin tulee mielestäni olla aktiivinen Rail Baltica Growth Corridor -hankkeessa, joka tähtää Itämeren alueen saavutettavuuden parantamiseen sekä siten kilpailukykyyn ja sen edistämiseen ja houkuttelevuuteen. Ainakin vuoteen 2013 rahoitettu hanke liittyy tule-

23.5.2012

vaisuuden Rail Baltica -ratayhteyteen, mistä loppujen lopuksi on linkit Pietariin ja Berliiniin koko Luoteis-Venäjän kasvumarkkinoilta. Siitä toivottavasti Helsinginkin hyötyy. Tähän samaan hankkeeseen liittyisi oleellisesti myös Aalto-yliopistoa ja taideyliopistoa sekä suomalaisen it-teknologian ja opetuksen kehittämistä tukeva Guggenheim, oli sen nimi tai omistajuus mikä tahansa. Se on yksi tapa tehdä Helsingistä Antti Valppaan kaipaama it-innovaatioiden Tampere.

Arvoisat valtuustokollegat.

Helsinki tarvitsee uutta virtaa, jotta tänne kehittyy heikoimmista myös taloudellisesti huolehtimaan kykenevä vastuullinen kaupunkiyhteisö, iloa ja yhteistä vaurautta, josta jokainen kaupunkilainen voi olla ylpeä.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ville Ylikahri puhui jo niin hyvin, että puhun vain sitten tarkennetusti muutamista asioista. Sote-uudistus on seuraavan kokouksen aiheena. Valtuustostrategiassa edes organisaatiouudistus ei muuta mitään, jos toimintakulttuurit eivät muutu. Culture eats strategy for breakfast, mutta näin ei tarvitse käydä. Valtuustostrategia kannattaa siksi valmistella sitten, että ennen lopullista esitystä siihen pyydetään myös henkilöstön, asiantuntijalautakuntien ja sidosryhmien lausunnot rajapintoja ylittäen valtuustoryhmien välisiä neuvotteluita unohtamatta. Toimivat peruspalvelut ovat jatkossakin varmasti paras policy.

Tulevassa valtuustostrategian valmistelussa kannattaa korostaa erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointierojen pienentämistä ja koulupudokkuuden ehkäisyä yli hallintokuntarajojen. Lasten ja nuorten sivuunjäämiskehitys voidaan pysäyttää nykyistä varhemmin. Nuorisotakuu tukee nuorten opiskelupaikkojen, harjoittelupaikkojen ja kaupungin tarjoamien kesätyöpaikkojen lisäämistä. Positiivisen diskriminaation raha kouluissa ja päiväkodissa on tuiki tärkeä lisätuki ja merkittävää syrjäytymisen ehkäisyä. Satsaukset päiväkotien, peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten ryhmäkokojen pienentämiseen kannattavat koulujen oppilashuoltoa ja jalkautuvia työmuotoja unohtamatta. Tulevan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelussa konkreettiset aikataulut ja tavoitteet ja osittain toteutumattomien kärkihankkeiden jatkaminen on tärkeää. Erillismäärärahaa on oltava riittävästi myös niiden toteutumiseen. Ongelmien kasautumista ja jatkumista yli sukupolvien pitää eh-

23.5.2012

käistä. Yksinhuoltajat poikineen ovat edelleen yliedustettu ryhmä lastensuojeluasiakkaissa. Arjen monipuolista apua pitää tarjota aikaisemmin matalammalla kynnyksellä, ja se varmaan kannattaa tehdä nykyistä edullisemmin.

Harrastukset eriarvoistavat pääkaupunkiseudun lapsia ja nuoria. Olen saanut paljon positiivista palautetta ? liikuntaviraston osallistumisesta 3–6-luokkalaisten maksuttomien harrastusmahdollisuuksien lisäämiseen. Myös tyttöjen suosimia harrastusmahdollisuuksia kulttuuritoimessa kannattaa varmaan jatkaa. Meillä on leikkipuistot, erinomainen resurssi, niitä ei kannata käyttää vain alle kouluikäisten päivähoidon filiaaleina, vaan niitä kannattaa käyttää yhä enemmän alakoulun ? aikaiseen toimintaan ja iltakäyttöön alueella erityisesti, jos ei ole omaa nuorisotilaa.

Asukastalojen ja järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan tukeminen on toivottavasti jatkossakin osa strategiaa. Kulttuuri- ja liikuntaseteleiden käyttömahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnan tukemiseksi kannattaa varmaan selvittää. Vapaa-ajan, liikunnan ja kulttuurin tukemisessa kannattaa tukea myös monipuolisesti joukkoliikenteen varrella olevia kenttiä ja halleja koiraharrastusta varten. Se osaltaan voimaannuttaa meitä koirahulluja ja pitää aika monia, jotka eivät ole ihan niin täysin koirille elämänsä antaneita, vireinä arjen haasteita ja koitoksia varten. Iloa arkeen, sillä mennään.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Puhun kahdesta itselleni läheisestä asiasta eli yrittäjyydestä ja osaamisesta. Kaupungin arvoihin on päättävällä valtuustokaudella kuulunut yrittäjämielisyys, ja yhtenä strategisena tavoitteena on ollut monipuolisen elinkeinorakenteen ja uusien työpaikkojen Helsinki. Valtuustokauden aikana on tehty erilaisia asiaan liittyviä strategioita. Oli oikein lupaava alku, elinkeinostrategia. Siinä oli mukana yrittäjä- ja elinkeinolämän järjestöt. Tehtiin tosi hyvää yhteistyötä, ja se latasi itse asiassa kovia odotuksia siihen, mitä tuleman pitää hankinta- ja palvelustrategian muodossa, mutta ne sitten käytännössä hieman lässähtivät. Merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksessa, mutta eipä siitä paljon tullut valmista. Palvelustrategia on kattava selvitys, siinä mielessä oikein hyvä, mutta meidän pitäisi päästä kyllä sitten seuraavalla valtuustokaudella jo ihan todelliseen strategiaan ja määrittelemään, että mitä halutaan kaupungin tuottavan itse, mitä tuotetaan yhdessä muiden kanssa ja mitä ostetaan kaupungin ulkopuolelta.

23.5.2012

Yritysvaikutusten arviointi olisi tosi tärkeää kaikessa päätöksenteossa. Tämän olen sanonut ennenkin ja sanon taas kerran. Voin tässä ottaa ehkä mallia tuosta parjatusta liike-elämästä tämän strategian määrittelyn suhteen. Sehän on pitkän aikavälin suunnitelma, jonka avulla muuttuvassa ympäristössä saavutetaan voimavaroja ja kykyjä järjestelemällä kilpailuetu. Tästä me saamme tällaisen aasinsillan sinne osaamisen puolelle.

Perinteinen tuotantotoiminta, ainakin teollisuustoimintatuotanto, on Helsingistä hävinnyt, mutta meillä on Helsingissä aivan erityistä osaamista. Nyt jo tällä valtuustokaudella kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteisiin on kuulunut luovat alat, tietointensiiviset liike-elämän palvelut ja matkailu. Ne ovat isoja osaamisalueita Helsingissä, ja nyt pitäisi miettiä, miten me oikeasti saamme niistä kilpailuetu. On toisaalta tarvittu PISA, että olemme ymmärtäneet, mikä kansallisaarre meillä on osaamisessa, ja vielä pitäisi pohtia sitä, että miten pystyisimme tätä valttiamme täysillä hyödyntämään. Se on myös sellainen, mitä pitäisi tuota seuraavaa strategiaa pohdittaessa oikeasti miettiä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämän nykyisen kaupunginvaltuuston toimikausi on kohta loppu, ja suurimpana saavutuksenamme itse pidän sitä, että olemme saaneet nämä Helsingin satamalta vapautuvat rannat hyvin suunniteltua, ja ripeästi myös on aloitettu rakentaminen. 10 vuoden kuluttua meillä on 100 000 asukasta lisää Helsingin niemellä. Toinen suuri saavutus on mielestäni viime marraskuun päätös yhdistää Helsingin sosiaali- ja terveystoimet, ja tämäkin asia edistyy varsin määrätietoisesti.

Kuten Tatu Rauhamäki tänään sanoi puheessaan, meidän täytyy huolehtia yhä paremmin peruspalveluistamme. Siitä monet muutkin ovat puhuneet. Tämän vuoksi tämä sosiaali- ja terveystoimien yhdistäminen toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi on erinomainen asia. Se varmasti parantaa palveluiden laatua ja hillitsee kustannuksia. Ei ole tarkoitus säästää vaan parantaa palvelua. On myös mietittävä, mitkä ovat kunnan tehtävät. Siis kunnan ei suinkaan tarvitse maksaa ihan kaikkea, mitä ihmisen mieleen tulee. Peruspalvelut täytyy rajata siihen, mitkä meidän mielestämme ovat kaikista tärkeimmät.

23.5.2012

Seuraavalla valtuustokaudella on pidettävä huolta Helsingin kilpailukyvystä ja vetovoimaisuudesta. Meidän pinta-alamme on pieni, vain noin 200 neliökilometriä, joten tänne ei mahdu paperi- eikä autotehdasta. Meidän tulee elää palveluista, mutta tarvitsemme myös vientituloja. Meidän tulee houkutella tänne kansainvälisten yritysten suunnittelijoita, pääkonttoreita, houkutella tänne turisteja, kongressivieraita, risteilyturisteja. Niitä on tänä vuonna tulossa 400 000, ja varmasti enemmänkin mahtuisi, jos meillä olisi satama-alue vähän paremmassa kunnossa. Helsingissä on nyt vain 10 % muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvia, mutta ennen itsenäisyyttämme meillähän oli paljon enemmän ulkomaalaisia tässä kaupungissa. Meidän tulee tehdä Helsingistä kansainvälisempi kaupunki, osaamisen ja innovaatioiden keskus.

Tuosta johtamisjärjestelmästä. Vihreät haluavat sen täysin muuttaa. Katsotaan sitten, miten vaaleissa käy ja minkälainen järjestelmä sitten tulee.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensin sopisi tietysti arvioida sitä, että kuinka strategisesti merkittävää täällä on puhua tässä lähetekeskustelussa. Toivottavasti valmistelijat kuulevat viestin, vaikka eivät kaikki paikalla olekaan, mutta kirstunvartijat sentään ovat, ja ensin puhun budjetista.

Mielestäni oli syytä näin ohjaavuuden mielessä miettiä meidän budjetimme kannustavuutta. Mielestäni se ei tällä hetkellä ole kovin hyvä. Meidän budjetointi tarkoittaa sitä, että kaikki ne hallintokunnat, jotka kenties keksivät tehdä asioita paremmin ja säästävät rahaa, saavat seuraavalla kaudella vähemmän rahaa, ja kaikilta niiltä hallintokunnilta, jotka eivät saa tavoitteitaan toteutettua, tulee viesti, että rahaa oli liian vähän, ja sitä annetaan lisää. Meidän budjetointi ainakaan palkitse sitä, että asioita voitaisiin tehdä myös toisin.

Toisekseen budjetti voisi näin valtuutettujen näkökulmasta olla selkeämmin laadittu. Meillä on paksu kirja, jonka ymmärtämiseen menee tolkuttomasti aikaa, ja oikeasti asioita joutuu selkeyttämään sen jälkeen huomattavasti eri reittejä. Minun mielestäni me voisimme strategian yhteydessä miettiä, kuinka meidän muut ohjaamisjärjestelmämme ohjaavat.

Toisekseen kaupungin on syytä oppia ottamaan kaupunkilaisten ideoita paremmin huomioon ja hyödykseen. Meillä on toki ollut demokra-

23.5.2012

tiaryhmät, ja tavoitteet ovat ihan hyviä. Jää nähtäväksi, kuinka ne toteutuvat, mutta ainakin meillä on käsittämättömän kankeat systeemit sen suhteen, että jos jotain hyvin pieniä asioita tänne halutaan, kuten joku liikkuva kioskki, niin systeemi on kohtuuttoman hankala. Samoin jos asiakkaat haluavat suoraan vaikuttaa johonkin asiaan, riippuen hallintokunnasta ja varmaan henkilöstäkin, vastaanotto on joskus huomattavan tyly.

Vielä viimeisenä kolmantena haluan puhua ennaltaehkäisevästä työstä. Aina hoetaan ennaltaehkäisyä, joka varmaan sitten itse kunkin suussa tarkoittaa eri asioita. Joskus mielestäni se ei ole edes ennaltaehkäisyä vaan ihan ongelmiin puuttumista. Mielestäni parasta ennaltaehkäisyä on se, että meillä on ihan hyvä peruselämä, johon meidän tulee entistä enemmän tähdätä. Meillä on nykyisessä strategiassa tavoitteena hauskenmpi Helsinki, ja mielestäni voimme asettaa seuraavalla kaudella tavoitteeksi sen, että on vieläkin hauskenmpi Helsinki. Jos olisin ehdokkaana, niin näin sanoisin, mutta en taida olla.

Ennaltaehkäisyssä tietysti erityisesti liikuntaa, kulttuuria, ja yhtenä pienenä asiana haluan vielä sanoa, että lemmikkieläimet parantavat elämänlaatua huomattavasti, ja tämä on tutkittu asia. Valitettavasti sitä ei ole Suomessa tutkittu, mutta kansainvälisesti paljonkin. Lemmikit parantavat mielenterveyttä, fyysistä terveyttä ja elämänlaatua, joten meidän kannattaa kannustaa siihen, että mahdollisimman monella on koira.

Valtuutettu Sademies

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut. Rakkaat naiset, hyvät herrat.

Valtuutettumme Antti Valpas kiinnitti huomiota tärkeään strategiseen asiaan, kitkan poistamiseen. Tässä tarkoituksessa hallintoa on syytä tarkastella six sigman työohjauksen valossa. Siitä on kehitettävä systemaattinen tuote, innovaatioprosessi, jota yhdistää osaaminen, ammattitaito, kokemus, tieteelliset menetelmät ja oikeaoppiset teoriat. Näin päädytään lean management -rakenteisiin, joissa minimoimaan hukka. Ei tehdä susia. Eliminoidaan työajan, energian, materiaalikulutuksen ja muiden resurssien joutokäynti. Tarvitaan kaupunkilaisten ohjausta kiinteään yhteistyöhön laatuvaatimusten kehittämisessä. Tässä kaupunginjohtaja Pajusen mainitsema palautelomake internetissä on mainio työkalu. Palautteen analysoinnilla voidaan toimintaa kehittää kitkattommaksi ja strategioita kehittää edelleen.

23.5.2012

Helsingin kaupunki palveluineen on tuotteeksi katsottava yhteisö, jossa hallinnon ja kaupunkilaisten sekä valtuutettujen välinen sisäinen kitka pitää minimoida. Organisaatiouudistuksessa kärjistyvät henkilöstösuhteet helposti, mikä vaatii erityistä tarkkuutta henkilöstöpolitiikassa. Tavoitteen on kristallinkirkkaasti oltava kaupunkilaisten ja työntekijöiden arvon maksimointi osioihin, joissa – mitä täällä lukee..

Välihuuto!

Tämä on vaikeaa, vaikka minä olen itse kirjoittanut. Mikäli havaitaan sisäistä kitkaa, niin siihen on puututtava ennen tukkanuottasille joutumista AKT:n tapaan. Varsin ikävää. Siis kaikessa toiminnassa on varmistettava henkilöstön suorituskyvyn säilyminen ja ylläpito, työntekijöiden sitouttaminen laadun ylläpitoon, sen parantamiseen ja kaikkinaiseen kehittämiseen. Se vaatii jatkuvaa työtapojen ja menetelmien kriittistä tarkastelua ja ennen kaikkea keskittymistä olennaiseen eikä lillukanvarsiin, mistä edellinenkin puhuja mainitsi. Tämä on mielestäni huomioitava kaupungin strategiassa.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämän halusin teille sanoa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Toivon itsekin strategiatyöhön uusia työkaluja kuten Tatu Rauhamäki puheenvuorossaan. Ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista, että istumme kahden päivän strategiaseminaarissa. On hyvä, että strategia-prosessissa on ainakin nyt kaupunkilaisia osallistava elementti. Puhutaan avoimesta datan käsittelystä. Nyt olisi mahdollista teettää strategiaohjelman raakaversio esimerkiksi avoimesti muokattavana versiona netissä. Pitäisi myös pohtia, miten saadaan kansainvälinen näkökulma mukaan. Helsinki kilpailee ainakin muiden pohjoismaisten kaupunkien kanssa vetovoimaisuudesta. Tunnettuutta ja brändiarvoa ei pidä aliarvioida.

Täytyy miettiä, voiko valtuutetut tai keskeiset kaupunginhallituksen jäsenet toimia täyspäiväisesti luottamushenkilöinä. Esimerkiksi Ruotsissa on tämäntyyppisiä malleja. Samalla uskon, että saamme sitä valtaa siirrettyä luottamushenkilöille enemmän eikä liiaksi virkamiehille. Tapa, jol-

23.5.2012

la Juho Romakkaniemen aloite Sibeliuksen monumentin luona pidettävistä konserteista, käsiteltiin, oli hyvä esimerkki siitä, että valtuusto ei tyytynyt tavanomaiseen vastaukseen, jossa lueteltiin syitä sille, miksi hyvää aloitetta ei voitu toteuttaa tai edes kokeilla. Pitäisi pohtia ja näissä aloitevastauksissa muun muassa keskittyä siihen, että mietitään, miten me toteutamme asioihin, eikä niihin kaikkinaisiin syihin, miksi me emme muka voi toteuttaa tai edes kokeilla jotain uutta.

Kulttuuri lisää hyvinvointia ja terveyttä tutkitusti. Se lisää myös taloudellista hyvinvointia. Helsingin ei pidä miettiä, miten me kilpailemme siinä, että supermarketiin pääsee kätevästi. Jätetään se tuolle Jumbolle vaikkapa. Helsingin pitää miettiä, miten kivijalkakaupat elävöittävät kaupunkia ja miten kävelykeskusta toteutetaan. Kulttuurista voi todella tulla Helsingin uusi kivijalka, kuten Ville Ylikahri toi esiin ryhmäpuheessa. Helsingissä on myös käsittämätön määrä asukasaktiiviteettia, on ravintolapäivää ja asukasliikkeitä. Tarvitaan monenlaisia tapahtumia eri kohderyhmille. Olemme voineet nyt lukea, kuinka Euroopan kulttuuripääkaupunki vuosi 2011 toi Turkuun ja Varsinais-Suomeen yhteensä 260 miljoonan euron tuotantovaikutukset. Tämä oli 60 miljoonaa euroa enemmän kuin oli arvioitu. Tämä WDC-vuosio oli hyvä hanke, toivottavasti tulee muitakin. Toivottavasti panostetaan myös kuvataiteeseen niin kuin oli aikeissa.

Asuntopolitiikan puolella pitää todella tavoitella sitä, että arkkitehtuuri on kiinnostavaa ja toteutetaan erilaisia asuntoja, townhouse-rakentamista ja muutakin, ei laatikkomallia. Kun meillä tulee olemaan tällä samalla alueella vaikkapa 100 000 asukasta enemmän, on selvää, että viheralueiden tarve ja arvostus kasvaa myös. Virkistysalueet ja hyvät palvelut, kuten päivähoito, pitävät myös niitä paljon kaivattuja hyviä veronmaksajia Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Pariin seikkaan ajattelin kiinnittää huomiota. Viime vuoden aikana oli tekeillä palvelustrategian nimellä kutsuttu projekti. Se ei kuitenkaan varsinaisesti kohdistunut palvelustrategiaan, vaan siinä selvitettiin erilaisia keinoja tuottaa palveluita. Tulevassa strategiatyössä tulee virastokohtaisesti selvittää, paljonko tehtäviä toteutetaan omana työnä, paljonko erilaisissa yhteistyömuodoissa ja mikä määrä palveluita ostetaan kaupungin ulkopuolisilta tahoilta. Palvelustrategian kehittäminen edel-

23.5.2012

lyttää myös palveluiden kustannusten avointa laskentaa. Se mahdollistaa oman toiminnan kehittämisen. Kustannuksissa on oltava luonnollisesti mukana myös kaikki tila- ja hallintokustannukset. Hyvän esimerkinä on muun muassa Jyväskylän kaupunki, jossa on netissä nähtävissä eri palveluiden omakustannehinnat.

Monet kunnat ovat ottaneet käyttöön päätöksenteossa yritysvaikutusten arvioinnin. Päätöksiä valmisteltaessa pohditaan myös niiden vaikutuksia yritysten toimintaan. Helsingin elinkeinostrategian nimi on Yritysmuotoisemmaksi kaupungiksi. Tämä mielestäni edellyttää, että yritystoiminta otetaan nykyistä laajemmin huomioon kaupungin päätöksenteossa.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pohdin tässä strategiaa ja tulin sellaiseen johtopäätökseen, että Helsinki on varmaan yksi maailman vaikeimpia organisaatioita tehdä strategiaa ja johtaa. Perustelen vähän sillä tavalla, että kun tehtiin tätä seutuhallintaselvitystä tuossa alkuvaltuustokaudesta, niin siinä tehtiin tällainen selvitys eri kaupunkien tehtävistä maailmalla, ja tultiin siihen lopputulokseen, että kuntien rooli Suomessa on laajin maailmassa, ja kun Helsinki on suurin kaupunki, niin varmaan voi hyvin arvioida, että Helsinki on maailman kaupungeista se, jolla on laajin tehtäväkenttä. Jos vertaa yksityiseen sektoriin, niin aika vaikea on keksiä sellaista yritystä - vaikka miettisi jotain jenkkifirmaa kuten Virgin, joka tekee musiikin-tuottamisesta lentomatkailuun kaikenlaista – jonka tehtäväkenttä olisi vielä laajempi kuin meidän.

Jos miettii korvaushoidoista virkistysalueen reitteihin, niin niitä on aika vaikea laittaa keskenään vastakkain ja priorisoida, että mitä meidän pitäisi tulevalle valtuustokaudella kehittää. Siitä huolimatta tämä ensimmäinen strategia on ollut tietyllä tavalla harjoituskierrros, ja näen, että seuraavassa strategiassa pitäisi tehdä kuitenkin paljon vähemmän niitä painopisteitä, joihin keskitytään tulevalle valtuustokaudella. Niiden tavoitteiden pitäisi olla tietenkin hyvin konkreettisia, tiukkoja ja kunnianhimoisia, ja itselle tietysti se sydäntä lähellä oleva alue on ympäristö ja luonnonsuojelu, ja sen osalta toivoisin, että kun meillä on tämä hyvä tavoite vähentää päästöjä vuoteen 2020 mennessä 20 %, niin pidettäisiin kiinni siitä ja mietittäisiin muun muassa sitä, että miten ensi valtuustokaudella tehtävä yleiskaava tukee tämän tavoitteen ja tulevaisuudessa vielä tiukempien tavoitteiden toteuttamista päästöjen osalta.

23.5.2012

Tästä toimeenpanosta ja seurannasta, niin minusta siinäkin on vielä vähän tämä kausi harjoiteltu. Se on aika sekavaa ja läpinäkymätöntä, mitä on saavutettu. Kaupunginhallitushan on seurannut noin 20 tavoitetta näistä noin sadasta tiiviimmin iltakouluissaan, mutta pidän sitäkin vähän yhdentekevänä seurantana, koska se on toteutettu niin, että kaupunginhallitus iltakoulussaan noin 3,5 tunnin intensiivisen kokouksen jälkeen käy nopeasti läpi sen, että missä on edetty mitenkään. Pitäisin parempana esimerkiksi sen tyyppistä toimintamallia, että kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajille vastuutettaisiin kaikki nämä tavoitteet, joihin sitoudutaan tulevalle valtuustokaudella, ja he raportoisivat säännöllisesti näistä omalla vastuualueellaan olevista tehtävistä sitten valtuutetuille.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin voimassa olevassa strategiassa painotetaan asukkaiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista. Sen alle on mahdutettu lähes kaikki sosiaali- ja terveystalouden linjat. En ole ollut aivan tyytyväinen siinä esitettyyn ikäihmisten palvelujen osuuteen, vaikka siinä olevat tavoitteet, kuten toimintakyvyn säilymisen edistäminen, ovat siinänsä ihan hyviä, mutta vanhusten hyvinvoinnin ja terveyden sekä palvelujen kokonaisuus vaatisi laaja-alaisemman käsittelyn. Myös nämä käytännön toimenpiteet, jotka tässä on esitetty, ovat ihan oikeansuuntaisia, mutta ne jäävät melko abstraktille tasolle eivätkä siten välttämättä ohjaa toimintaa ja taloussuunnittelua.

Väestön ikääntyminen on suurimpina haasteita tulevina vuosina, ja siksi väestön ikääntymisen pitäisi näkyä läpileikkaava kaupungin strategiassa, tai sitten meillä pitäisi olla erillinen ikääntymispoliittinen strategia, jollainen useammassa kunnassa on. Helsingissä sellaista vain ei ole haluttu laatia. Tässä nykyisessä kaupunkistrategiassa väestön ikääntymiseen vastaamista on käsitelty vain ikääntyneille suunnattujen sosiaali- ja terveystalouden osalta. Jatkossa olisi erittäin tärkeää määritellä, miten kaupunkisuunnittelussa otetaan huomioon ikääntyville sopivien asuntojen ja asumista tukevien palvelujen sijoittuminen, miten kiinteistövirasto varautuu esteettömien asuntojen tarjoamiseen ikäihmisille, miten kulttuuri- ja liikuntatoiminta huomioivat iäkkäät ja niin edelleen. Vain hallintokuntien yhteistyöllä on mahdollista vastata väestön ikääntymisen haasteissa.

23.5.2012

Jatkossa uusi vanhuspalvelulaki velvoittaa mennessään nykymuodossaan läpi kuntia laatimaan osana kunnan strategista suunnittelua suunnitelman ikääntyneiden tarvitsemien palveluiden järjestämiseksi ja kehittämiseksi, aivan kuten Tatu Rauhamäki täällä jo aiemmin kertoi. Tämä suunnitelma pitää hyväksyä kunnan- tai kaupunginvaltuustossa, ja se on tarkistettava valtuustokausittain. Suunnitelmassa on myös määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut eri toimenpiteiden toteuttamisessa sekä määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä ikääntyneitä edustavien järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden, yritysten, valtion viranomaisten ja muiden asiaan liittyvien toimijoiden kanssa. Vanhuspalvelulain velvoittamaa suunnitelmaa kannattaa jo nyt huomioida tämän uuden strategian suunnittelussa. Lisäksi tässä strategian suunnittelussa kannattaa huomioida juuri ilmestyneen kansallisen muistiohjelman toimenpiteet. Kun väestö ikääntyy, myös muistisairauksien osuus ja määrä täällä väestössä lisääntyy.

Toinen huolta aiheuttava kysymys on henkilöstön riittävyys. Miten esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö saadaan pysymään nykyisissä tehtävissään ja mistä saadaan lisää henkilöstöä, kun eläkepoistuma on tulevana vuosina suurta. Samalla, kun kaupungin työntekijöitä siirtyy eläkkeelle, lisääntyvät asiakkaat sosiaali- ja terveystoimissa. Tämä on melko vaikea yhtälö, ja siksi ammattitaitoisen henkilöstön työhyvinvointiin kannattaa erityisesti satsata. Uudessa sosiaali- ja terveystoimen organisaatiossa on muun muassa varmistettava kohtelun oikeudenmukaisuus entisistä virastostaustoista riippumatta. Nykyisessä on jo tavoitteena henkilöstöresurssien riittävyyden varmistaminen, ja tämä tavoite on nyt otettava entistä vakavammin huomioon uudessa strategiassa.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Kiitos paljon.

Haluaisin lyhyesti muistuttaa, että nyt, kun on ollut suunnitteilla tuoda kaupungin tasa-arvo-ohjelman tavoitteita suoraan strategiaan, niin sen tulee myös näkyä tulevassa strategiaohjelmassa. Tärkeitä tavoitteita ovat muun muassa palkkaohjelman toteutuminen ja väkivallan ehkäisy niin toiminnallisella kuin henkilöstöpoliittisella tasolla. Tämä tarkoittaa niin työpaikkakiusaamisen ehkäisyä muun muassa hyvällä esimiestyöllä kuin myös koulukiusaamisen ehkäisyä ja lähisuhdeväkivallan kitkemistä.

23.5.2012

Samalla tulisi kaupungille kehittää yhdenvertaisuussuunnitelma. Tämä kaikki edellyttää sensitiivisyyttä sitä kaikkea kohtaan, joka poikkeaa valtavirrasta, ja kuten valtuutettu Ingervo korosti puheenvuorossaan, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on edelleen panostettava, jatkossa myös nuorisotakuun näkökulmasta.

Kiitos.

Valtuutettu Helistö

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Totta kai peruspalvelut ovat kaupungin ja kunnan keskeinen tehtävä. Totta kai Helsingin suurin ongelma on asumisen järjetön kalleus, ja on toki todella paljon muitakin asioita, jotka ainakin minua henkilökohtaisesti rassaavat tässä kaupungissa. Tässä strategiakeskustelussa pyrin keskittymään vain yhteen asia eli siihen, että meidän kaupunkimme yhdeksi strategiseksi peruskiveksi yhä enemmän pitäisi nostaa kulttuuri. Kulttuuri, tapahtumat ja kansainvälisyys jossain mielessä. Kymmenisen vuotta sitten meillä oli kulttuuripääkaupunkihanke, joka toi pääkaupunkiin uutta vireyttä. Paraikaa on meneillään World Design Capital -hanke, joka toivottavasti tuo samaa hyvää henkeä. Toistaiseksi tämä World Design Capital -hanke on kyllä minun näkökulmastani ollut enemmän markkinointitapahtuma kuin designiin todella pureutuva tai ytimeen menevä kokonaisuus, mutta katsotaan sitäkin nyt sitten vuoden jälkeen, että mitä tässä on tapahtunut.

En nyt tarkoita kulttuurin painoarvon lisäämisellä sitä, että Helsingin kaupungin pitäisi ryhtyä varsinaisesti tuottamaan lisää kulttuuritoimintaa tähän kaupunkiin, vaikka meillä onkin itse asiassa aika hyvä hanke toivottavasti etenemässä: kulttuurilautakunnan harteita pyritään levenyttämään yhdistämällä joitain kulttuurihallinnon johtokuntia kaupunginorkesteria ja kaupunginteatteria tänne kulttuurilautakunnan pöytien ääreen. Todellakin toivoisin, että kulttuurilautakunnasta muodostuisi tulevalla valtuustokaudella yksi näistä niin sanotuista raskaista lautakunnista, joilla olisi todella pelivaltaa ja pelisilmää kaupungin kehittämisessä.

Vähän samalla lailla liikuntalautakunnassa ollaan etenemässä siihen, että liikuntalautakunta pystyisi laajemmin toteuttamaan kaupunkilaisten liikuntakokonaisuutta ja terveyden edistämistä. Nyt muuten, kun liikuntalautakunnasta puhuin, niin muistin kokoomuksen ryhmäpuheesta tämän merellisyyden kehittämisen. Liikuntalautakunnalta kyllä minun mielestäni pitäisi ottaa pois tämä meidän rantojen hallinta. Se nyt ei ole kaikkein keskeisintä tässä strategiakeskustelussa, mutta varmaan yksi

23.5.2012

osoitus siitä, että meillä ei ole edelleenkään yhtään sellaista asunto-kaavaa, jossa hyväksyttäisiin laiva-asuminen.

Lyhyesti: kulttuurimyönteisyys on varmasti sellainen kilpailuetu, kuten Pia Pakarinen omassa hyvässä puheenvuorossa toi esiin. Tämä kulttuurimyönteisyys vetää perässään ja työntää edellään oikeastaan kaikkia muita asioita, jotka hyvässä kaupungissa pitää toteuttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Haluan kiinnittää ensin valtuustostrategian valmistelussa huomiota yhteen yksityiskohtaan, joka voi tuntua pieneltä mutta jonka vaikutus on itse asiassa hyvin iso ja johon vihreiden ryhmäpuheessakin lyhyessä viitattiin, nimittäin rakennusten korjausvelkaan. Helsinkiläisten koulujen kiinteistöjen korjausvelka on mittava. Kouluissamme on paljon sisäilmaongelmia, ja niitä ilmenee koko ajan lisää, ja välttämättömien peruskorjausten jono on pitkä ja pitenee uusien akuuttien ongelmien ilmettyä entisestään. Koulujen korjauksia ei voi jättää tekemättä, ja ne nostavat opetustoimen tilakuluja jatkuvasti. Tilakulujen nousu syö opetustoimen budjettia ja uhkaa leikata opetukseen varattavia määrärahoja koko ajan enemmän. Tänä keväänä opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston enemmistö on päätnyt esittämään opetustoimen raamin ylittämistä noin 10 miljoonan eurolla, jotta tuntikehystä ei tarvitsisi leikata. Koulujen tilakulut ovat nousseet suurin piirtein saman verran.

Helsinkiläisten alakouluikäisten koululaisten määrä on lähtenyt nousuun. Peruskoulu on lähipalvelu, ja sellaisena sen täytyy pysyäkin. Koulutiloista luopuminen ei siis enää ole mikään ratkaisu kiinteistökoulujen hallintaan etenkin, kun kaupungin omistamat rakennukset täytyy pitää kunnossa joka tapauksessa, olivat ne sitten minkä hyvänsä hallintokunnan käytössä. Pienempiä koululaisia ei myöskään voi lähettää sen pidemmille koulumatkoille kuin ennenkään.

Mielestämme tämä systeemimme, jossa opetustoimi joutuu valitsemaan, korjatako terveydelle haitallisia koulurakennuksia käyttökuntoisiksi vai laittaako ne rahat mieluummin opetuksen järjestämiseen, on järjetön. Rapistuneen tai uutta ilmanvaihtoa kaipaavan koulukiinteistön korjaaminen opetuksesta nipistämällä on älytöntä, mutta tähän jouddumme menemään, mikäli pysymme nykyisessä systeemissämme ja kaa hallintokunnille varoja. Seinistä säästämisestä runoilu kesti tälläkin

23.5.2012

valtuustokaudella aikansa. Enää se ei kuitenkaan ole todellinen eikä kestävä ratkaisu siihen, että tilakulujen jatkuva kasvu uhkaa koulujen ja opetuksen ja oppilaiden saaman tuen riittävää tasoa. Kaupungin lapsilla on oppivelvollisuus, ja kaupungilla on velvollisuus taata sekä heille että heitä opettaville aikuisille ja koulujen muulle henkilökunnalle koulu-rakennus, joka ei vaaranna heidän terveyttään. Meillä on Helsingissä jo nyt luvattoman monta sisäilmaongelmien takia sairastunutta opettajaa, joille ei enää tahdo löytyä kaupungista työpaikkaa, jossa he eivät oireili.

Siksi pidän välttämättömänä sitä, että ensi valtuustokauden strategiaohjelmaan kirjataan muun muassa opetustoimen kiinteistöjen korjausvelan kiinnikurominen ilman, että tästä aiheutuvat kulut on vähennettävä opetustoimen muista määrärahoista. Lasten määrän, erityisoppilaiden ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän koko ajan kasvaessa myös tarve opetukseen satsaamiseen kasvaa. Rapistumaan päästetty koulu ei ole oppilaiden syy. Siksi se ei saa myöskään vaikeuttaa heille annettavan opetuksen eikä heidän tarvitsemansa tuen saamista.

Kiinteistölautakunnan mukaan tilakeskuksen hallinnoima rakennusomaisuuden korjausvelka kasvaa ensi valtuustokaudella keskimäärin noin 30 miljoonaa euroa vuodessa, mikä johtaa ennakoimattomien korjausten lisääntymiseen. Lautakunnan mukaan, seuraava on suora lainaus, "vahingot ja niiden kerrannaiskustannukset käyttökielloista, väestötiloista ja käyttäjien terveysriskeistä kasvavat, ja hankkeiden toteutukset siirtyvät. Haasteena on hallintokuntien tarpeisiin tarjotun rakennusomaisuuden käyttöarvon säilyttäminen siten, ettei tulevaisuudessa jouduta tarpeettomiin lisäinvestointeihin vuosia jatkuneiden ali-investointien vuoksi."

Olen siis sitä mieltä, että Helsingin on ensi valtuustokaudella tehtävä periaatepäätös, jonka mukaan muun muassa koulujen kiinteistöjen kunnostamiseen tehdään valtuustokauden aikana sellainen mittava ja riittävä lisäpanostus, joka vähentää olennaisesti niiden korjausvelkaa ja sitä myöten myös seuraavien valtuustokausien turhia lisäinvestointeja ilman, että opetus ja oppilaiden saama tuki vaarantuvat.

Tämän kauden strategiaohjelmassa mainituksi maailmanluokan innovaatiokeskukseksi ei päästä vain sillä, että koulurakennukset kunnostetaan vimpan päälle ja uusille asuinalueilla rakennetaan hienoja kouluja. Resursseja täytyy riittää myös siihen, mitä niissä rakennuksissa oikeasti tehdään, koska rakennus on puite ja sen kunnossapito ei saa vaarantaa sen sisältöä eli sitä toimintaa, jota varten rakennus alun perin on pantu pystyyn.

23.5.2012

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Jos strategian tavoitteena on keskeisten tavoitteiden ja toiminnan linjaaminen ja niiden valinta, silloin itse haluaisin lähteä liikkeelle muutamasta asiasta. Haluan nostaa tähän strategiatyöhön terveyserojen kaventamisen. Se on meillä ollut kyllä vahvasti tuolla terveyspuolella, mutta se ei riitä. Täällä on paljon puhuttu kulttuurista, se kuuluu sille puolelle. On puhuttu liikunnasta, kuuluu liikunnan puolelle. Se pitäisi olla läpäisyperiaatteella tavoite terveyserojen kaventamiseen. Se käytännössä johtaa siihen, että ihmisten hyvinvointi lisääntyy, oma selviytymiskyky kasvaa, ja käytännössä se myös vaikuttaa kaupungin talouteen. Ne jonot siellä terveyskeskuksessa lyhenevät. Tämä edellyttää myös asumisen parantamista, koska kehnot asuinolot on yksi asia, joka haittaa terveyttä. Sen lisää elinikää erityisesti miehillä. 35-vuotias duunarimies elää 6–7 vuotta vähemmän kuin hyvin koulutettu samanikäinen mies. Siinä on tavoitetta myös Helsingin kaupungille, että he eläisivät yhtä kauan.

Sitten toinen asia, jonka haluaisin nostaa vahvasti esiin, on demokratian vahvistaminen, joka käytännössä tarkoittaisi sitä - täällä on jo puhuttu valtuuston vaikuttamismahdollisuuksista, mutta ihan aidosti saataisiin asukkaat ensi kaudella mukaan tähän meidän päätöksentekoon ja vaikuttamaan meidän päätöksiin. Se tarkoittaa kuntalaiskuulemisia, keskusteluja, foorumeja, kansalaisaloitteiden arvon nostamista ja monia muita tällaisia asioita, jotka vahvistavat kansalaisten mahdollisuuksia osallistua.

Haluan strategiatyössä painottaa palveluja. Täällä kokoomus totesi, että pitää keskittyä ydinpalveluihin. Kyllä, varmasti pitää, mutta jos ruvetaan karsimaan sellaisia palveluja, jotka esimerkiksi lisäävät hyvinvointia, ennaltaehkäisevät mutta eivät ole lakisääteisiä, silloin potkastaan omaan nilkkaan eli kasvatetaan siellä taas terveyskeskuksissa ja muissa palveluissa kustannuksia, jos tingitään näistä ennaltaehkäisevistä palveluista. On erittäin tärkeää, että näissä palveluissa terveyspalvelujen, vanhusten hoivan, päivähoidon ja koulun ohella pidetään myös yllä kulttuuri- ja liikuntapalveluita, vanhusten virkistyskeskuksia ja tämän tyyppisiä ihmisten hyvinvointiin liittyviä palveluja, ei pelkästään sitä, että hoidetaan sairauksia.

Erinomaisen tärkeä kaupungin koko kehityksen kannalta on alueellisten erojen vähentäminen eli se, että me pystymme pitämään alueelliset

23.5.2012

erot mahdollisimman vähissä ja kaventamaan niitä. Se tarkoittaa, että meillä täytyy olla hyvä asuntopoliitikka, vuokra-asuntoja tasaisesti ympäri kaupunkia. Meillä pitää olla maahanmuuttajille tarjolla työtä, opiskelupaikkoja, meidän täytyy ehkäistä syrjäytymistä. Se ei saa keskittyä joillekin alueille, eikä sitä tässä kaupungissa tulisi olla lainkaan. Se on sellainen utopia, joka ei ehkä toteudu ihan muutamassa vuodessa, mutta se täytyy olla todella tällainen strategian läpäisevä periaate, että me ehkäisemme syrjäytymistä.

Lopuksi haluan painottaa sukupuolten tasa-arvon vahvistamista ja yhdenvertaisuutta, joka tulee kaupungin huomioida työnantajana mutta myös asukkaiden kohtaamisessa.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyviä puheenvuoroja runsain mitoin, ja tähdätään tosiaan aurinkoiseen tulevaisuuteen, niin kuin tuon Helinin ja kumppaneiden julkaisunkin nimi kuuluu. Nykyinenkin strategia on hyvä omalla tavallaan, vaikka se on tuollainen silppusäkki ja sisältää koko maailman asiat melkein niin kuin tämä meidän kaupunkimme sisältää. Oikeastaan se on ihan hyvä tavoite, että sitä lyhennettäisiin ja laitettaisiin tärkeysjärjestykseen, isot asiat ensiksi ja mietittäisiin, miten isoimpiin asioihin vaikutetaan. Omasta mielestäni on ihan hyvässä järjestyksessä, tuossa Wallgren luetteloi strategisia tavoitteita. Siellä asuminen oli kolmantena, ja se on minusta aika hyvässä paikassa. Minusta asumisella voidaan vaikuttaa yhteen jos toiseenkin asiaan, niihin asioihin, joita on lueteltu nykyisessä strategiassa, kuten pitkäaikaisasunnottomuuden puolittaminen, työvoiman saatavuuden turvaaminen, palvelualojen kasvun edellytykset, ja kilpailukyvyistä nykyisessä strategiassa on paljon tekstiä. Kaikkiin näihin vaikutetaan sillä, että rakennetaan asuntoja lisää kaikille tarvitseville. Sitä on pidettävä fokuksessa.

Minusta kaupunki jää vain toiveikkaaksi sivustaseuraajaksi, jos ei niihin konkreettisesti pureuduta ja oteta huomioon, että rakennusyhtiöitten pääasia ja niiden tavoitteet eivät ole samat kuin yleisesti elinkeinoelämän tavoitteet. Sen takia pitäisi olla hyvin ennakoluuloton ja tehdä asioita uudella tavalla.

Kiitos.

23.5.2012

Valtuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on ollut paljon mielenkiintoista keskustelua, ja keskitynkin kommentoimaan toisten juttuja, mutta tulee tässä vähän omaakin. Tässä on todettu, että palvelutarjontaa on ehkä liikaa siinä mielessä, että kaupunki huolehtii monesta sellaisesta hommasta, joka ei välttämättä sille mitenkään peruspalveluiden ulkopuolella olevana tulisi kuulua. toinen juttu on, että tuotetaanko täällä kaikki niin tehokkaasti kuin pitäisi. Olen miettinyt sitä, että jos kunnalliskalenterista repäistään surutta joka toinen sivu pois, käykö siinä kuinkaan. Ehkä käy, ehkä ei, tätä ei voida tietää, mutta nämä ovat kuitenkin aika isoja juttuja tilanteessa, jossa kunta työllistää suoraan 40 000 ihmistä suurin piirtein, asuttaa 60 000:ta ja niin edelleen. Tämän kunnan rooli on erittäin, erittäin merkittävä.

Ovatko nämä kaikki sitten niitä palveluja, muun muassa asumispalvelut, joissa kunnan tulee olla mukana vuokraisäntänä tai tuottaja, niin siitä voidaan perustellusti väitellä. Monissa kaupungeissa tämä on enemmän kuin yleistä, ja muualla taas asia on sitten ulkoistettu ikään kuin kolmannelle sektorille. Puhtaasti markkinavoimien varassa vuokra-asumista ei ole yksinkertaista järjestää, koska se vaatisi jo melkoisia uusinvestointeja tai sitten tämän asuntokannan omistuksen uudelleen järjestelyä.

Kaiken kaikkiaan monet ovat olleet huolissaan siitä, miten näiden palveluitten nyt käy kun, lupaan teille, tulevaisuudessa joudutaan varmasti säästämään ihan eri tavalla kuin nyt. Miten kaikki tämä asia järjestetään, kun Suomessa erityisesti, pienessä maassa, ei tasavallan aikaisemman presidentti Koiviston mukaan voida tulla toimeen sillä, että pesemme toinen toistemme paitoja tai selkiä, vaan pitää saada freshiä rahaa tuotannosta ja erityisesti tuotannosta, jota myydään ulkomaille? Toki vientiä se on tänne tulevan turistinkin tuoma raha, joten siihenkin asiaan on syytä panostaa.

Toinen asia, josta ajattelin puhua, jos niitä nyt äsken meni vain yksi, on sitten tämä vallanjakokysymys, jossa varmasti on hyvä pohtia aika lailla huolella sitä, miten luottamusmiesten ja korkeimman virkamiesjohdon vallanjako tulee tulevaisuudessa järjestää. Itse olen pitänyt aika lailla hyvänä Tukholman mallia, jossa miehet tulevat ja miehet menevät, eli vaalitulos aika tarkkaan ratkaisee sen, että kuka siellä mitäkin asioita hoitaa.

Välihuuto!

23.5.2012

Tämä on termi, miehet ja naiset oikeasti. Meillähän on tämä fifty-fifty-juttu naisten kanssa, ja pidän kovasti siitä. Onhan noita ukkoja nähty.

Kolmas juttu liittyy sitten tähän vapaa-aikaan. Vaikka monet luulevat puhuvani omassa asiassa, niin sitä en ainakaan kovin kauaa tee enkä ole tehnyt oikeastaan koskaan, koska ei urheilujärjestössä tuota yleensäkään koskaan eikä minun kohdallani lainkaan mitään taloudellista etua. Kyllä tämän harrastamisen tasa-arvon toteuttaminen pitää jotenkin saada liikkeelle niin, että kaikkien liikuntalajien harrastaminen olisi kutakuinkin lähtökohtaisesti samanhintaista, mikä olisi hyvä asia. Tästä ehkä ulkopuolelle jää kilpa-autoilu ja ratsastus, mutta melkein kaikki muu voitaisiin sitten erilaisin subventioin hoitaa niin, että tasa-arvo paremmin toteutuisi.

Toivotan kaikille hyvää jatkokäsittelyä tämän asian puitteissa. Neljä minuuttia nyt.

Valtuutettu Bergholm

Puheenjohtaja, hyvät ihmiset.

Minäkin kommentoin ensin keskustelua, jota täällä ovat käyneet muun muassa valtuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja juuri äsken ja esimerkiksi vihreiden ryhmäpuheenjohtaja Ville Ylikahri ryhmäpuheenvuorossaan, eli keskustelua siitä, että millä tavalla valtuuston – kun kerran valtuusto strategiallansa tahtoo ohjata kaupungin toimintaa – poliittisesti valittujen luottamushenkilöitten työskentelyedellytykset ja -mahdollisuudet voisivat olla nykyistä selvästi vahvemmat, jotta sitten myös sen strategian seuranta, toteuttamista ja täsmentämistä voitaisiin tehdä. Itse en kuulu kaupunginhallitukseen, mutta suurella kunnioituksella ja vähän hämmästykselläkin olen itse asiassa, uskokaa tai älkää, yli 30 vuoden ajan ihmetellyt sitä, että millä tavalla kaupunginhallituksen jäsenet voivat nykyisestä tehtävästään selviytyä edes jotakuinkin kunnialla käytännössä luottamustoimisesti. Mitkä siviilityöt ovat sen kaltaisia, että ne sallivat tosiasiasa mittavan ajankäytön väijäämättä myös normaalityön kustannuksella?

En usko, että Helsingin kannattaa kopioida mitään pormestarimallia Tampereelta tai jotain muuta mallia Tukholmasta, mutta meidän kannattaa kylläkin kehittää oma ratkaisu, jossa luottamushenkilöiden työskentelyvaikutus- ja päätöksentekoodellytyksiä olennaisesti parannetaan. Ne vaihtoehdot, jotka Ville Ylikahri puheenvuorossaan mainitsi, mielestäni oikein hyvin ansaitsevat jatkopohdintaa ja selvitystä, ja mie-

23.5.2012

lestäni nyt aika on sille kypsä, nyt meidän tässä seuraavien kunnallisvaalien jälkeisessä todellisuudessa muuttaa aika lailla näitä asioita.

Sitten toinen asia, johon haluan lyhyesti vielä puuttua, on se, että Helsingin menestyksellinen strategia voi toteutua vain, jos meillä on hyvä, luottamuksellinen ja samaan suuntaan suuntautuva Helsingin seudun muiden kuntien kanssa, mielellään tietysti koko Suomen ja valtiovallan ja kaikkien kuntien kanssa, mutta erityisen tärkeä on tämä seudullinen näkökulma. Pahoin pelkään, että Helsingin kaupungilla on tässä kovasti parantamisen varaa. Me olemme ajauduttu monissa asioissa yksin. Näyttää siltä, että koko muu pääkaupunkiseutu ja Helsingin seutu ajattelee kuntauudistuksesta aika lailla eri tavalla kuin me ajattelemme. Näyttää siltä, että aika monet meistä suhtautuvat esimerkiksi kansanvaltaiseen metropolihallintoon jonkinlaisena byrokraattisena turhana projektina, mitä sen ei ollenkaan tarvitse olla vaan päinvastoin, se on byrokration purkuprojekti ja kansanvallan projektina ja todellakin seudullisen yhteistyön rakentamisen projektina. Luulen, että tässä on yksi sellainen kysymys, jossa Helsingin todellakin tulisi muuttaa suuntaa ja miettiä oikeasti, millä tavalla rakennetaan järkevä kumppanuus seudullisesti, mitä se edellyttää ja mikä sitä ei puolestaan oikein tue.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

On hienoa, että me käymme tämän lähetekeskustelun, joka on siis pohjana valtuuston työskentelylle vuosille 2013–2016. Kuten kaupunginjohtaja Pajunen jo omassa esityksessään totesi, hyvä strategiahän on selvästi toimintaa ohjaava. Tämä on ollut ominaista myös tälle Helsingin kaupungin strategialle, se on kieltämättä ollut vahva. Merkitystä on myös strategian toteutumisen seurannalla, ja tässä kohtaa onkin mainittava erityisesti ja annettava kiitosta tarkastuslautakunnalle, joka tekee arvokasta työtä. Saammehan heidän arviointikertomuksensa luettavaksi ennen kaupunginvaltuuston tilinpäätöskokousta. Siellähän nostetaan esiin keskeisiä asioita, ja viimeksi vuonna 2011 meillä oli tämä harmaa talous erittäin paljon tapetilla, ja toivottavasti se on suurenuslasin alla myös vuosina 2013–2016, nimittäin siinä menetetyt verotulot heijastuvat kyllä meidän veroprosenttiimmeikin. Pelkästään tulojen ja menojen vakauttaminen ei riitä, jotta saataisiin veroprosenttia alemmaksi.

23.5.2012

Täällä on puhuttu tästä matkailun painopisteestä Helsingissä, ja se on toden totta ollut erittäin menestyksellinen. Jos ajatellaan, että Libanonissa Beirut on ollut Välimeren helmi aikoinaan 70-luvulla, niin ihan samalla tavalla Helsinki voisi olla Pohjolan helmi, mutta siihen ei pelkästään riitä tämä, että me suojellemme Itämeren ansioituneesti, vaan meillä on vielä matkailuissa sen kohteessa tehtävää.

Kaupungin arvoista ja eettisistä periaatteista mainitaan asukaslähtöisyys, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus ja yrittäjämielisyys. Turvallisuutta täällä pitääkin suojella. Nyt on tulossa sellaisia muutoksia, että ensihoitokin siirtyy HUS:n vastuualueelle, niin silti toivon, että taataan Helsingin pelastustoimen laadukas toiminta budjetissa. Asiakaslähtöisyydestä ja näistä vaikuttamismahdollisuuksista. Minusta olisi hienoa, että asukkaiden kuulemisessa noudettaisiin tällaista periaatetta, mikä on vuorovaikutusraporteissa ja kaavoissa. Jos miettii esimerkiksi Helsingin Energian toimintaa, hehän uudistavat nyt näitä sähköluentomittarisysteemejä, niin välillä tulee kaupunkilaisilta palautteita, että he olisivat toivoneet, että myös heitä huomioitaisiin tässä asiassa paremmin.

Kilpailusta kaiken kaikkiaan. Meillä on tulossa tämä sote-uudistus, niin kieltämättä toivoisin, että siihen liittyisi palvelustrategian uudistus, että nämä hoitoketjut olisivat sujuvampia. Mehän voisimme kilpailla Espoon kanssa siitä, että miten lonkkamurtumapotilaitten hoito saadaan liukumäenomaisemmaksi ja että siinä huomioimaan myös kuntoutus, koska siinä me olemme todellakin jälkijunassa. Jos ajattelee, että Espoo on onnistunut Jorvissa tässä, niin miksemme me onnistuisi Helsingissä? Mutta me nähdään sitten, mitä tämä sote-uudistus tuo tullessaan.

Kaupungin arvojen ja eettisten periaatteiden lisäksi hyvä mainehan on kaupungille tärkeä toimintaa ohjaava periaate, ja kaupunki on tätä pyrkinyt painottamaan kaikessa toiminnassaan, liittyi se sitten rehellisyyteen, oikeudenmukaisuuteen, yhdenvertaisuuteen tai avoimuuteen, ja toivottavasti tämä näkyy myös valtuuston toiminnassa vuosina 2013–2016.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Karhuvaara asetti aikaisemmin puheenvuorossaan kyseenalaiseksi esitykseni kuntien palvelujen rahoituksen vahvistamisen mah-

23.5.2012

dollisuuksista vetoamalla valtiovarainministeriön surullisenkuuluisiin kestävyysvajearvioihin. Nämä arviot on melkein kaikkien muiden toimesta jo asetettukin kyseenalaiseksi. Ehkä valtuutettu Karhuvaarallekin kannattaa kertoa, että esimerkiksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitos päätyy puolta pienempiin arvoihin, Palkansaajien tutkimuslaitos kymmenesosaan valtiovarainministeriön arvioista, ja Aalto-yliopiston professori Pertti Haaparanta asettaa kyseenalaiseksi hyvin seikkaperäisessä kriitikissään koko valtiovarainministeriön arvion teoreettiset ja laskennalliset perusteet. Hätkähdyttävää on esimerkiksi se, että valtiovarainministeriön kestävyysvajearvioiden arvot perustuvat sellaiseen olettamukseen, jonka mukaan julkisilla menoilla ei ole lainkaan positiivisia vaikutuksia talouden kehitykseen eikä hyvinvointiin ja ne ovat siis pelkkää menoa ja kulua. Samoin valtiovarainministeriö sivuuttaa kokonaan sen, että muuttamalla tulojakoa työn ja pääoman välillä työn hyväksi voidaan vaikuttaa positiivisesti talouden kehitykseen.

Nämä ovat aika tärkeitä kysymyksiä myös Helsingin kannalta. Helsingin kaupungille on kertynyt vuosittain ylijäämiä satojamiljoonia. Kaupungilla on pankkitileillä noin 900 miljoonaa euroa. Käytetäänkö näitä varoja nyt järkevällä tavalla? Mitä varten odotetaan? Tilanteessa, jossa yksityiset markkinat, varsinkin finanssivetoiset markkinat, eivät luo mitään reaalista taloudellista kasvua tässä maassa, kaupunki voisi omalta osaltaan edesauttaa sitä, että syntyy paitsi palveluja, työpaikkoja ja hyvinvointia niin myöskin taloudellisen kehityksen mahdollisuuksia.

Toinen asia, johon haluan kiinnittää vielä huomiota, koskee tätä, miten strategiaohjelmaa toteutetaan budjetin yhteydessä. Meillä on sellainen ristiriita Helsingissä, että kaikissa tilastoissa todetaan, että asukasmäärä kasvaa, väestön vanhetessa sen palvelutarpeet kasvavat, lapsiperheiden palvelutarpeet kasvavat ja niin edelleen, mutta sitten samaan aikaan budjetin raameissa, jotka tämänkin valtuuston kaikki muut valtuustoryhmät kaupunginhallituksessa taas kerran yksimielisesti hyväksyivät, edellytetään että palvelujen määrärahat reaalisesti vähenevät ja että henkilöstö vähenee, ja tämä vielä samaan aikaan, kun meidän palvelujen pitäisi maksaa tilavuokrina kiinteistö- ja taloushallinnolle entistä enemmän. Minusta tämä budjettiraamikäytäntö meidän pitäisi muuttaa, jos me haluamme, että strategiaohjelmalla aikuisten oikeasti ohjataan jotain. Ei voi olla niin, että budjettiraamit revitään jostain taloushallinnon keinotekoisista säästöpaketoista täysin riippumatta siitä, millaisia tavoitteita on asetettu strategiaohjelmassa.

Lopuksi haluan sanoa, että valtuustostrategian ja budjetin lisäksi tarvitaan myös erillisiä toimintaohjelmia, esimerkiksi vanhuspalveluohjelma, henkilöstöstrategia, tasa-arvo-ohjelma sekä energia- ja liikennepoliittisia linjauksia. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on esittänyt esimerkiksi

23.5.2012

sitä, että käynnistettäisiin yhdessä asukkaiden kanssa paikallisagenda-työ nyt tämän YK:n Rio+20-konferenssin jälkeen.

Kiitos.

Valtuutettu Skoglund

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Paljon tärkeää on salissa sanottu, mutta kun tänne on puhumaan tultu eikä kuuntelemaan, niin avaan minäkin arkkuni. Erityisesti iloitsen, kuten valtuutettu Hellström, siitä että budjettivastuuta on paikalla myös. Vähän tietokilpailun omaisesti kysyisin, mikä mahtaa olla se sana, jolla on runsaasti ja syviä yhtymäkohtia ja runsaita talousvaikutuksia muun muassa seuraaviin seikkoihin: kaupungin tuottamiin päivystyspalveluihin, somaattisen ja psykiatrisen sairaanhoidon palveluihin, lastensuojelun palveluihin, lasten ja nuorten syrjäytymiseen, avo- ja avioeroihin sekä perheväkivaltaan, poliisihälytyksiin, eronneiden miesten ja monen muunkin yksinäisyyteen, masennus- ja ahdistusoireisiin, ennenaikaiseen eläköitymiseen, jopa muistin häpertymiseen, vain muutamia mainitakseni? Ja kun itse kysyy ja itse vastaa, niin vastaus on tietysti oikea, ja se on alkoholi.

Jos mainitsee vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelman tai sen seurantatyöryhmän, kohta saa affektiivisen tyrmäyksen tai mikä pahempaa, hiljaisuuden. Kuulematta jää itse tärkein asia, vastuullinen alkoholinkäyttö. Asia on helposti herkkä, etenkin myös meille suvaitsevaisena pidetyille vihreille. Ei ongelma ole vastuullinen alkoholinkäyttö. Ongelma on hassu, myrkytyskäyttöön kannustava kulttuurimme, jossa kaksin käsin viinaa ämpäripäissään kiskovaa kannustetaan, mutta seurassa lasillisesta kieltäytyjä saa selitellä ja perustella hyvinkin moninaisesti. Eihän tämä näin voi mennä. Kaksi kolmasosaa somaattisen päivystyksen potilaista on päihtynyt, alkoholin tai muun huumeen vaikutuksen alaisena.

Sen kaiken, minkä tässä nyt sanon, väliin haluan sanoa, että minä en ole kieltolain kannalla, ja sanon vielä senkin, että minä olen muun muassa punaviinin ystävä.

Välihuuto!

Kiva, ei tarvitse juoda yksin. Toivon ja vetoan, että jatkossakin strategiaohjelmassa pidetään sekä vastuullisen alkoholinkäytön ohjelma esillä sekä myrkytyskäyttöä vähentävät toimet että haitattoman kohtuulli-

23.5.2012

sen käytön mallit ja mahdollisuudet. Meidän kulttuurissamme ei missään opeteta avoimesti kohtuullista, myönteistä alkoholinkäyttöä. Päinvastoin, meillä pidetään pöytäviinapullo pöydänjalan juuressa, sitten sieltä salaa otetaan ikään kuin ei mitään juotaisikaan.

Onnistunut satsaus vastuullisen alkoholinkäytön kulttuurin kehittämiseen vähentää tuntuvasti rahoitustarvetta alussa luettelemieni monien kaupungin palvelujen osalta. Sanoisinkin, että kohti vastuullisempaa, keveämpää ja aurinkoisempaa alkoholitulevaisuutta, ja voisinpa vielä lopuksi sanoa, että skål på den saken.

Kiitoksia.

Valtuutettu Tenkula

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Haluan omassa puheenvuorossani keskittyä kahteen asiaan: ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon ja siihen, että kaupunki lisää ammatillisen koulutuksen paikkoja. Nyt, kun me käsittelemme tätä tulevaisuuden strategiaa, todellakin toivon että me luovumme siitä vanhasta ikävästä kulttuurista, joka on vaivannut vuosikymmenet Helsinkiä. Me olemme alibudjetoineet terveysbudjetin. Se on ollut todellakin suuri virhe. Silloin 90-luvun alussa, kun lama iski koko Suomeen ja erityisesti Helsinkiin, leikattiin kauttaaltaan, mutta erityisen paljon ennaltaehkäisevästi terveydenhuollosta. Tänä päivänä vieläkin meidän hyvä ja kattava neuvolajärjestelmämme ja terveysasemamme eivät ole sillä tasolla, mitä ne olivat ennen 90-luvun lamaa. Samaan aikaan kaupunki on vaurastunut valtavasti. Meillä on enemmän varoja käytettävänä, mutta tätä epäkohtaa ei ole vielä saatu korjattua, joten nyt minä todellakin toivon, että tämä asia korjataan strategisesti tällä tulevalle kaudella ja siihen myöskin panostetaan rahallisesti, koska me kaikki tiedämme, että tämä ennaltaehkäisy on kaikista kustannustehokkainta. Se tuo moninkertaisesti sen rahan takaisin. Meillehän on käynyt tässä vuosien varrella niin, että me olemme joutuneet panostamaan terveysbudjettiin ja sosiaalipuolelle paljonkin, mutta ne ovat olleet niitä korjaavia toimenpiteitä, ja se on meidän itse itsemme aiheuttamaa hyvinkin pitkälle, meidän omien päätöksiemme tulosta, kun emme ole saaneet panostettua siihen ennaltaehkäisyyn.

Ensi valtuustossa me tulemme päättämään tästä sote-uudistuksesta, mikä on todellakin suuri mahdollisuus. Meillä on hyvä ja kattava neuvolajärjestelmä, ja STM:n selvityksessä, jossa sosiaali- ja terveysministeriö selvitti kaikkien kuntien neuvolatoiminnan, Helsinki pärjasi siinä koh-

23.5.2012

tuullisesti, mutta myös haasteita meillä on. Meillä on entistä moniongelmaisempia lapsia ja nuoria, jotka tarvitsevat paljon palveluita. Mutta meillä on myös keinoja siihen, ja todellakin haluan, että me pureudumme siihen, ja uskon että tämä sote-uudistus tuo siihen työkaluja, kun meillä on neuvoloissa ja terveysasemilla entistäkin moniammatillisempia henkilöitä vastaamassa näihin ongelmiin.

Todellakin sitten tämä toinen asia oli se, että ammatillisten koulutuspaikkojen lisääminen on Helsingille tärkeää, koska me tarvitsemme osaavia työntekijöitä kaupungissamme. Meillä on menossa opetuspuolella ammatillisen koulutuksen uudistus, mikä varmastikin tuottaa hyvää ja kehittää, mutta me tarvitsemme lisää paikkoja. Ilolla tervehdin sitä, että kaupunki on aktiivisesti lähtenyt mukaan tähän nuorten yhteiskuntatakuuseen ja lisännyt muun muassa oppisopimuspaikkoja, mutta nekin eivät riitä, vaan me tarvitsemme ihan konkreettisesti uusi ammatikorkeakoulu. Ehdotankin sitä itäiseen Helsinkiin Mellunkylään.

Kiitän.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ennen tehtiin suunnitelmia, nyt tehdään strategioita. En tiedä, olemmeko päässeet pitkää harppausta eteenpäin johtamisessa ja toimintojen kehittämisessä ja taloudellisuudessa. Ainakin, kun luki noita taustakirjoituksista, niin kyllä siellä myöskin epäilyjä on esitetty. Kun mietitään nelivuotiskautta ja katsotaan sitä meidän hienoa strategiaamme, niin kyllä sinne on kirjattu kaikki mahdollinen melkein, mitä maanpäällä voi ajatella tavoiteltavan, mutta sitten kuitenkin niitä konkreettisia toimia ei ole onnistuttu samaan. Ainakin itse toivoisin kyllä, että jatkossa – vaikka en ole seuraavassa valtuustossa, mutta kun strategiaa kuitenkin tehdään – mieluummin vähemmän mutta konkreettisempaa ja selkeämpää, jolloin myöskin se toteutumisen mittaaminen olisi helpompaa.

On varmaan hyvin järkevää ja itse asiassa ihan välttämätöntä, että mietitään myös poliittisten päätöksentekijöiden roolia jatkossa ja suhdetta virkamiesvalmisteluun. Itse kuitenkin en ainakaan voi sanoa, että Tampereen kokemukset olisivat millään tavalla ainakaan omalta kohdaltani johtaneet siihen, että pitäisin pormestarimallia jotenkin ratkaisuna niihin ongelmiin, mitä täällä on tullut esille. Miten luottamushenkilöiden mahdollisuus hoitaa näitä monimuotoisia tehtäviään paremmin ratkaistaan, niin se on kyllä iso kysymys. Näin eläkeläisen näkökulmasta kaupunginhallituksen tehtävät pystyy hyvin hoitamaan, mutta todella-

23.5.2012

kin, suurin osa on kuitenkin muissa tehtävissä, ja se on aikamoinen haaste, mutta siihen täytyy löytyä ja on löytymässä ratkaisu. Toivon kuitenkin, ettei mennä sellaisiin valtuustosopimukseen niin kuin joissakin kaupungeissa nyt on tehty, jotka sitten itse asiassa lukitsevat päätöksenteon neljäksi vuodeksi siten, että jos ei jotakin sopimuksessa ole, niin sitten sitä ei voida toteuttaa. En usko, että se myöskään edesauttaisi asukasdemokratian kehittämisessä, jos tämän tyyppiseen sopimiseen mentäisiin. Varmasti joistakin tietyistä menettelytavoista on hyvä sopia.

Olin vähän huolissani kuullessani Rauhamäen puheenvuoron, jossa hän oli tosi huolissaan suurten ryhmien edustuksesta työryhmissä. Itse kyllä olisin pikemminkin huolissani siitä, että myös pienempien ryhmien äänen tulisi kuulua valmistelussa. Tämä malli, joka nyt meillä on konserninjaostossa, että vain kolme suurta ryhmää on edustettuna, ei vastaa kyllä demokratiaa, ja se voi tulla vielä ongelmana esiin, kun tulee tiukkoja, hankalia talouspäätöksiä, kuten esimerkiksi Helsingin bussiliikenteessä voi tulla.

Yksi asia, jonka haluaisin vielä tässä sanoa, on se, että toiminnallisen tasa-arvon suunnittelu eli sukupuolten tasa-arvon edistäminen kaupungin palveluissa ja toiminnoissa tulee mielestäni olla nykyistä selkeämmin tai selkeästi seuraavassa strategiassa mukana. Olisi näitä konkreettisia tavoitteita, joilla edistetään tasa-arvoa. Sitä pidän, sukupuolten välistä tasa-arvoa, aivan välttämättömänä.

Kiitos.

Valtuutettu Valpas

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tulin tänne puhumaan vammaisneuvoston roolista. Nythän tällä hetkellä tilanne on se, että vammaisneuvostolla ei juurikaan ole esimerkiksi lausunnonantajan roolia, ja minusta olisi hyvä, jos sitä asemaa voitaisiin vahvistaa. Perustelen sitä kahdella tai oikeastaan kolmella syyllä.

Ensinnäkin se on neuvoston oma toive, ainakin heidän kotisivujensa mukaan. Sitten vammaisten ihmisoikeussopimus hyvin todennäköisesti ratifioidaan nyt tulevana syksynä, ja jos näin käy, niin se tarkoittaa sitä, että myös Helsingin kaupungin pitää ottaa vammaisasiat entistä vakavammin, jolloin vammaisneuvoston rooli tulee väkisinkin vahvistumaan. Tämän takia toivoisinkin, että tässä strategiaohjelman valmistelussa myös pohdittaisiin tätä vammaisneuvoston aseman parantamista, kos-

23.5.2012

ka tällä hetkellähän sillä neuvostolla ei ole siis tosiaan juurikaan päätösvaltaa eikä siltä oikeastaan pyydetäkään lausuntoja juuri mihinkään asiaan, vaikka täällä on esimerkiksi paljon isoja rakennusurakointihankkeita meneillään. Siinä olisi ollut ihan mukava kuulla myös vammaisneuvoston näkemys siitä, että miten esimerkiksi kaavoitus on onnistunut, tai vaikka sosiaalilautakunnassa, jossa itse olen, käsittelemme paljon vammaisten asioita, mutta käytännössä siellä ei sitten kuitenkaan ole mitään lausuntoja esimerkiksi vammaisneuvostolta. Siellä nyt olen minä ja sitten Sara Paavolainen, jolla on ehkä paras osaaminen tässä vammaisasiassa, mutta kyllä sitä toivoisi, että myös tämä neuvosto voisi olla mukana aktiivisemmin ja paremmin eväin tässä työssä. Sen takia minä tämän puheenvuoron nyt tulín pitämään, että ei unohdeta heikoimpienkin asiaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni on järkevää, niin kuin puheenvuorossa sanoin, että sidosryhmiltä pyydetään ajoissa lausuntoja ja kommentteja, niin sitten ei tarvitse jälkikäteen tai ihan viime metreillä ihmetellä päätöksentekoa ja sitoutuminen aikaistuu myös.

175 §

Esityslistan asia nro 5

LAINAN MYÖNTÄMINEN NUORISOJÄÄKENTTÄ OY:LLE

Valtuutettu Hakola

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti vain. Ensinnäkin ihan selvyuden vuoksi kannatan, tämä on erittäin hyvä hanke. Tuo lähes 36 vuotta vanha jäähalli tulee ilman tätä kokonaisuutta elinkaarensa päähän, ja sillä on kyllä hyvin merkittä-

23.5.2012

vä rooli jääurheilun harrastamisessa, vaikkakin Itä-Helsingissä on uudempiakin halleja. Se, miksi pyysin puheenvuoron, on se että tässä on pieni voisiko sanoa kirjoitusvirhe tässä esittelytekstissä, kun katsellaan tuota tiivistelmäosuutta. Siinä lukee: "opetus- ja kulttuuriministeriön avustus 700 000 (haettu)". Asiakirjojen mukaan on haettu 750 000 euroa. Tällä ei ole mitään merkitystä tämän kokonaisuuden kannalta, mutta tuleepahan nyt aikakirjoihin tämäkin merkittyä.

Kiitos.

Valtuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä, että Hakola tosiaan tuohon pieneen detaliin kiinnitti huomiota. Tämä hallihan on erittäin hyvässä käytössä, ja tämä remontti johtuu siitä, että aikoinaan, kun se lähes talkoilla, valtuutettujen Hagelberg ja Förars muun muassa, silloisten valtuutettujen aloitteesta saatiin syntymään, niin rahoitus oli vähän ohkaisella pohjalla, ja se on perustettu itse asiassa suoraan siihen paikalla olleeseen maaperään, ja sinne sen hallin alle on kertynyt metrejä paksu routakakku, joka nostaa niitä kenttiä sieltä ylös niin, että jos ei jotain tehdä, niin ennemmin tai myöhemmin se koko rakennelma murtuu. Tämä on hyvä, että tämä saadaan liikkeelle. Jääurheiluväki on tästä erittäin mielissään.

Tässä on samalla myös syytä nostaa hattua niille ihmisille, jotka sen hankkeen piirissä ovat olleet mukana vuosikymmeniä ja ovat edelleen, ja erityisesti sen nykyiselle johdolle. Siellä on reipas toimitusjohtaja Kim Borgström, joka on uudistanut hallia tosi hyvällä kädellä, ja kun se aikoinaan oli paikka, johon mentiin erittäin ei mielellään, koska siellä oli pimeää ja kosteaa, niin siellä on nykyään kuivaa ja valoisaa ja hyvät palvelut. Se on hyvällä mallilla, ja olen iloinen, että valtuusto tekee tämän hyvän päätöksen.

23.5.2012

176 §

Esityslistan asia nro 6

VUODEN 2012 TALOUSARVIOON MERKITYN MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN
PÄÄOMALAINAN MYÖNTÄMISEKSI HELSINGIN BUSSILIIKENNE OY:LLE

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kaupunginvaltuutetut.

Merkittävä osa meistä oli paikalla, oliko se nyt suurin piirtein 8 vuotta sitten, kun päätettiin Helsingin Bussiliikenteen perustamisesta yhdistämällä Suomen Turistiautoon HKL-Bussiliikenne. Me voimme muistaa, miten paljon meille lupailtiin. Muutamassa vuodessa tästä uudesta, uljaasta yrityksestä piti tulla voitollinen. Mihin se perustui, jäi tosin itselleni epäselväksi, enkä ehdotusta kannattanutkaan. Kuitenkin hankkeen kannattajia, suurin piirtein vihreistä tänne oikeaan laitaan lukuun ottamatta siis kristillisdemokraatteja, oli poliittinen enemmistö, joten yhdistyminen toteutettiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jotain on mennyt pahasti pieleen. Miksi meille esitetyt ruusuiset tulevaisuudenkuvat eivät ole toteutuneet? Mielestäni on tärkeää tutkia, miksi meille esitettiin laskelmia, jotka menivät niin täysin pieleen. Helsingin Bussiliikenteen tappiot ovat jatkuneet vakaasti vuodesta toiseen. Kun puhutaan konserniohjauksesta, niin mitä meidän on ajateltava tästä konserniohjauksesta tässä kysymyksessä ja entä yleisesti? Onko Helsingin Bussiliikenteen jatkuvien tappioiden syy Helsingin kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston kyvyttömyys vai onko syynä haluttomuus vai kenties välinpitämättömyys puuttua asiaan? Jos se ei ole mitään mainitsemistani selitysvaihtoehtoja, niin kertokaa minulle syy, mikä se sitten on.

Samalla on syytä kysyä, onko konserniohjaus muutenkin samaa tasoa. Vaikka kaupunginhallituksen esityksessä annetaan ymmärtää, että kaupungin menettelyssä ei olisi mitään väärää, myönnän uskovani, että ei kestä enää kovin kauaa, ennen kuin EU tai kilpailuviranomaiset tulevat pysäyttämään rahan lapioiden Helsingin Bussiliikenteelle, mikäli Helsingin Bussiliikenteen taloutta ei saa parannettua, jolloin tuon tuen

23.5.2012

tarve terveellä tavalla loppuisi. Jossakin vaiheessa tämän prosessin täytyy päättyä.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Täytyy todella todeta, niin kuin Ebelingkin, että kalliiksi tulee kaupungille oman bussiliikenneyhtiön ylläpito. Viime vuonna rahaa myönnettiin noin 6 miljoonaa. Nyt esitetään 8 miljoonaa, ja jos sama suuntaus jatkuu, niin ensi vuonna esitetään varmaan 10 miljoonaa euroa. Täytyy samalla todeta, että Helsingin Bussiliikenne toimii pääkaupunkiseudun linja-autoliikenteen markkinahäiriikkönä, kun sen toimintaa joudutaan vuosittain tukemana merkittävillä rahamäärillä.

Opetusvirastossa tuskailaan yhden miljoonan euron lisämäärärahan tarpeessa samalla kun bussiyhtiölle heitetään kahdeksankertainen summa, jottei yhtiö ajautuisi konkurssiin. Tämä on loputon tie, joka tulee saattaa päätökseen. Kyllä nyt alkaisi olla jo aika tehdä todellisia päätöksiä yhtiön osalta. Kaiketi olisi järkevä joko myydä koko yhtiö, jos ostaja jollakin hinnalla löytyisi – varmaan pitäisi jonkin verran maksaa rahaa – tai sitten myydä kalusto ja purkaa yhtiö, mutta todella nyt odotellaan todellisia toimenpiteitä asiassa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin Bussiliikenteen jatkuvat ongelmat ovat tulosta kilpailuttamisesta ja sitä seuranneesta yhtiöittämisestä. Kaupungin sisäisen bussiliikenteen kilpailuttaminen toi markkinoille kansainvälisen jättiyhtiö Veolian ja kansainvälisten pääomasijoittajien omistaman Nobinan. Samalla useat pienet liikennöitsijät katosivat. Aalto-yliopistossa tehdyn tutkimuksen mukaan Helsingin Bussiliikenteen kilpailuttaminen on epäonnistunut, ja sen selvityksen mukaan pääsyyinä tähän on se, että todellisuudessa ei ole olemassa kilpailutuksen edellyttämiä markkinoita.

Matkustajien kannalta huolestuttavaa on ollut lippujen hintojen nousu ja monien bussivuorojen keho kalusto. Työntekijöille kilpailutus on merkinnyt jatkuvaa työolojen heikentämistä. Tilaajalle eli kaupungille ongelma on palvelujen epävarmuus ja jatkuva muutuskäymistila. Yhtiöt

23.5.2012

puolestaan käyvät pudotuspeliä tilanteessa, jossa korvaavia markkinoita yhtiöille ei ole tällä alueella löydettävissä ja jossa kahden suuren yksityisen liikennöitsijän takana ovat niin suuret rahat, että siinä eivät tappiot paljon paina.

Kun kilpailu ei toimi, kannattaa tietysti pohtia, miten siitä voidaan siirtyä pois tilanteeseen, jossa kaupunki vastaa itse Helsingin sisäisestä joukkoliikenteestä. Se ei ole yksinkertainen ratkaisu, mutta se on mahdollinen ratkaisu ja se tuskin on ainakaan kalliimpi ratkaisu kuin tällä tiellä jatkaminen. Palaamalla siihen, että Helsinki järjestää sisäisen joukkoliikenteen itse liikelaitoksen toimesta, olisi helpompi edistää myös joukkoliikenteen ympäristötavoitteita ja suuntautua joukkoliikenteessä lippujen hintojen alentamiseen. Helsingin Bussiliikenneyhtiölle nyt esitetty pääomailaina helpottaa tietysti ainakin jonkun aikaa yhtiön tilannetta, enkä tätä ehdotusta vastusta, mutta tämä esitys ei todellakaan ratkaise kilpailuttamisen tuomia ongelmia eikä avaa näköaloja joukkoliikenteen voimakkaalle kehittämiselle, jota Helsingissä tarvitaan.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tuossa valtuutettu Ebelingin kuuluttamassa konsernijaostossa jäsenenä, ja innostuin, kun hän siinä muutamalla sanalla kehaisi konsernijaoston toimintaa. En nyt muista, mitä Ebeling siinä äänestyksessä äänesti, kun äänestimme bussiyhtiön rakentamisen puolesta tai vastaan. Oliko niin, että olitte Ebeling yhtiön rakentamisen puolesta? Voi olla, että hän oli vastaan. Tilanne on kuitenkin se, että olemme sen äänestyksen silloin joskus tehneet. Demarit sen hävisivät, ja päätettiin siirtyä tielle, jolla nyt olemme.

Konsernijaosto on saanut informaatiota tästä Bussiliikenteen tilanteesta mielestäni erinomaisen hyvin. Olemme sanonko kolmen kuukauden välein päässeet seuraamaan, mikä tämä tilanne on, ja nyt ihan totuuden nimissä muutama fakta. Tällä hetkellähän koko kilpailutilanne pääkaupunkiseudulla on erinomaisen epäterve. Sekä nämä ylikansalliset yhtiöt Veolia ja Nobina että Helsingin oma kilpailevat verisesti ja ovat tehneet miinusmerkkisiä tarjouksia, ei vain Helsingin Bussiliikenne, vaan myös nämä ns. firmat ovat tehneet mittavia tappioita. Tietysti tällainen kehitys on sairasta, ja näin ei varmasti tule jatkumaan. Toinen merkittävä asia on tietysti juuri se, mikä täällä mainittiin. Meistä on tehty myös kantelu sen suhteen, että tällaisessa tilanteessa veronmaksajat tukevat yhtä toimintaa. Se prosessi on käynnissä, ja sen tuloksia tässä odottelemme. Jos tätä lainaa ei tehtäisi, ajautuisimme todella hankalaan tilanteeseen.

23.5.2012

seen, ja onnekseni huomasin, että valtuutettu Hakanen myös oli sitä mieltä kaiken haukkumisen keskellä, että kuitenkin laina pitää tehdä.

Mitä tulee sitten joukkoliikenteen tasoon. Ymmärtääkseni, kaupunginjohtaja Sauri voi sen varmaan varmistaa, olemme saaneet kohtuullisen hyviä arvosanoja ympäri maailman tehdyssä vertailussa. Itse asiassa olemme aivan kärkipäässä. Lippujen hinnoista voidaan olla montaa mieltä. Tuemme noin 100 miljoonalla, joka noin karkeasti 50 % lippujen hinnasta. Se tietysti voisi olla enemmänkin. Olemme tehneet siitä lukuisia esityksiä vuosien mittaan, mutta demarit eivät ole saaneet aina tahtoaan kaikessa läpi, tässäkään asiassa, mutta taistelemme sen eteen, että bussilippujen hinnat eivät kohoaisi kohtuuttomasti. Olemme siinä kyllä aika suuren haasteen edessä, sillä tämä nykyinen tilanne vähän on muuttunut siitä, mikä se oli silloin, kun Helsinki itsenäisesti näistä lipuista päätti.

Tämäniltainen asia on välttämättömyys, mutta olemme myös siinä tilanteessa, että meidän pitää todella vakavasti harkita, mitkä ovat jatkotoimenpiteitä. Siinä valtuutetut Ebeling ja Koskinen ovat aivan oikeassa. Tämä on kova paikka. On pohdittava erilaisia vaihtoehtoja. Niitä vaihtoehtoja on muutamia. On todellakin mietittävä, millä tavalla Helsingin kaupunki jatkaa, mutta toivon, että ne vaihtoehdot eivät olisi vain se, että me myymme oman bussiliikenteemme. Tällainen kahden yhtiön kilpailuasetelma ei tunnetusti ole myöskään ihan herkullinen noin veronmaksajana kilpailutuksen kautta ja voi aiheuttaa kyllä jatkossa kohoavia paineita lippujen hintoihin ja kustannuksiin. Tämä tilanne on erittäin hankala ja haasteellinen, emmekä varmaan konsernijaostossa missään vaiheessa ole tekemässä sellaisia päätöksiä tai emme ole mielihyvin kuulleet sitä tilannetta mikä on, mutta tämä, puheenjohtaja, bussiliikenteen kuvio on ratkaistava, ja toivon, että tämän jälkeen me saamme sellaisia esityksiä, joissa pääsemme ottamaan seuraavia askelia.

Kiitos.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin kuin valtuutettu Koskinen omassa puheenvuorossaan sanoi, niin tämä ei todellakaan ole ensimmäinen kerta, kun Bussiliikenne-yhtiölle annetaan pääomalainaa. Lainan ideahan pitäisi olla se, että lainaa myös joskus maksetaan takaisin, mutta tässähän on kyse yhtiöstä, jonka enä ei pysy veden pinnalla ei millään, ellei sitä koko aikaa lisää ruoki. Tämä napanuora pitäisi kyllä oikeasti katkaista, koska tämän

23.5.2012

tyyppinen toiminta on ihan pelkästään tekohengitystä, jolla ei tätä yhtiötä saada tervehtymään eikä terveelle toimintatasolle. Ei ole kovin kustannustehokasta verovarojen käyttöä vuodesta toiseen syytää pääomailainana bussiyhtiölle, että kyllä tämä oikeasti täytyy käsitellä ja oikeasti ratkaista sen suhteen jotain muuta eikä pitää sitä jatkuvasti ikään kun tällaisessa syöttöputkessa.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Itse päätös on sellainen, jota kaiketi valtuusto yksimielisesti tulee kannattamaan, eikä täällä vastahankaisia puheenvuoroja siinä suhteessa ole ollutkaan. Otin puheenvuoron siksi, että tätä kannattaa miettiä kanssa vähän laajemmin. Bussiliikenteen kilpailutusta on käytetty pitkään esimerkkinä nimenomaan onnistuneesta kilpailutuksesta. Historian myötä bussiliikenteen kustannukset vähenivät merkittävästi, kun kaupunki tilaajana pystyi kilpailuttamaan tuottajia ja sai ikään kuin samaa tavaraa hiukan huokeampaan hintaan, mutta tässä samalla, niin kuin tiedetään, kaupungin omat operaattorit ovat tuottaneet koko ajan tappiota, sekä turistiliikenne että sitten sen seuraaja. Tietysti, jos me mietimme näitä kokonaisuhyötyjä, meidän pitää koko ajan ymmärtää, että se raha mitä sinne on työnnetty ylimääräisenä on pois niistä laskennallisista voitoista, joita tämän kilpailutuksen kautta on haluttu saada.

Toki, niin kuin Bryggare puhui aikaisemmin ihan hyvin, on tiedossa se, että nämä ulkomaalaiset tai kansainväliset operaattorit ovat nekin tehneet tappiota, ja tähän tietysti on sitten meidän etumme ostajana, kun olemme saaneet halpaa kalaa, niin kuin tiedetään. Me olemme joka tapauksessa ajautumassa siihen tilanteeseen, että mietitään vakavasti, miten tämä homma jatkuu. Kokoomuksen puolelta käytettiin minusta aika varomattomiakin puheenvuoroja siitä, että siitä vaan myydä räpsäytetään. Tilanne on juuri niin kuin Bryggare sanoi, että jos meiltä häviää oma operaattori markkinoilta, jotka oikeasti eivät toimi markkinoina, niin silloin kaupunki nimenomaan tilaajana ja palvelun ostajana ajautuu erittäin epäedulliseen tilanteeseen. Tässä suhteessa me tulemme joka tapauksessa käsittelemään tätä asiaa ennen pitkää ja huolella, koska me joudumme miettimään näitä ratkaisuja. Tämä tässä on takana, mutta itse tätä päätöstä ei auta moittia.

23.5.2012

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan repliikkinä vain sen verran, että kaupunki ei toimi enää ostajana, vaan HSL toimii ostajana eli liikenteen tilaajana nykyään. En keksi mitään kovin vahvoja perusteita sille, miksi helsinkiläisten verorahoilla pitäisi pääomittaa jatkuvasti Bussiliikenne-yhtiötä, joka toimii myös muiden kaupunkien alueella ja osallistuu kilpailuihin. Sitä kautta siis subventoimme myös espoolaisten ja vantaalaisten joukkoliikennettä niillä pääomalainoilla, mitä tässäkin tällä hetkellä käsitellään, ja tämä ei ole kovin perusteltua pitkällä aikavälillä. Me olemme tehneet ratkaisut, miten täällä joukkoliikennettä hoidetaan, jo aikaisemmin, ja se on kuntayhtymän hoidossa, ja en vain näe perusteita, miksi näin pitäisi olla.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Niin, ei kai kukaan ole sitä mieltä, että se pääomalainojen työntäminen sinne on terve tilanne, mutta tämä ajatus, mitä nyt ilmeisesti kokoomuksen puolelta tässä esitetään, että päästään eroon siitä lakkauttamalla kaupungin operaattori tai myymällä se pois, on ikään kuin ojasta allikkoon. Tämän ratkaisun strategiset ulottuvuudet on kyllä käytävä huolella läpi ennen kuin siihen ajaudutaan ainakaan puhtaasti ideologisista perusteista.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rauhamäki on tietysti aivan oikeassa siinä, että tämä asia on vähän komplisoitunut sen jälkeen, kun Helsingin seudun liikenne on tässä se kilpailuttaja. Toki kuitenkin viime kädessä on pohdittava Helsingin kaupungin veronmaksajien kautta tätä tilannetta, jossa siis on arvioitava, miten Helsingin kaupungin veronmaksajille tässä käy. Voi olla, että siinä seurauksena myös vähän sitten tulee laajempaa kuvaa muidenkin alueella toimivien tai siis kaupunkilaisten kohdalla, että tuleeko subventiota sinne tai tänne, mutta toivon, että tämä rakennelma nyt löytyy nopeasti niin, että me saamme sellaisen toimivan mallin, joka sitten mahdollistaa sen optimaalisen lopputuloksen veronmaksajien hyödyn kannalta, ja se ei ole kyllä helppo tässä tilanteessa, koska tässä ei liikaa näitä kilpailijoita ole. Ymmärrän kyllä myös Rauhamäkeä, tämä ei ole ihan helppo asia. Me emme voi jatkaa subventiota. Se on ihan varma homma, että siitä tulee lisää löylyä tuolta EU:n puolelta.

23.5.2012

Tässä näkyy tämä kilpailun raadollisuus, joka tässä tilanteessa on todella hankalaa.

Valtuutettu Peltola

Helpompia ratkaisuja on tietenkin se, että lakataan elämästä tämän kansainvälisen kilpailun ehdoilla ja yritetään rakentaa Helsingin seudulle oma bussiliikenne ja kuntayhtymä tuottamaan sitä bussiliikennettä. Se kannattaisi olla se yhteinen ratkaisu, joka myös mahdollistaisi sen, että bussitoimintaa kehitettäisiin todella tehokkaasti ja pitkäjänteisesti eikä niin kuin tällä hetkellä, että siellä koko ajan vekslataan edestakaisin. Meillä on todella hyvä liikenneverkko, mutta kalustohan alkaa olla paikka paikoin varsin huonossa kunnossa, ja tuollainen kestävä, tasa-laatuinen ja myös kestävä ja tasalaatuinen henkilöstö olisivat sellaisia tärkeitä asioita. Hyvä ja pysyvä henkilöstö tietenkin maksaa enemmän, mutta se on myös kaupungin kannalta hyvä asia, jos sen asukkaat ja seudun asukkaat omissa töissään pystyvät saamaan kunnollisen toimeentulon ja myös pysyvät niissä ammateissa. Tällainen viimeisen päälle kilpailuttaminen, jota tämä bussiliikenne tällä hetkellä on, on epätervettä erittäin monesta suunnasta katsottuna.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Se, mitä kokoomus täällä nyt esittää, on juuri se, mistä varoitimme silloin, kun vastustimme kilpailuttamista ja sittemmin yhtiöittämistä. Tällä silloin avatulla kehitystiellä, jollaa kilpailutuksen nimissä mukamas luotiin parempaa kehitystä, on päädytty juuri siihen juuri siihen tulokseen, jota vastustajat silloin ennakoivat, eli muutama suuri kansainvälinen yhtiö on tullut tälle markkinalle tavalla, jossa vaihtoehtona ei ole valitettavasti nyt enää vain se, että me joko tuemme Helsingin Bussiliikennettä tai lopetamme sen, vaan Helsingin Bussiliikenteen lopettaminen tai myyminen, mitä kokoomus täällä näyttää ajavan, tarkoittaisi sitä, että veronmaksajat ryhtyvät tukemaan pelkästään näitä kahta suurta kansainvälistä toimijaa, kunnes niistä mahdollisesti toinen sitten vielä vetäytyy markkinoilta ja jäljellä on yksi ainoa suuri kansainvälinen toimija, jolle rahaa syydetäisiin veronmaksajilta. Tämän kehityksen todellinen vaihtoehto on minun mielestäni se, että Helsingin kaupunki, joka on ainoa suuri kuntapuolen toimija bussiliikenteessä, ratkaisee oman sisäisen bussiliikenteensä omalla liikelaitosmallillaan. Sitten katsotaan, millä tavalla Helsingin seudun bussiliikenteessä tämä yhteistyö on ratkottava

23.5.2012

muiden kuntien, joilla ei ole selvästikään vastaavaa intressiä laajamittaiseen omana joukkoliikenteen kehittämiseen, kanssa.

Valtuutettu Rauhamäki

Nyt on kyllä pakko sanoa, että höpö höpö, valtuutettu Hakanen. Se, mitä kilpailutuksella on bussiliikenteen puolella säästetty veronmaksajien rahojen vuosien varrella reippaasti yli vuosikymmenen aikana, on merkittävä summa, ja ne on edelleenkin arvioiden mukaan noin 30 % edullisempia ne tarjoukset, mitä saadaan, kun muistaa sen, että noin puolet meidän tulopuolesta joukkoliikennepuolella on subventiota veronmaksajille ja loput lipputuloissa, ja molemmissa suunnissa helsinkiläiset ovat säästäneet niin omissa lippumaksuissaan kuin subventiossa vero-rahoissa siinä, että on pystytty kilpailuttamaan ja saatu tavallaan sellaiset markkinat, joissa kuitenkin eri toimijat ovat tarjonneet kohtuullisen edullisesti meille bussiliikennettä tällä seudulla ja Helsingin sisällä myös.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos valtuutettu Rauhamäellä on kokonaistaloudelliset arviot tästä asiasta, niin minkä takia niitä ei ole kyetty esittämään valtuustolle? Meillä on erilaisia yksittäisiä laskelmia ja väitteitä siitä, että tuossa tai tässä suhteessa joku mahdollinen ei-kilpailutustilanne olisi tullut kalliimmaksi kuin jokin toinen rajattu laskelma joistakin tekijöistä. Sellaista arviota, jossa olisi todella kokonaisuutena katsottu kaikki tekijät alkaen siitä, mikä on palvelutaso, paljonko ihmiset käyttävät liikenteeseen aikaa, mikä on näiden bussilinjojen nykyinen kaluston taso, minkälainen on bussilippujen hintataso, ja päätyen sitten niihin kuluihin, joita kaupungille aiheutuu tariffitukena tai tässä tapauksessa pääomalainana Helsingin Bussiliikenne Oy:lle, meille ei ole esitetty. Minä pidän sitä ihan puhtaasti poliittisena propagandana, että tätä teesiä toistetaan vuosi toisensa jälkeen ilman, että tällaisia kokonaisvaltaisia arvioita on valtuustoon koskaan tuotu.

Valtuutettu Peltola

Minua kiinnostaa erityisesti se kysymys, että minkä takia kokoomusjohtoinen kaupungin hallinto ei pysty järjestämään bussiliikennettä kunnolla. Minkä takia pitää olla yksityinen yritys tai kaupungin osakeyhtiö kil-

23.5.2012

pailemassa keskenään, jotta saataisiin kunnolliset palvelut? Bussiliikenne ei ole kauhean monimutkaista. Siinä on bussit, polttoaine, kuljettajat, ja sen organisoiminen hyvin toimivaksi on täysin mahdollista kaupungin organisaation puitteissa, jos sitä vain halutaan.

178 §

Esityslistan asia nro 8

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA SEN KONSERNIJAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Rautavan henkilökohtaiseksi varajäseneksi Johanna Sydänmaa ja konsernijaoston varajäseneksi Juha Hakola.

179 §

Esityslistan asia nro 9

KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtajaksi.

Uudeksi jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kiinteistölautakuntaan Heidi Ekholm-Talas.

23.5.2012

181 §

Esityslistan asia nro 11

AMMATTIOPETUKSEN LISÄTILOJEN RAKENTAMINEN MERITALOON,
HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Olisin tiedustellut asianomaiselta apulaiskaupunginjohtajalta, että tässä on aika isoja summia nyt kyseessä, varmasti tämä oppilaitosten tilan tarve on ilmiselvä, ja sekin on ymmärrettävää, että jotain maksaa, kun tiloja muutetaan sopivaan käyttöön, mutta jos olen oikein ymmärtänyt, niin nyt tämä Haapaniemen katu 7–9, entinen veroviraston käytössä ollut kiinteistötila, muutama vuosi sitten täydellisesti peruskorjattiin talous- ja suunnittelukeskuksen tarpeisiin. Taloussuunnittelukeskus siellä viihtyikin jonkun aikaa, kunnes lähti aika nopeasti pois, ja nyt jos tätä esityslistatekstiä lukee, niin tässä esitetään saman kiinteistön korjaamiseen 30 miljoonaa euroa, vai ymmärränkö väärin? Kysyisin, miten se on mahdollista, että juuri peruskorjatun tilan uudelleen peruskorjaaminen vaatii näin paljon rahaa varsinkin, kun se tila tiettävästi on nyt viime aikoina toiminut väestötilana oppilaitoskäytössä ja olisi nyt tarkoitus saada oppilaitoskäyttöön. Ehkä tähän sisältyy jotain muuta kuin mikä näkyy tuosta tekstistä heti.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Tämä rakennus on ensinnäkin päätynyt Helsingin kaupungin omistukseen. Se ei ole ehkä kaikkein toimivimpia ja tehokkaimpia rakennuksia, mutta se on meidän hallussamme, ja nyt tosiaan käyttötarkoitus muuttuu aika radikaalisti ja aika pitkäaikaiseen oppilaitoskäyttöön. Rakennuksessa on ollut myös kosteusvaurioita, niin kuin ehkä joku muistaa, ja kaikesta tästä kokonaisuudesta ja siitä, että me välittömästi tarvitsemme tietenkin ammattiopetukseen myös tiloja, lopputuloksena on tämä varsin huikea hinta, 2 000 euroa neliöltä. Siinä mielessä tämä on

23.5.2012

mittava panostus ammatilliseen koulutukseen, mutta ehkä myös vähän epäkelpoon rakennukseen.

185 §

Esityslistan asia nro 15

LÄNSISATAMAN KORTTELEIDEN NRO 20080 JA 20081 YM. ALUEIDEN (LAPINLAHDEN SAIRAALA-ALUE) ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN JA SUOJAVIHERALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12046)

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tästä on aiemminkin ollut keskustelua valtuustossa, ja on hyvä, että on päästy eteenpäin Lapinlahden sairaala-alueen suunnitelmien kanssa, ja mielestäni tämä kaava on ihan kelvollinen. Nyt sitten jatkosuunnittelussa olisi syytä miettiä, miten tästä saataisiin eri hallintokuntien välisen yhteistyön taidonnäyte ja me saisimme siitä sekä tällaisen eheyttävän terapiapuiston sen asukkaille että sitten myös tällaisen riittävän avoimen tilan, jotta ihmiset ja kaikki kaupunkilaiset pääsevät tutustumaan tiettyihin osiin tällä alueella. Tosiaan Helsingissä on paljon puistoja, ja tässä olisi nyt erinomainen mahdollisuus kehittää tällainen terapiapuisto tästä alueesta, ja siinä tarvitaan ennakoluulotonta näkemystä, ja toivon, että sinne tosiaan kulttuuritoimintaa myös mahtuu mukaan sekä sitten jotain tällaista avointa kahvilatoimintaa, joka sinne houkuttelee muitakin kävijöitä. Tästä on ollut puhe asukasaktiivien tai näiden järjestöaktiivien taholta jo hyvin pitkään, ja tällaiset kunnon opasteet ja alueen historiasta kertovat kyltit olisivat varmaan ihan ensisijainen, yksi helppo tapa parantaa sen saavutettavuutta hyvin nopealla aikataululla.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

23.5.2012

Lapinlahden sairaala ja puisto ovat todellakin kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus, ja on hyvä, että tällä kaavaesityksellä pyritään suojelemaan näitä arvoja. Moni helsinkiläinen oli puolustamassa aikoinaan Lapinlahden sairaalaa ja toivoi, että siellä jatkuisi mielenterveystoimintaa. Nyt näihin tiloihin tulee lastensuojelua, päihdehuoltoa ja vammaistyötä, ja sitten tietysti tällä puistolla on näitä äsken mainittuja merkityksiä, ja sekin on hyvä. Yksi ongelma tähän esitykseen on kuitenkin jäänyt. Selvityksen mukaan Länsiväylän liikenne aiheuttaa sairaala-alueelle jopa yli 60 desibelin rajan ylittävää melua. Länsiväylän melun torjunta ei kuitenkaan sisälly Uudenmaan ELY-keskuksen meluntorjuntaohjelmaan, joten tähän ei ole sieltä ilmeisesti lähiaikoina tulossa korjausta. Ympäristölautakunta omassa lausunnossaan meille toteaa, että melusteiden rakentaminen on välttämätöntä. Esitän, että valtuusto hyväksyisi seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet rakentaa puiston kohdalle melusteet Länsiväylän liikenteen melun torjumiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hakasen tekemää toivomuspontta.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on tärkeää, että tässä jatkosuunnittelussa huomioidaan ne toiminnat ja niiden tarpeet, mitkä sinne on nyt tulossa, muun muassa tähän lastensuojelun toimitilaan, ja että sinne lähettyville ei tehdä jotain sellaista puistoa, joka voi häiritä sitä toimintaa, tai ravintoloita tai muita. Katsotaan, mikä minnekin sopii, ja varmaan yhteistyössä sinne voidaan myös saada sellaisia avoimempia toimintoja, mutta toivon, että niitä toimintoja jotka sinne tulevat ei tehdä niiden kustannuksella.

23.5.2012

186 §

Esityslistan asia nro 16

OULUNKYLÄN KORTTELEIDEN NRO 28218, 28236, 28237, 28239 - 28243, 28272, 28275 - 28287, 28289 - 28291 YM. ALUEIDEN (MAUNULAN ETELÄOSA) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, rakkaat valtuutetut.

Kello on jo aika paljon, eli en aio tästä puhua kovinkaan pitkään, vaikka siihen olisikin syytä. Helsingin kaupungilla on neljä niin sanottua Docomomo-aluetta: Taka-Töölö, Pihlajamäki, Olympiakylä ja Maunula. Maunula on tässä yhteydessä erityisen mielenkiintoinen siitä syystä, että se edustaa ehkä puhtaimmillaan niin sanottua suomalaista, helsinkiläistä modernia, joka tuli Suomeen noin 30 vuotta myöhemmin kuin Keski-Eurooppaan. Siitä syystä se on erityisen arvokas alue ja kooltaan ja merkitykseltään ehkä tärkeämpi kuin ne kolme muuta Docomomo-aluetta.

Haluan tässä yhteydessä myös kiittää erityisesti apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilää siitä, että hän on monessa yhteydessä käynyt puhumassa ja lupaamassa, että Helsinki yrittää parhaansa mukaan aikaansaada tasapainoisia, sosiaalisia kaupunginosia, joissa erilaiset yhteiskuntaryhmät voivat elää ja toimia. Sitten osoittautuu, näitten hyvien lupauksen toteuttaminen käytännössä on huomattavasti vaikeampaa. Kaupunginvaltuusto on myös osoittanut viisautta lukuisissa päätöksissä, muun muassa strategiassa, ja ottanut kantaa tämän sosiaalisen tasapainon puolesta, mutta se kaavaesitys, joka meillä on tänään käsitelystä, ei miltään osin noudata näitä päätöksiä.

Kaikki tietävät, että Maunula on vahvasti vuokratalovaltainen. Kaikki tietävät, että Maunula on ikärakenteeltaan Helsingin vanhin kaupunginosa. Kaikki tietävät, että se talokanta ei itse asiassa sellaisenaan ole ihan sitä, mitä sosiaalisesti tasapainoinen asuinalue ja kaupunginosa edellyttävät. Maunulan ehkä tärkeimpiä historiallisia piirteitä on se, että Birger Brunila aikoinaan piirsi kaavaehdotuksen, joka hyvin orjallisesti noudatti luonnonmuotoja, ja siitä syystä Maunula on aika mielenkiintoi-

23.5.2012

nen alue kapeine katuineen, jotka tuottavat ongelmia kaupungille silloin, kun tulee metrin verran lunta. Tätäkään ei ole tässä esityksessä kunnioitettu. Luonnonmuodot joudutaan raiskamaan Töyrytien osalta, koska se talo, joka sinne on piirretty, ei tule mahtumaan kaavaan tavalla, joka kunnioittaisi luonnonmuotoja. Samalla luodaan melkein suljettu kortteli, joka siis edustaa sellaista rakennustyyliä, joka Helsingin keskustasta löytyy, mutta joka ei miltään osin kuulu Maunulan perinteisiin.

Mielenkiintoinen pieni detalki on se, että kaupunkisuunnitteluvirastossa on kyllä valmistettu pitkään Maunulan korjaustapaohjetta, jossa on erittäin seikkaperäisesti käyty läpi, minkälaisia arvoja asukkaiden pitäisi siinä suojella, mutta tätä ei ole aikaansaatu eikä saatu painoon niin, että asukkaat ja te voisitte sitä lukea. Tästä syystä esitän, että Maunulan eteläosan kaavamuutosehdotus ei täytä kaupungin lukuisissa päätöksissä hyväksyttyä tavoitetta sosiaalisesti tasapainoisen ja monimuotoisen elinympäristön toteuttamisesta. Esitys ei myöskään riittävästi kunnioita kaupungin osan arkkitehtonisia arvoja. Esitän sen siitä syystä palautettavaksi uutta valmistelua varten.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kiitos, valtuutettu Torvalds, kauniista sanoista. Muulle valtuustolle haluan vain teroittaa sitä, että tässä kaavassa on käytetty rakennettua kerrosalaa 128 000 kerrosneliömetriä ja tällä kaavalla luodaan mahdollisuus 2 706 kerrosneliömetriin, eli noin 2 % koko alasta saattaa tulla jotain uutta. Siinä mielessä tämä muutos ei varmaan muuta nykytilaa juurikaan. Kaavaprosessihan oli luovuttu kolmesta täydennysrakennuspai- kasta ja tuota Töyrytietä vielä vähennetty, eli siinä mielessä täydennysrakentaminen ei ole Maunulassakaan ollut helppoa. Sen lisäksi muistutan, että tämä tosiaan merkittävä, moderni rakennussuunnittelun kokonaisuus ja tämä kaava nauttivat poikkeuksellisesti kaupungin museon suojelusta myös, eli lausunnoissa, joita oli annettu kaavasta, kaupungin museo puolsi tämän kaavan hyväksymistä.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

23.5.2012

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä tässä selvensi muutaman asian jo, mutta tietysti valtuutettu Torvald, joka asuu alueella, on varmaankin paineistettu alueen asukkaiden toimesta sen suhteen, että sinne ei saa lisärakentaa. Maunulan ostoskeskus tullaan purkamaan ja sinne tullaan rakentamaan Hitas-asuntoja. Se ei kuulu tähän kaavaan mutta käytännössä Maunulaan, ja minä väitän, että se taas sitten muuttaa sitä pienessä määrin toiseen suuntaan, kuitenkin prosentteina ei merkittävästi kumpaankaan suuntaan kummatkaan alueet.

Tunnen myös, en tietenkään niin hyvin kuin valtuutettu Torvalds, sen alueen, mutta kohtuudella, ja nyt kysymys on myös siitä, että millä tavalla rakennamme tähän kaupunkiin asuntoja. Tulin käyttämään puheenvuoron sen takia, että toivon todella, että kun näitä täydennysrakentamispaiikkoja tulee, niin otetaan nyt lusikka kauniiseen käteen ja pohditaan, mikä on tämän kaupungin suurin ongelma. Se on asuntojen pula ja korkea asumisen hinta, ja siinä joudutaan välillä tekemään vaikeitakin ratkaisuja, mutta niitä pitää pystyä tekemään, sillä ilman, että me rakennetaan asuntoja tänne, täällä ei tämä homma tule pelaamaan ja asumisen kustannukset nousevat.

Tämä kävi lautakunnan käsittelyssä, kaupunkisuunnittelulautakunta pyöritteli tätä todella paljon. Tätä on pyöritelty joka suuntaan. Minun mielestäni suunnittelulautakunta teki hyvin armollista työtä tässä sen suhteen, miten ne on saatu sinne sopimaan, ja todella toivon, että tässä ja muutamissa tulevissakin kaavoissa tämä valtuusto ja seuraavakin uskaltaa rohkeasti kannattaa täydennysrakentamista, vaikka varmasti-kin siellä lähellä alueella asuvat henkilöt ovat hyvin paineistettuja lähiesukkaita vaatimusten edessä. Mutta yhteisen hyvän nimissä me tarvitsemme tänne lisää asuntoja, ja tämä pitää saada läpi.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Torvalds täällä toi esille, niin tämä vanha Maunula edustaa 1950-luvun hyvää suomalaista arkkitehtuuria ja suunnittelua ja on merkitty yleiskaavassa kokonaisuudessaan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Siltä osin tämä kaavaesitys on tervetullut, että tällä pyritään suojelemaan tätä kokonaisuutta. Kuten valtuutettu Bryggare toi esille, niin Maunulla tapahtuu tämän alueen ulkopuolella jo uutta rakentamista ja täydennysrakentamista. Uuteen keskustaan ja Maunulan alueen laidoil-

23.5.2012

le on jo kaavoitettu lisää rakentamista, ja maunulalaiset ovat olleet tässä työssä mukana. Maunulassa ei ole mitään sellaista periaatetta asukkailla ollut, että sinne ei saa rakentaa mitään lisää, mutta siellä on aktiivisia ihmisiä, jotka ovat halunneet myöskin suojella sitä hyvää, joka tähän vanhaan Maunulaan liittyy.

Uusia rakennuksia on perusteltu kaupunkisuunnitteluviraston taholta Maunulan väestörakenteen ja palvelujen kehittämiseksi. Niin kuin apulaiskaupunginjohtaja toi esille, niin tässä on kysymys erittäin pienestä lisärakentamisesta ajatellen koko Maunulan aluetta, oikeastaan alle 2 %, jos me puhumme Maunulasta, mutta 2 %, jos puhutaan tästä Maunulan eteläisestä alueesta. Sillä ei ole mitään oleellista merkitystä, ei väestörakenteen eikä palvelujen kannalta. Sen sijaan rakentaminen on tässä tapauksessa ainakin osittain ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa ja toisi myöskin tiettyjä ongelmia tuon alueen liikenteen kannalta. Itse näen erityisenä ongelmana ja olen ymmärtänyt asukkaidenkin palautteen kohdistuneen erityisen kriittisesti tähän Töyrytien 2:n lisärakentamiseen. Se oli esillä jo 80-luvulla, ja silloinen kaupunkisuunnittelulautakunta hylkäsi tämän esityksen sille kohtaa tapahtuvasta lisärakentamisesta, koska paikka ei ollut siihen sopiva. Siinä on aiottu rakentaa tällainen metsikkö, joka on viereisten vanhustentalojen ja tietysti muidenkin asukkaiden kannalta tärkeä ja minulle vähän yllätyksenä hämmästyttävän monipuolinen myöskin kasvi- ja eläinlajistoltaan.

Olisin itse valmis hyväksymään kaavan siten muutettuna, että siitä poistetaan tämä Töyrytie 2:n lisärakentaminen. Näin ei kuitenkaan valittavasti tässä valmistelussa nyt ole käynyt, ja sen takia kannatan valtuutettu Torvaldsin palautusesitystä ja toivon, että tässä asiassa voitaisiin sitten edetä hyvin nopeasti, koska kysymys on hyvin konkreettisista rajatuista kohdista, joihin on olemassa ja esitettyinä vaihtoehtoiset ratkaisut.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mielenkiintoista, että valtuutettu Torvalds nosti esiin tämän asian, että tämä selonteko sotii tosiaan tämän Brunilan alkuperäisiä tavoitteita vastaan, mutta vielä tärkeämpää on huomioida kuitenkin, että luontoarvoiltaan rikas puistoalue on jatkuvasti käytössä. Tässähän toteutuu mitä parhaiten tämä esteettömyyden periaate, ja ainakin ikäihmisille se on

23.5.2012

tärkeää, jos ajattelee, että liike on kuitenkin elämää ylläpitävä voima. Hänen ehdotuksensa on erinomaisen.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Haluaisin vain todeta, että en äänestänyt äsken asian palauttamisen puolesta. Todellakin täällä asukkaiden mielipiteitä – ne käyvät tämän kaavan osalta aika tavalla ristiin. Haluaisin kuitenkin todeta tässä, että muun muassa Pro Maunula ry on selkeästi todennut, että Koivikkotie 18, Töyrytie 2 ja Männikkötie 9 ovat varsin otollisia lisärakentamiselle, kunhan määritellään tarkoin, millaisia uudet rakennukset ovat.

188 §

Esityslistan asia nro 18

LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ylioppilasteatteri teki joskus näytelmän valtuuston kokouksesta, jossa käsiteltiin paljon asioita ja monia isoja asioita, ja sitten siellä seassa lasten- ja nuorisopsykiatriastakin tehtiin joitakin päätöksiä, ja siitä näytelmästä ei saanut kovin hyvää kuvaa siitä, millä vakavuudella lasten ja nuorten psykiatria Helsingin kaupunginvaltuustossa suhtaudutaan. Toivon, että tällä kertaa maltatte kuitenkin vielä hetken.

Kun valtuusto silloin vuonna 2007 päätti uudelleenjärjestelyistä lasten ja nuorten psykiatrian palvelujen osalta, niin valmisteluasiakirjoissa todettiin, että vakansseja jäi puuttumaan, ja meille lupailtiin tietysti korjausta asiaan. Nyt valtuustolle esitetyssä raportissa kerrotaan kuitenkin, että lastenpsykiatriassa voimaantulleet tiukentuneet hoitotakuun aikara-

23.5.2012

jat eivät toteudu vielääkään. Lisäksi kerrotaan, että aluepoliklinikoiden kymmenestä erikoislääkärivakanssista vain viidessä on erikoislääkäri ja muita hoidetaan sitten muilla tavoilla. Nuorisopsykiatrian osalta kerrotaan, että jonotusajat ovat lyhentyneet hieman, mutta että viime vuoden lopulla jonossa oli 120 nuorta, joiden odotusaika oli 31 vuorokautta. Raportin mukaan terveydenhuoltolain edellyttämien hoitoonpääsyn enimmäisaikojen toteutuminen on tulevaisuuden tavoitteena. Se oli vuonna 2007:kin tulevaisuuden tavoitteena. Mitään aikataulua tälle tulevaisuudelle ei tälläkään kertaa esitetä. Kysynkin apulaiskaupunginjohtaja Rädyltä, eikö lakisääteisten aikamäärien noudattaminen sido Helsingin kaupunkia silloin, kun on kysymys lasten ja nuorten psykiatriasta. Miksi tässä ei ole minkäänlaista esitystä, mihin toimenpiteisiin tältä osin aiotaan ryhtyä?

Huomiota kiinnittää myös se, että lasten ja nuorten psykiatrian keskitämisen, josta siis silloin 2007 täällä käytiin keskustelua ja tehtiin päätöksiä, jälkeen nyt tässä raportissa sitten on päädytty siihen, että kaivataan perustason ja erikoissairaanhoidon väliin sijoittuvia niin sanottuja välimaaston palveluja eli avataan oikeastaan uudelleen se sama keskustelu, jota käytiin silloin 2007. Eikö tällaisiin tarpeisiin olisi pitänyt kyetä vastaamaan jo vähän aikaisemminkin varsinkin, kun se asia oli esillä jo tuota organisaatiouudistusta tehtäessä?

Lopuksi haluan kiinnittää huomiota siihen vakavaan asiaan, mikä tässä raportissa tuodaan hyvin esille. Tarvitaan myös yhteistyöverkostojen luomista yli organisaatorajojen, ja tässä painotetaan erityisesti perheiden arjen tukea ja riittävää tukea kouluissa, ja nämä ovat asioita, jotka eivät tietenkään hoidu pelkästään lasten ja nuorten psykiatrian resursseja lisäämällä, vaikka sitäkin tarvitaan. Siinä on kysymys myös meidän peruspalvelujemme yleisesti resursoinnista.

Apulaiskaupunginjohtaja Rätty

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakanen kysyi, että mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupunki aikoo ryhtyä, jotta jonotilanne lasten ja nuorten psykiatriaan saadaan paremmalle tolalle. Helsingin kaupunkihan on siirtänyt lasten ja nuorten psykiatrian järjestämisen HUS:n vastuulle, joten sinänsä Helsingin kaupunki ei ryhdy itsenäisiin toimenpiteisiin tässä asiassa, mutta lasten ja nuorten psykiatrien rekrytointi HUS:iin on ollut niin kiivasta kuin se vain on mahdollista. Tosiasia on se, että koko maassa lasten ja nuorten psykiatrien saatavuus on heikkoa, ja niitä on HUS:iin rekrytoitu aina, kun niitä on sinne saatu. Meillähän kaupungilla on muutama lasten ja

23.5.2012

nuorten psykiatrian vakanssi, joista osa on täytettyinä, mutta koko Suomessa tilanne on huono, ja siitä johtuu se, että aivan kaikkiin jonotusaikoihin ei ole pystytty vastaamaan. Tässä raportissahan on esitetty se, että mahdollisimman nopeasti heti, kun henkilökuntatilanne saadaan paremmaksi, pystytään vastaamaan myös tämän uuden hoitotakuun mukaisiin jonotusaikoihin.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen kehittäminen ja saatavuuden takaaminen vaatii paljon töitä. Siksi on hyvä, että seuranta-asia tuodaan jatkossakin valtuustoon. Viime tarkastuskertomuksessa tuli esiin, että lasten ja nuorten psykiatrisissa palveluissa työnjako oli vielä epäselvä, ja sen takia varsin raskaimmin oirehtivat lastensuojelulapset olivat vaarassa jäädä vaille hoitoa ja ilman huostaanottoa. Eli hoitopääsy saattoi edellyttää huostaanottoa. Samoin ohjausperushoitoon tökki eikä sille ollut selvää reittiä. Muun muassa näitä ongelmakohtia tulee edelleen seurata ja siksi tämänkin asian esittelyssä olisi ollut syytä arvioida hoitoprosessin ja työnjaon edistymistä.

HUS:n puolella lienee kehitetty jalkauttavaa työtä, mikä on syytä edelleen tuoda pitemmälle muun muassa nuorisotoimen kentälle. Kuten tuossa valtuutettu Hakanenkin peräänkuulutti, niin poikkihallinnolliselle yhteistyölle on siis tässäkin suuri tilaus.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Olen täysin päinvastaista mieltä tästä poikkihallinnollisen yhteistyön järkevyydestä. Minusta sitä ei todellakaan tarvita, vaan tarvitaan yksi systeemi, joka huolehtii lapsiperheiden tuesta. Oli suuri virhe eriyttää tämä lastenpsykiatria lastenneuvolatyöstä. Sen sijaan pitäisi rakentaa, nyt kun tulee yksi virastokin kaupungille, perhekeskukset, joissa on erilaista ammattitaitoa ja monenlaisia työmenetelmiä ja joka suuntaa sen työn nimenomaan sinne lapsiperheisiin ja nuorten perheisiin, menee sinne missä ne ihmiset elävät ja tekee töitä niitten ihmisten kanssa sen eteen, että lapset tulee hoidettua hyvin ja perhe saa tarpeellista tukea, jotta voi rakentaa elämänsä toimivammaksi. Myös sitten silloin, kun tarvitaan kuntouttavia, yksilöllisiä toimenpiteitä, nekin mahdollisimman

23.5.2012

paljon rakennetaan perheeseen, kouluun, päivähoitoon, sinne missä nyt lapsi tai nuori kulloinkin on.

Tällainen hajautettu järjestelmä on kaikkien niiden tavoitteiden vastainen, mitä lapsiperheiden pitäisi tehdä. Tämä organisaatiomuutoskin tapahtui nimenomaan ammattikunnan toivomuksesta. Lapsipsykiatrit halusivat kuulua terveydenhuollon organisaatioon, ja sen takia mentiin tekemään jälleen uusi porras. Tämä uusi porras on aiheuttanut uusia yhteistyöongelmia totta kai, uusia työnjako-ongelmia ja lasten ja nuorten pallottelua paikasta toiseen. Mitään hallintokuntien välisiä yhteistyösystemeitä ei kannata rakentaa vaan kerätä nimenomaan perhekeskukseen, joita voisi olla Helsingissä muutama kappale, sanotaan vaikka 5, ja ne huolehtisivat sitten kaikesta siitä pitkäaikaisesta ja kriisituesta, mitä perheet ja niiden jäsenet tarvitsevat.

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En nyt ymmärrä valtuutettu Peltolan kantaa siitä, etteikö poikkihallinnollista työtä tarvita. Vaikka olisikin tällainen kotipesä kyseessä, niin on hyvä kehittää sellaisia uusia työmuotoja, jotka tulisivat nuorten ja lasten arkeen. Eli tuotaisiin esimerkiksi kuntouttavaa otetta vaikka nuorisotyöhön, ja siinä on varmaan aika iso kenttä, jota voitaisiin lähteä kehittämään, ja varmaan HUS:llakin tämä jalkauttava työ on jotain sen suuntaista.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensi vuonna tulemme saamaan parannuksen tähän asiaan, kun sosiaali- ja terveystieteiden yhdistetään. Silloin perheneuvolat tulevan saamaan osastoon lastenneuvoloiden ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa. Toivottavasti te, jotka nyt arvostelette tätä asiaa, olitte päätämässä silloin myös tämän yhdistämisen puolesta. Kyllä siihen parannusta tulee.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Lasten ja nuorten psykiatria ei tule sosiaali- ja terveystieteisiin, vaan se on siellä HUS:ssa, paitsi sitten tietysti tulee, jos Helsingin kaupunki

23.5.2012

päättää, että se ottaa hoitaakseen tämän koko homman, mikä minusta olisi järkevä päätös. Minähän puhuin nimenomaan siitä, että täytyy kehittää näitä erilaisia tukimuotoja yhdessä paikassa eikä hajauttaa niitä eri paikkoihin. Se on tietenkin selvää, että myös koulussa ja nuorisotyössä täytyy löytää hyviä tapoja tukia lapsia ja nuoria, ja siinä tietenkin tarvitaan sitten hallintokuntien välistä yhteistyötä, mutta nythän me olemme suurissa ongelmassa sen takia, että meillä on niin monenlaisia yksiköitä, jotka kaikki hoitavat ihan omaa rooteliaan, eikä niillä ole yhteistä ohjausta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Selkeästi valtuutettu Peltola ei nyt ymmärrä, että lastenpsykiatria samoin kuin nuorisopsykiatria ovat molemmat erikoisalaja ja kuuluvat HUS:iin, ja sieltä me saamme myös näitä lääkäreitä rekrytoitua HUS:n piiriin. Me yritimme hoitaa sitä itse, mutta me emme saaneet niitä lääkäreitä sinne. Nyt ollaan muuttamassa muun muassa näitä perheneuvolassa olevia psykiatrian virkoja psykologin viroiksi, joihin me taas saamme helpommin näitä viranhaltijoita.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Silloin, kun psykiatriasta hoidetaan hyvin vakavissa tapauksissa, tietenkin HUS:ssa täytyy olla lasten ja nuorten psykiatria myös, mutta tämä ajatus, joka nyt on toteutettu, että perheneuvoloiden rinnalle on rakennettu ihan vastaavat yksiköt, jotka ovat sitten HUS:n alaisia, niin se on kyllä varsinaista resurssien hukkaamista.

Ledamoten Torvalds

Arvoisa puheenjohtaja.

Puhumme nyt psykiatrisesta hoidosta. Käytännössä psykiatrinen hoito Suomessa, niin kuin muuallakin niin sanotussa kehittyneessä maailmassa, on ?, ja tällä hetkellä käymme Yhdysvalloissa erittäin huolestuttavaa keskustelua niistä lääkkeistä, mielialälääkkeistä, jotka tulivat markkinoille, ja nyt tämä keskustelu osoittaa, että mielialälääkkeiden hyväksyttämisenä on käytettykin virheellisiä tietoja, väärennettyjä tietoja, ja tutkimus osoittaa, että tablettien jakaminen lapsille alituisesti myös synnyttää kroonisia ongelmia. Me olemme syvästi väärällä tiellä

23.5.2012

tässä asiassa. Puhuin tässä aikaisemmin yksityishenkilö apulaiskaupunginjohtaja Rädyn kanssa, jotta me löytäisimme ? tien ulos, koska nykyinen tie ei voi ?.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Det är bra att rapporten i slutet lyfter fram utvecklingen vad gäller den svenskspråkiga ungdomspsykiatri där vi har öppnat en ungdomspsykiatrisk poliklinik i mars 2011, och det framgår att köptjänsterna genast har minskat med 63 % och det låter lovande. Det har varit en skamfläck för Helsingfors att vår ungdomspsykiatri på svenska fungerar så dåligt. Det är mycket bra och det är en förbättring. Jag vill bara framföra ett önskemål här i debatten att nästa gång vi får en sådan här uppföljningsrapport, att vi skall få en särskild belysning av hur bra det har fungerat, den här nya polikliniken på svenska och hur väl vi kan ta hand om våra svenskspråkiga ungdomar. Det är nämligen så att det här är ett sådant område där man faktiskt behöver använda sitt eget modersmål så jag skulle vilja ha särskild information på den här punkten.

Tack.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun lasten ja nuorten psykiatria eriytettiin, niin tavoite on ollut, että saadaan mielellään enemmän ja paremmin hoitoa kuin siihen mennessä. Kyllä minä myös jaan sen huolen helsinkiläisten lasten ja nuorten psykiatrian palvelujen riittävästä saatavuudesta ja ajoissa saatavuudesta, että se tilanne ei siltä osin ole varmaan kuitenkaan parantunut niin kuin olisi toivottu. Kun ne siirrettiin HUS:lle, niin silloin me samalla myös osittain luovuimme vaikutusmahdollisuudesta, vaikka toki se HUS:n luottamuspaikkojen kautta on, mutta siellä on myös muita kuntia paljon, joilla on varmastikin enemmistö, että ne eivät kaikki kohdistu sitten helsinkiläisiin.

Tästä hoidon oikea-aikaisuudesta. Aika myöhään, mielikuva ainakin itselläni koulumaailmasta käsin, apua saa. Jo siinä, että pääsee sinne jonoon, on niin paljon usein vahingoittavia asioita tapahtunut, että siinä toivoisi, että se hoitotakuun aika saataisiin nopeasti, ja sekin on oikeas-

23.5.2012

ti aika pitkä. Sari Näre puhui näistä sijoituksista ja muista. Olen kuullut myös, että jos kotiolosuhteet eivät ole riittävän kunnossa, niin hoito ei voi alkaa ennen kuin on, ja sitten jos ei saada heti, niin sitten on jopa näihin sijoituksiin menty. Mutta sitten olen myös kuullut, että perheisiin sijoitettujen lasten on ollut vaikea saada hoitoa, kun on ajateltu, että he ovat jo jossakin paikassa, mutta taas nämä lastenkodit ja tavalliset perheet, jotka ovat sijoitusperheinä, eivät ole hoitotahoja muuta kuin sen arjen osalta. Mikä tahansa perhe ei ole itsessään hoitotaho, vaikka parhaimmillaan hoitaakin lapsensa hyvin.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä keskustelussa on useista puheenvuoroista käynyt ilmi se, millaisia puutteita tässä lasten psykiatrisessa hoidossa on. Minua nyt harmittaa tässä kuunnellessani apulaiskaupunginjohtaja Rädyn vastausta siitä, että no joo, se on siellä HUS:ssa, me emme voi siihen kovin vaikuttaa, ja tähänhän pitäisi puuttua joka tapauksessa, vaikka me olemme sen siirtäneet. Kyse on helsinkiläisistä, ja tätä pitäisi nimenomaan käydä läpi näiden ihmisten näkökulmasta. Tällä hetkellä hoitoon ohjautuminen ja pääsy on erinomaisen vaikeaa. Jos pääsee jostakin sisään, niin ei tiedetä, että missä se jatkuu se hoito. Olen itse tätä monta vuotta seurannut, ja tuntuu että koko tämän hoitoketju ja ylipäättään tämän hoidon ymmärtäminen suurin piirtein terveenäkin on hankalaa, saati sitten, että jos sitä hoitoa tarvitsee, niin miten sitä pystyy löytämään.

Sillä tavalla minun mielestäni näitä raporttejakin pitäisi käsitellä hyvin paljon enemmän potilaiden näkökulmasta myös. Tässä me käymme näitä paikkoja ja lukuja läpi ja tiedämme, että kehnosti menee, mutta esimerkiksi Kati Peltolahan viittasi tässä siihen, että tämä on hajautunut järjestelmä, ja pitäisi olla tavallaan jossakin määrin yhden luukun periaate, olipa se millä tavalla tahansa fyysisesti järjestetty. Mutta se, että tätä psykiatrista hoitoa nimenomaan potilaan näkökulmasta, on tärkeää, ja ennaltaehkäisy tietysti on olennaista, eli perhepalvelut kuntoon.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Johdin Helsingin terveyslautakuntaa silloin, kun tämä päätös tehtiin, ja terveyslautakuntahan esitti aivan toisenlaista ratkaisua, ja tämä päätös alistettiin tänne kaupunginvaltuustoon kaupunginhallituksen kautta, ja

23.5.2012

sitten valitettavasti valtuuston enemmistö päätyi tälle kannalle. Siinä-
hän ei ollut lasten ja nuorten psykiatrian eriyttämisestä kysymys vaan
siitä, että meidän oma lasten arviointipoliklinikka hajotettiin. Se tuki ai-
van hirveän hienosti sillä pienellä resurssilla, mitä siellä oli, meidän
koulu- ja päivähoitoamme juuri tällaisissa välimaaston palveluissa ja
varhaisen puuttumisen kannalta. Se siirrettiin HUS:iin ja koko raken-
teelliseen ei puututtu niin kuin olisi pitänyt. Se lumivuoren huippu, se on
siellä HUS:ssa, ja sen pitäisi olla ja hoitua siellä, mutta suuri enemmis-
tö pitäisi hoitaa perustasolla. Muuten tälle ongelmalle ei ikinä tule mi-
tään järkevää ratkaisua.

Meidän lapsemme ovat lapsia, he eivät ole mielenterveyspotilaita. Suu-
rin osa heistä oireilee kotilojen takia. Siellä on päihde- ja mielenterve-
ysongelmaa, joka on järkyttänyt mieltään ja heidän vointiaan, ja meillä
menee erikoissairaanhoidon, siis HUS:iin lastenpsykiatria, tällä het-
kellä lapsipotilaita, joita kyllä hoidetaan siellä, mutta sitten he palautu-
vat kotiinsa, ja kun siellä ei osata keittää puuroa, niin mitä hyötyä siitä
kalliista erikoissairaanhoidosta HUS:ssa on. Olen käynyt tätä keskuste-
lua HUS:n lastenpsykiatrian johdon kanssa jo useaan kertaan näitten
viimeisten vuosien aikana, ja sielläkin ollaan tosi harmissaan siitä, että
he eivät voi saada parempaa tulosta aikaan, koska se kokonaisuus ei
toimi. Se ei toimi niin kauan kuin meidän perustasomme ei toimi pa-
remmin. Olen todella pahoillani, että tämä päätös silloin 2007 tehtiin, ja
se ei ratkaise asiaa, että täällä jonot nopeutuvat tai lyhenevät niin kau-
an kuin näiden asioiden sisään ei nähdä ja nähdä, mistä lähtee se vai-
kuttavuus, miten me saamme todellisia muutoksia aikaan. Siihen pitäisi
tulla muutos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuulimme äsken, että tämän, niin kuin monen muunkin terveydenhuol-
lon kysymyksen, ongelma on myös resursseissa tai niiden puutteessa.
Lääkäriliitto on onnistunut erittäin hyvin jäseniensä asioiden hoitami-
sessa ja lobbaamisessa, mutta on selvää, että meidän täytyy tämä on-
gelma ratkaista. Täytyy myös parantaa terveydenhuollon prosesseja,
mutta jos me emme lisää koulutusmääriä, niin me tulemme yhä use-
ammin kohtaamaan tämän ongelman, että meillä ei yksinkertaisesti ole
ihmisiä tekemään työtä. Tässä, niin kuin sanottu, on paljon muitakin
keinoja, joita täytyy toteuttaa, kuten tämä kaupungin tai julkisen puolen
palvelujen houkuttelevuus, joustavuus ja tehokkuus ja kaikkea muuta,
mutta se ei poista sitä tosiasiaa, että tarvitsemme myös lisää lääkäreitä
ja muitakin terveydenhuollon ammattilaisia. Tämä viestinä, jos täällä

23.5.2012

salissa vielä istuu joitain kansanedustajia, että kaupunginkin puolelta törmäämme jatkuvasti tähän ongelmaan.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin toivon, että me saamme jonkun tällaisen tukiovetussessio sosiaali- ja terveystoimesta, johon halukkaat valtuutetut menevät kuulemaan, mitä HUS:n erikoissairaanhoidossa lasten psykiatrian osalta tapahtuu. Täällä on hirveän paljon sellaisia luuloja, että "olen kuullut jostain, että". Tosiasiassa lasten psykiatrian keskittäminen erikoissairaanhoidon osalta yhteen paikkaan oli hyvä ratkaisu. Se taas ei poista sitä ongelmaa, että kaupungin perheneuvoloihin, joihin jäi psykiatrien virkoja, ei ole riittävästi sitä osaamista, ja niitä virkoja ei ole saatu täyteen riittävästi, jotta se yhteistyö koulujen, kouluterveydenhuollon, koulujen sosiaaliterveyden ja muiden tukitoimien kanssa toimi. Leena Repokari, joka on erittäin taitava lastenpsykiatri HUS:ssa, toteaa usein että erikoissairaanhoidon psykiatriassa lasten osalta ei voi auttaa siihen, jos kotona ei ole nukkumaanmenoajoja, ei ruuanlaittajaa, ei puhtaita vaatteita eikä kukaan katso, miten lapsi lähtee kouluun. Se ei ole sitten psykiatriaa.

Vielä äskeiseen puheenvuoroon, että ensi syksystähän jo Helsingin yliopiston lääketieteellisen koulutusmääriä lisätään. En tiedä, riittävätkö siltikään psykiatrit julkisen terveydenhuollon virkoihin. Tuntuu olevan paljon houkuttelevampaa perustaa yksityinen lääkäriasema tai mennä toimeen sinne ja pitää erilaisia terapiavastaanottoja yksityisellä puolella. Sitä paitsi psykiatrien koulutushan on 9 vuoden tie.

Valtuutettu Peltola

Suzan Ikävalko piti hyvän puheenvuoron, ja Ulla-Maija Urhokin piti hyvän puheenvuoron paitsi sikäli, että hän kuitenkin ajatteli, että tämä lääkärinkoulutus olisi joku vastaus tähän ongelmaan. Ei se ole mikään vastaus. Minun mielestäni psykiatrien pitää mennä sinne, missä nämä perheet ovat, ja sitäkin kyllä HUS:inkin psykiatria yrittää tehdä, mutta ei se voi mennä niihin perheisiin, jos ei se mene yhdessä kotihoidon, psykologien ja kasvattajien kanssa tekemään sitä perhetyötä. Yhdessä tekeminen vaatii todellakin sellaisen systeemin, jossa ne ammattikunnat ovat edustettuina. Ei lastenpsykiatria ole sitä paitsi HUS:ssa suinkaan yhteen paikkaan laitettu. Helsingissäkin meillä on kolme eri paikkaa, jossa se toimii, ja kaikki paikka ovat vaihtelevasti vajaamiehitettyjä. Ei siinä ole mitään järkeä, että pidetään tällaisia vajaatoimivia, liian pieniä

23.5.2012

yksiköitä, jotka sitten lähettelevät toisilleen tapauksia, ja joka ainoaan askelmaan joutuu jonottamaan.

Kyllä täytyy luoda sellainen alueellinen perhekeskusjärjestelmä, jossa niitä resursseja voidaan joustavasti käyttää aina perheen tilanteen mukaan eikä minkään jonojen kautta.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Lyhyt anekdootti vielä tästä aikaisemmasta puheenvuorosta. Siellä edelleenkin keskustellaan liittyen näihin prosesseihin tällaisista asioista, että kun lapsi palautuu erikoissairaanhoidosta HUS:sta kotiin, niin perheneuvoloitten tai perustason kanssa riidellään siitä, että kukahan hoitaa tämän hoidon jatkoseurannan, esimerkiksi jonkun lääkejakelun tai pienemmät tällaiset asiat, ja sehän nyt ei todellakaan kannata olla sellaisen huipputason erikoissairaanhoidon työtä tällainen seuranta, vaan se pitäisi suorittaa siellä perustasolla, mutta näistäkään asioista ei ilmeisesti ole vielä päästy yhteisymmärrykseen ainakaan kaikilta osin.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö
stf. chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Sirpa Asko-Seljavaara
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Juha Hakola
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot